

AGENDA JEUGD 2011

***Beleidsspeerpunten 2011-2012
Gemeente Barendrecht***

Datum: 3 mei 2011
Afdeling: Beleid
Medewerker: Nelleke Flink

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	Inleiding	Pagina 3
Hoofdstuk 2	Politieke en beleidsmatige context	Pagina 8
Hoofdstuk 2.1	Lokaal kader: collegeprogramma	Pagina 8
Hoofdstuk 2.2	Regionaal kader; stadsregio Rotterdam	Pagina 8
Hoofdstuk 2.3	Kaders vanuit het kabinetsbeleid	Pagina 9
Hoofdstuk 2.4	Landelijke kaders	Pagina 10
Hoofdstuk 2.5	Internationale kaders	Pagina 11
Hoofdstuk 3	Het beleidskader	Pagina 13
Hoofdstuk 3.1	Bestuurlijke regie	Pagina 13
Hoofdstuk 3.2	Beleidsregie	Pagina 13
Hoofdstuk 3.3	Netwerkregie (ketenregie)	Pagina 14
Hoofdstuk 4	Agenda Jeugd	Pagina 16
Hoofdstuk 5	Leefgebied Onderwijs	Pagina 18
Hoofdstuk 5.1	Speerpunten 0 t/m 3 jarigen	Pagina 18
Hoofdstuk 5.2	Speerpunten 4 t/m 11 jarigen	Pagina 20
Hoofdstuk 5.3	Speerpunten 12 t/m 23 jarigen	Pagina 21
Hoofdstuk 5.4	Binding	Pagina 22
Hoofdstuk 6	Leefgebied Opgroeien en Opvoeden	Pagina 23
Hoofdstuk 7	Leefgebied Ruimte voor de jeugd	Pagina 28
Hoofdstuk 8	Leefgebied Werk en Inkomen	Pagina 34
Hoofdstuk 9	Leefgebied Veiligheid	Pagina 38
Bijlage 1	Jong-zijn in Barendrecht	Pagina 41

1. INLEIDING

Verreweg de meeste kinderen in Barendrecht vinden dat zij een goede jeugd hebben. Zij genieten van de natuur- en recreatiemogelijkheden en de vele sportfaciliteiten die Barendrecht te bieden heeft. Zij zijn blij met vrienden en bekenden die zij in en rond Barendrecht hebben en genieten van de gezelligheid die deze contacten met zich meebrengt. Over het algemeen groeien zij zonder grote problemen op tot betrokken en zelfstandige volwassenen.

Voor al deze jeugdigen wil de gemeente Barendrecht voldoende mogelijkheden bieden om hun talenten te ontplooien. En met ons preventieve jeugdbeleid zijn wij erop gericht om zo veel mogelijk problemen rond opvoeden en opgroeien te voorkomen.

Wij spreken van de Agenda Jeugd, maar in werkelijkheid gaat het over zeer verschillende inwoners van Barendrecht van verschillende leeftijden, met diverse achtergronden en uiteenlopende talenten en ambities.

De gemeente Barendrecht heeft dan ook de volgende visie op het jeugdbeleid:

VISIE:

De gemeente Barendrecht gaat uit van een positieve ontwikkelingsgerichte visie. Dat het met zo veel mogelijk kinderen en jongeren in de leeftijd 0 tot en met 23 jaar goed gaat en dat zij voldoende kansen en ontwikkelingsmogelijkheden aangeboden krijgen, om zich zo te ontplooien tot actieve, zelfstandige en mondige burgers.

Daarbij heeft de gemeente Barendrecht ook een missie geformuleerd.

MISSIE:

De missie van de gemeente Barendrecht bestaat uit het ondersteunen van kinderen en jongeren in hun ontplooiing en ontwikkeling naar zelfstandigheid. Dit doen wij niet alleen, maar samen met onze partners op het gebied van Jeugd en in aanvulling op de taken van de ouders/verzorgers.

Zoals de missie al verwoordt: In de uitvoering van de Agenda Jeugd hebben veel instellingen, betrokken professionals en vrijwilligers en de gemeente een belangrijk aandeel. Het is onze taak om te zorgen dat de verschillende initiatieven en activiteiten van alle betrokkenen elkaar versterken en aanvullen. Dat doen wij door het stimuleren en faciliteren van de afstemming en samenwerking op het gebied van jeugd- en educatiebeleid op bestuurlijk, beleidsmatig en uitvoerend niveau. Ons doel hierbij is: een resultaatgericht algemeen en preventief jeugdbeleid in onze gemeente. In de Agenda Jeugd van de gemeente Barendrecht kunt u lezen welke beleidsspeerpunten wij voor de

komende 2 jaar hebben geformuleerd. Deze beleidsspeerpunten zijn geformuleerd door ons als gemeente, in samenwerking met onze partners en aanvullend op de taken en verantwoordelijkheden van de ouders. De speerpunten, geformuleerd per leefgebied en eventueel per leeftijdscategorie, treft u in de volgende hoofdstukken aan.

Deze speerpunten zullen na vaststelling door de Gemeenteraad worden vertaald naar een activiteitenkalender en zullen te zijner tijd op de website worden gepubliceerd. Overigens kunnen ook lopende het jaar beleidsspeerpunten aan de Agenda Jeugd worden toegevoegd of kunnen speerpunten van de agenda worden afgevoerd.

Het vertrekpunt voor de Agenda Jeugd wordt gevormd door het Collegeprogramma Visie, Verbinden en Resultaat en het WMO Beleidskader van de gemeente Barendrecht 2008-2011. Daarin heeft het college van burgemeester en wethouders zich ten doel gesteld dat het jeugdbeleid en activiteiten opgesteld/georganiseerd worden door, voor en vooral met jongeren.

Met het geven van gastlessen Maatschappijleer in de 3^e, 4^e en 5^e klassen van het VMBO (CSG Calvijn/Focus Beroeps Academie, locatie De Botter), HAVO en VWO (Dalton Lyceum) is tegemoet gekomen aan het verzoek van het college om het beleid vooral in samenspraak met de jongeren tot stand te laten komen.

De interactieve lessen zijn opgebouwd volgens het principe van een tweetrapsraket: het eerste gedeelte van de les bestaat uit een uitleg over de parlementaire democratie en in het bijzonder over hoe de gemeente Barendrecht is georganiseerd. Tijdens de les worden verschillende foto's en filmpjes van You Tube getoond. Tijdens het tweede gedeelte van de les wordt aan de leerlingen gevraagd om een vragenlijst in te vullen. Hierin wordt gevraagd naar het gebruik van de Barendrechtse voorzieningen, welke voorzieningen worden gemist en naar wat de jongeren belangrijk vinden: veiligheid, goede voorzieningen, toegang tot informatie e.d. Op het Dalton Lyceum zijn de lessen afgesloten met een vraaggesprek tussen de leerlingen en de wethouder Jeugd, mevrouw Stephanie ter Borg en de wethouder Onderwijs, de heer Jeroen Gebben. Voor de leerlingen van De Botter wordt een tegenbezoek aan het gemeentehuis georganiseerd, waarbij een uitgebreide rondleiding op het programma staat en kennismaking met de dan in huis zijnde bestuurders.

Uiteindelijk hebben 189 leerlingen de vragenlijst ingevuld. De resultaten zijn verwerkt en als Bijlage 1 bijgevoegd. Tevens zullen de resultaten worden gebruikt om de keuzes met betrekking tot de onderwerpen die op de Agenda Jeugd worden gezet, te onderbouwen.

Met de partners zijn de volgende uitgangspunten geformuleerd voor de Agenda Jeugd:

1. De ontplooiing, ontwikkeling en ontmoeting van de jeugd staat centraal

In het Barendrechtse jeugdbeleid laten we ons leiden door wat iedere jeugdige nodig heeft om de talenten binnen zijn of haar mogelijkheden, zo optimaal mogelijk te ontplooiën. Opgroeien is een dynamisch proces. In verschillende levensfasen hebben kinderen verschillende behoeften en lopen kinderen verschillende risico's. Bij de uitwerking en invoering van ons beleid betrekken wij op een actieve manier ook jeugdigen en hun ouders zelf. Door het regelmatige contact

tussen jongeren en de gemeente krijgen we een beter beeld van hun wensen, meningen en behoeften. En zo kunnen wij daar met onze besluiten beter rekening mee houden.

2. Iedereen doet mee

In Barendrecht vinden wij het belangrijk dat iedereen op een volwaardige manier kan deelnemen aan het maatschappelijk verkeer. Wij willen ruimte en ontwikkelingsmogelijkheden voor alle kinderen en jongeren bieden.

Ook vinden wij het belangrijk dat jongeren betrokken zijn bij de Barendrechtse samenleving en daar hun steentje aan bijdragen. Hierin kunnen we nog een grote slag maken. Door jeugdparticipatie een prominente plaats op de Agenda Jeugd te geven, verwachten wij de stem van de jeugd de komende jaren een structurele plaats te kunnen geven in ons beleid. Immers, kinderen en jongeren in Barendrecht moeten hun eigen dingen kunnen doen en de hun gegeven talenten kunnen ontwikkelen. Wij streven ernaar om hen bewust te maken van hun mogelijkheden en willen op een actieve, laagdrempelige manier stimuleren tot jeugdparticipatie. Als ze eigen ideeën hebben, dan weten ze de weg naar de gemeente te vinden en proberen we ze vervolgens te ondersteunen om hun doel te bereiken. Toegankelijkheid, laagdrempeligheid en bekendheid van de voorzieningen en activiteiten is dan ook een voorwaarde. Bovendien zullen we, daar waar het een specifieke leeftijdsgroep betreft, de jongeren vragen om met ons mee te denken. Het Kids Only-concept is hierbij in Barendrecht een beproefd middel. Om kinderen mee te laten denken over de inrichting van de speelruimte worden sinds 2008 Kids Only-middagen georganiseerd. Tijdens deze middagen krijgen zij de kans om samen met de gemeente hun speelplek te ontwerpen. De gemeente maakt als eindverantwoordelijke de uiteindelijke keuze met betrekking tot het ontwerp en de speeltoestellen. Dit wordt teruggekoppeld aan de bewoners en de kinderen.

3. We doen het samen

Vanuit onze rol zetten wij ons als gemeente Barendrecht in om de samenhang en de samenwerking in het jeugdbeleid te bevorderen. Er zijn immers vele organisaties werkzaam op dit brede beleidsterrein. Voor een aanpak waarin de Barendrechtse jeugd centraal staat, moeten we soms over de schotten van de eigen organisatie heen durven kijken. De bestaande organisatiegrenzen, de formele taakafbakeningen en alle belangen van de individuele instellingen staan soms een doeltreffende en snelle hulp of aanpak in de weg. Wij vinden het van groot belang dat iedere partner zorgt voor een goede aansluiting op de activiteiten van de overige partners en wij zullen samenwerkingsverbanden ondersteunen. Om te komen tot meer samenwerking en samenhang tussen de verschillende activiteiten, is het noodzakelijk dat we kennis hebben van elkaars aanbod en werkzaamheden. Mede door de wijze waarop het subsidiebeleid in de Gemeente Barendrecht is vormgegeven, worden samenwerken en samenhang tussen de verschillende organisaties gestimuleerd.

Een goede samenwerking en samenhang van de activiteiten is tevens noodzakelijk om te kunnen komen tot een zogenaamde sluitende aanpak van begeleiding, ondersteuning en zorg voor ouders en kinderen. Het is zaak om problemen zo vroeg mogelijk te signaleren om vervolgens adequate hulp te kunnen bieden. De afstemming is met name van groot belang op de

schakelmomenten waarin overdracht van de ene instelling naar de andere plaatsvindt of waarbij het noodzakelijk is dat instellingen met elkaar samenwerken. Daarom kiezen wij in Barendrecht voor een integrale netwerkbenadering van jeugd-, onderwijs-, en veiligheidsbeleid.

Als partner zien wij niet alleen de organisaties en instellingen die werkzaamheden verrichten voor, door en met kinderen en jongeren, maar als belangrijkste partner zien wij de ouders: opvoeden is in eerste instantie de verantwoordelijkheid van de ouders. Zo werd tijdens de conferentie in het kader van Ieder Kind Wint op 29 september 2010 besloten dat we de verantwoordelijkheid van het opvoeden aan de ouders, ook als het voor de ouders minder makkelijk gaat, aan hen moeten teruggeven.

Hulp moet er toe leiden dat ouders versterkt worden in hun kracht en zelfredzaamheid. Meer en beter contextgerichte hulp verlenen, gericht op het versterken van vaardigheden van het gezin. Door contact te hebben met de ouders kunnen we tijdig ondersteuning bieden als het even niet makkelijk gaat. Als het nodig is, worden ouders aangesproken op deze verantwoordelijkheid en in het uiterste geval kunnen ze worden verplicht om ondersteuning te accepteren.

Middelen

De Agenda Jeugd van Barendrecht is samengesteld zowel op basis van bestaand beleid, initiatieven en voorzienbare ontwikkelingen als op basis van nieuw beleid. Voor de uitvoering van de Agenda Jeugd zijn voldoende middelen beschikbaar, te beginnen met het begrotingsjaar 2011. Voor het jaar 2012 is binnen de begroting Jeugd een bedrag van €17.000,- gereserveerd in het kader van het nieuwe jeugdbeleid. Ook staat in het collegeprogramma 2010-2014 dat er budget ter beschikking wordt gesteld voor de uitvoering van initiatieven die door jongeren zelf worden opgepakt.

Verder zullen voor de uitvoering van speerpunten die meer dan één discipline/beleidssterrein beslaan, ook 'potjes' van verschillende afdelingen worden aangesproken. De uitvoering van die speerpunten hoeft niet per definitie uit het budget Jeugd te worden gefinancierd.

De financiële vooruitzichten voor de begrotingsjaren 2013 en verder, zijn ongewis in verband met grotere bezuinigingen van de Rijksoverheid en de gevolgen daarvan voor de gemeentebegroting. De gemeente is namelijk voor een deel afhankelijk van doeluitkeringen (CJG en Onderwijs Achterstandenbeleid) en voor een deel van de invulling van het gemeentefonds. Omdat de agenda een dynamisch karakter kent is het mogelijk om te anticiperen op eventuele wijzigende (financiële) omstandigheden,

Cijfers

In Barendrecht wonen op 1 januari 2011 14.725 kinderen en jongeren in de leeftijd van 0 tot en met 23 jaar.

De prognoses laten zien dat vanaf 2012 tot 2020 er een steeds kleinere bevolkingsgroei zal plaatsvinden.

Bevolking naar leeftijdsgroep per wijk
per 1 januari 2011

Bron: GBA Barendrecht, 1-2011

ID/Advies/Onderzoek & Statistiek/MHO, 3-2011

Wijk	Leeftijd							Totaal	Leeftijd							Totaal	0 t/m 23 jr in% van wijk	
	0 - 3 jr	4 - 12 jr	13 - 15 jr	16-17 jr	18 - 23 jr	24 jr e.o.	0 - 3 jr		4 - 12 jr	13 - 15 jr	16-17 jr	18 - 23 jr	24 jr e.o.	Totaal	0 t/m 23 jr		in% van wijk	
Centrum	66	147	67	41	91	1.127	1.539	4.3%	9.6%	4.4%	2.7%	5.9%	73.2%	100%	412	26.8%		
Noord	75	251	99	48	204	1.889	2.566	2.9%	9.8%	3.9%	1.9%	8.0%	73.6%	100%	677	26.4%		
Binnenland	46	108	33	24	70	722	1.003	4.6%	10.8%	3.3%	2.4%	7.0%	72.0%	100%	281	28.0%		
Oraniewijk	70	272	93	40	126	1.429	2.030	3.4%	13.4%	4.6%	2.0%	6.2%	70.4%	100%	601	29.6%		
Buitenoord	131	379	124	86	243	2.733	3.696	3.5%	10.3%	3.4%	2.3%	6.6%	73.9%	100%	963	26.1%		
Ter Leede	74	227	60	38	67	797	1.263	5.9%	18.0%	4.8%	3.0%	5.3%	63.1%	100%	466	36.9%		
Paddewei	81	223	88	47	122	1.461	2.022	4.0%	11.0%	4.4%	2.3%	6.0%	72.3%	100%	561	27.7%		
Molenvliet	132	332	116	109	254	2.030	2.973	4.4%	11.2%	3.9%	3.7%	8.5%	68.3%	100%	943	31.7%		
Nieuweland	230	809	268	185	338	3.607	5.437	4.2%	14.9%	4.9%	3.4%	6.2%	66.3%	100%	1.830	33.7%		
Dorpzicht	35	99	20	11	36	374	575	6.1%	17.2%	3.5%	1.9%	6.3%	65.0%	100%	201	35.0%		
Biidorp	46	289	80	53	93	963	1.524	3.0%	19.0%	5.2%	3.5%	6.1%	63.2%	100%	561	36.8%		
Smitshoek	66	205	71	43	132	1.105	1.622	4.1%	12.6%	4.4%	2.7%	8.1%	68.1%	100%	517	31.9%		
Voordijk	18	81	31	13	40	262	445	4.0%	18.2%	7.0%	2.9%	9.0%	58.9%	100%	183	41.1%		
Meerwede	311	878	259	150	396	4.365	6.359	4.9%	13.8%	4.1%	2.4%	6.2%	68.6%	100%	1.994	31.4%		
Waterkant	89	243	70	48	100	1.280	1.830	4.9%	13.3%	3.8%	2.6%	5.5%	69.9%	100%	550	30.1%		
Havenkwartier	92	261	60	26	95	1.237	1.771	5.2%	14.7%	3.4%	1.5%	5.4%	69.8%	100%	534	30.2%		
Gaatkensoor	45	117	25	13	31	543	774	5.8%	15.1%	3.2%	1.7%	4.0%	70.2%	100%	231	29.8%		
Riederhoek	114	320	73	37	77	1.023	1.644	6.9%	19.5%	4.4%	2.3%	4.7%	62.2%	100%	621	37.8%		
Vrijheidsakker	123	175	28	15	52	777	1.170	10.5%	15.0%	2.4%	1.3%	4.4%	66.4%	100%	393	33.6%		
Vrijenburg	479	782	160	99	230	3.268	5.018	9.5%	15.6%	3.2%	2.0%	4.6%	65.1%	100%	1.750	34.9%		
Lagewei	63	93	22	7	27	492	704	8.9%	13.2%	3.1%	1.0%	3.8%	69.9%	100%	212	30.1%		
Vrouwenpolder	1	5	4	0	10	20	40	2.5%	12.5%	10.0%	0.0%	25.0%	50.0%	100%	20	50.0%		
Buitengebied NO	5	12	4	6	13	111	151	3.3%	7,9%	2,6%	4,0%	8,6%	73,5%	100%	40	26,5%		
Buitengebied NM	0	1	0	0	0	6	7	0,0%	14,3%	0,0%	0,0%	0,0%	85,7%	100%	1	14,3%		
Buitengebied NW	0	0	0	0	2	8	10	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	20,0%	80,0%	100%	2	20,0%		
Buitengebied ZO	15	49	15	21	28	357	485	3,1%	10,1%	3,1%	4,3%	5,8%	73,6%	100%	128	26,4%		
Buitengebied ZM	0	2	2	4	8	50	66	0,0%	3,0%	3,0%	6,1%	12,1%	75,8%	100%	16	24,2%		
Buitengebied ZW	2	3	1	0	4	32	42	4,8%	7,1%	2,4%	0,0%	9,5%	76,2%	100%	10	23,8%		
Bedrijventerr. O	0	3	2	2	4	17	28	0,0%	10,7%	7,1%	7,1%	14,3%	60,7%	100%	11	39,3%		
Bedrijventerr. W	1	10	1	3	1	17	33	3,0%	30,3%	3,0%	9,1%	3,0%	51,5%	100%	16	48,5%		
Totaal	2.410	6.376	1.876	1.169	2.894	32.102	46.827	5.1%	13.6%	4.0%	2.5%	6.2%	68.6%	100%	14.725	31.4%		

2. Politieke en Beleidsmatige context

2.1. Lokaal kader: Collegeprogramma 2010 – 2014 “Visie, Verbinding en Resultaat”. Het programma is onderverdeeld in vijf thema’s: Veilig leven in Barendrecht, Barendrecht doet mee, Barendrecht werkt, Wonen in Barendrecht en Servicegericht Barendrecht. Integraal Jeugdbeleid is ondergebracht bij het thema Barendrecht doet mee. Het college heeft zich ten doel gesteld dat zowel het jeugdbeleid zelf als de activiteiten worden opgesteld/georganiseerd voor, door en vooral met jongeren. Dit doel dient zich concreet te vertalen in een toename in 2012 van 20% van het aantal (ontmoetings)evenementen en activiteiten dat door de jeugd en/of jongeren zelf is georganiseerd. De nulmeting zal zo spoedig mogelijk moeten worden uitgevoerd. Het college wil dit bereiken door te sturen op:

- de realisatie van een jongerencentrum (operationeel in 2014);
- aandacht voor voldoende en toereikende speelplaatsen voor de jeugd;
- realiseren van ontmoeting tussen jongeren door het realiseren van sport- en cultuuractiviteiten en evenementen te organiseren;
- het beschikbaar stellen van budget voor de uitvoering van initiatieven die door jongeren worden aangedragen en opgepakt.

2.2. Regionaal kader: Stadsregio Rotterdam. Per 1 januari 2005 is de wet op de Jeugdzorg in werking getreden. In deze wet is de verdeling van de taken van de Provincie en de gemeenten op het gebied van Jeugdzorg en het lokaal preventief jeugdbeleid weergegeven. De provinciale taken zijn voor onze regio neergelegd bij de stadsregio Rotterdam. De stadsregio is verantwoordelijk voor de toegang tot de jeugdzorg via Bureau Jeugdzorg en de zorg waarop aanspraak wordt gemaakt op grond van de Wet op de Jeugdzorg. Ook is de stadsregio verantwoordelijk voor de zogenaamde aansluitingstaken; informatie en advies, deskundigheidsbevordering en deelname aan lokale zorgstructuren. De gemeente is verantwoordelijk voor jeugdbeleid en opgroei- en opvoedings-ondersteuning. De taken van de stadsregio en de gemeenten sluiten op elkaar aan.

Ieder Kind Wint 2007 – 2010

In 2006 was zowel landelijk als in de stadsregio Rotterdam sprake van een aantal ernstige incidenten dat de samenleving schokte. De discussie die ontbrandde over “hoe dit nu heeft kunnen gebeuren”, was mede de aanleiding tot een grondige herbezinning op het functioneren van de hulp aan kinderen en gezinnen. Signalering leidde niet altijd tot de juiste acties, risicofactoren waren onvoldoende in beeld, er was sprake van een beperkte informatie-uitwisseling en er werd onvoldoende samengewerkt.

Het stadsregionale programma Ieder Kind Wint (IKW) heeft in de periode 2007-2010 gezorgd voor een beweging in de jeugdketen. Het programma kende 10 doelstellingen die erop gericht waren om eerder en beter te signaleren, de preventie te versterken en te zorgen dat er tijdig de juiste zorg en interventies beschikbaar zijn en in onderlinge afstemming worden ingezet.

In het voorjaar van 2010 is het programma geëvalueerd. Geconstateerd is dat er veel is bereikt: de totstandkoming van een ketenbrede agenda, er zijn visiedocumenten opgesteld, structuurwijzigingen zijn in gang gezet en instrumenten zijn ontwikkeld. Concreet zijn er

Centra voor Jeugd en Gezin (CJG's) gerealiseerd, in Barendrecht operatief vanaf 27 januari 2010.

Tevens is het zorgaanbod herijkt, wordt er stadsregionaal gewerkt met een gezamenlijke verwijsindex (SISA). Voorts is er gezorgd voor ontmoeting en uitwisseling en deze ontwikkeling werd ook ondersteund, ook op lokaal niveau.

Ieder Kind Wint, zorg voor de toekomst

Maar we zijn er hiermee nog niet. Er is nog veel te doen. Bij de vervolgstappen zal de blik meer gericht moeten zijn op de uitvoering. Op de professionals die in hun dagelijkse praktijk de nieuwe manieren van werken moeten integreren. De hoofdthema's die verder werden benoemd zijn het doorontwikkelen van de CJG's, een goede aansluiting van de zorg op het onderwijs, de aansluiting van de lokale zorg op de geïndiceerde zorg en de toeleiding naar de zorg, inzet op ketensamenwerking en informatie-uitwisseling en de doorontwikkeling van professionaliteit

In juli 2010 is door de wethouders Jeugd van de stadsregio Rotterdam besloten om met IKW verder te gaan in de vorm van een gedeelde beleidsagenda, waarin richting, acties, tijdspad en beoogde effecten worden benoemd. Onderdelen van de beleidsagenda zullen op lokaal niveau moeten worden gerealiseerd, maar andere onderdelen kunnen niet anders dan stadsregionaal worden aangepakt. De nadruk moet komen te liggen op de implementatie, niet langer op de structuurwijziging. Om met elkaar de inhoud van de beleidsagenda te verkennen is op 29 september 2010 een stadsregionale conferentie georganiseerd. Tijdens deze conferentie zijn de volgende thema's besproken:

- Doorontwikkeling CJG
- Aansluiting zorg en school
- Aansluiting lokale zorg op de jeugdzorg
- Ketensamenwerking en informatievoorziening
- Professionaliteit

Een belangrijke dimensie in de discussie was het teruggeven van de verantwoordelijkheid van het opvoeden aan de ouders, ook als het voor de ouders minder makkelijk gaat. Hulp moet er toe leiden dat ouders versterkt worden in hun kracht en zelfredzaamheid. Meer en beter contextgerichte hulp verlenen, gericht op het versterken van vaardigheden van het gezin. Maar tegelijkertijd moeten we ons realiseren dat er, ondanks alle inspanningen, gezinnen blijven die chronisch en dus langdurig zorg en monitoring nodig hebben. Op lange termijn is dit goedkoper dan steeds dezelfde gezinnen op een andere (ontwikkelings) momenten in zorg nemen, als ware het een nieuwe klant. Maar het streven blijft dat alle ouders en kinderen die dat nodig hebben passende ondersteuning ontvangen. En het resultaat moet zijn dat op 1 januari 2014 meer kinderen en ouders sneller en effectiever opgroei- en opvoedingsondersteuning ontvangen. Dit wordt gemeten door:

- het aantal wachtenden op jeugdzorg dat is afgenomen;
- het beroep op gespecialiseerde zorg, zwaardere vormen van jeugdzorg en jeugd-GGZ dat is afgenomen.

2.3. Kaders vanuit het kabinetsbeleid: het regeerakkoord

In het regeerakkoord is, in lijn met het advies van de Parlementaire Werkgroep Toekomstverkenning Jeugdzorg, opgenomen dat alle taken op het gebied van jeugdzorg gefaseerd overgeheveld worden naar de gemeenten. Hierbij gaat het om de jeugd-GGZ (zowel AWBZ als Zorgverzekeringswet), jeugdzorg, gesloten jeugdzorg, jeugdreclassering, jeugdbeschermingen de zorg voor licht verstandelijk gehandicapte jeugd (jeugd-LVG). Preventie (dit is opgroei- en opvoedingsondersteuning) en vrijwillige hulpverlening wordt georganiseerd door (samenwerkende) gemeenten.

De jeugdzorg bestaat momenteel uit allerlei zorg- en hulpverleningsinstanties die met elkaar samenwerken, onder de verantwoordelijkheid van diverse overheden. In de praktijk leidt dit tot versnippering. Hierdoor schiet de jeugdzorg soms tekort. De samenwerking tussen deze instanties kan beter. Het streven is dat een jeugdige of verzorger één aanspreekpunt heeft in de jeugdzorgketen. Het Centrum voor Jeugd en Gezin moet de spil in de jeugdzorg worden. Het belangrijkste uitgangspunt daarbij is dat het opvoeden moet worden versterkt: ondersteuning die hierop is gericht, blijkt het meest effectief te zijn.

Ook moeten professionals die dichtbij het kind werken (o.a. docenten, maar ook leidsters in kinderdagverblijven) worden ondersteund, ten behoeve van een snelle herkenning en adequate inschatting aan de voorkant (indicatie kan dan vaker achterwege blijven). De hulp dient zoveel mogelijk in de directe leefomgeving te worden ingezet, ook de specialistische zorg. Grote uitzondering hierop blijft als de veiligheid van het kind in het geding is.

Het kabinet wil het stelsel van de jeugdzorg veranderen om de jeugdzorg effectiever te maken. Dit staat in het regeerakkoord. Dat dit voor de gemeenten grote gevolgen zal hebben, staat onomstotelijk vast. Maar tot op heden is nog niet duidelijk wanneer een en ander zijn beslag zal krijgen. Er wordt veel over de decentralisatie gesproken in de stadsregio Rotterdam, in de G32 en in de G4. De VNG en het IPO hebben visiedocumenten opgesteld. In april/mei wordt een bestuursakkoord van het Rijk, de VNG en het IPO verwacht. Als er geen akkoord komt, dan zal de minister naar verwachting toch een kabinetsbrief doen uitgaan.

Met betrekking tot de financiën kan worden opgemerkt dat er tot en met 2011 sprake is van een brede doeluitkering CJG (geoormerkt geld). Na 2011 zal het een decentralisatieuitkering Jeugd worden (niet geoormerkt). Van belang is dat de Raad deze decentralisatieuitkering Jeugd wel gaat oormerken. Het landelijk budget voor de jeugdzorg wordt over de gemeenten herverdeeld. Vanwege de daarmee te verwachten efficiencyverbetering, past het Rijk op voorhand een korting toe; deze loopt op tot uiteindelijk 300 mln euro. Het Rijk werkt de betreffende voornemens met de betrokken partijen de komende maanden verder uit. Als gemeenten willen profiteren van de kansen die het nieuwe stelsel biedt, dan zullen zij de komende periode hard nodig hebben zich op de nieuwe verantwoordelijkheden voor te bereiden. De gemeenteraad van Barendrecht zal worden geïnformeerd door middel van bijeenkomsten waarbij de GGD Rotterdam Rijnmond de stelselwijzigingen zal toelichten.

2.4. Landelijke kaders

Gemeenten zijn al jaren verantwoordelijk voor het lokale jeugdbeleid. Naast de verantwoordelijkheid voor het realiseren van een adequaat voorzieningenniveau maakt ook preventie van problemen bij de jeugd hier onderdeel van uit. Er zijn diverse wetten en regelingen voor de jeugd en voor jeugdigen met problemen, zoals de Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid, besluit jeugdgezondheidszorg, Wet op de Jeugdzorg, wetgeving op het gebied van Onderwijsachterstanden, kinderopvang en leerplicht.

Op 1 januari 2007 is de wet ingegaan die op een aantal onderdelen een belangrijke stempel drukt op het jeugdbeleid: de Wet Maatschappelijke Ondersteuning. Het doel van de Wmo is meedoen: iedere burger moet zo lang mogelijk meedoen aan alle facetten van de samenleving.

Het lokale jeugdbeleid speelt met name in op de eerste twee prestatievelden van de Wmo. Het eerste prestatieveld houdt in het bevorderen van sociale samenhang in en leefbaarheid van dorpen, wijken en buurten.

Uitgangspunt bij dit prestatieveld is dat de gemeente waar mogelijk aansluit bij initiatieven van bewoners zelf, sport- en buurtverenigingen en kerkelijke organisaties, zodat de voorzieningen in de wijk goed aansluiten bij de wensen en behoeften van de bewoners, waaronder de jeugd. Met veel aandacht voor jeugdparticipatie (waaronder maatschappelijke participatie), een sterke jeugdzorgketen, veilig opgroeien, jeugdvriendelijke wijken en bevorderen van de relatie tussen jong en oud, sluit de jeugdagenda helemaal aan bij de doelstellingen van de Wmo. Het tweede prestatieveld is gericht op het bieden van opgroei- en opvoedondersteuning aan jeugdigen en hun opvoeders. Bij toetsing van de wijze waarop opgroei- en opvoedingsondersteuning plaatsvindt, kan aansluiting worden gevonden bij de functies van preventieve ondersteuning aan jeugdigen die er op lokaal niveau tenminste zouden moeten zijn. Dit betreft de volgende functies:

1. Informatie en voorlichting
2. Signaleren van problemen
3. Toegang tot het hulpaanbod
4. Pedagogische hulp (advisering en lichte hulpverlening op lokaal niveau)
5. Coördinatie van zorg.

In Barendrecht is in 2008 het Wmo beleidskader “Ieder mens telt” vastgesteld. Preventief jeugdbeleid vormt een van de prestatievelden van de Wmo. In Barendrecht is er echter voor gekozen om het gehele jeugdbeleid in de volle breedte aan de orde te stellen in het Wmo beleidskader, omdat dit de integraliteit van jeugd als totaalgroep zou bevorderen. De gemeente werkt aan het realiseren van optimale ontwikkelingsmogelijkheden voor alle Barendrechtse kinderen en zij doet dit met een integrale en samenhangende aanpak, binnen drie hoofdlijnen:

- Gezond en veilig opgroeien: sport en spel, CJG;
- Leren voor het leven: kinderopvang, onderwijs en Brede School;
- Participeren: jongerenplatform en jongerencentrum.

2.5. Internationaal kader: Rechten van het Kind

Tieners en pubers hebben eigen rechten en plichten, die in sommige opzichten afwijken van de rechten en plichten van volwassenen. Deze bijzondere rechten zijn onder meer vastgelegd in de Verklaring van de Rechten van het Kind. Dit verdrag is in 1989 door de Verenigde Naties aangenomen en in 1995 door Nederland aanvaard. Het verdrag verplicht de overheid maatregelen te nemen om de rechten van kinderen en jongeren te realiseren en stelt bovendien dat bij alle maatregelen die kinderen betreffen het belang van kinderen voorop dient te staan.

Het Kinderrechtenverdrag staat daarmee aan de basis van het jeugdbeleid van de overheid. De uitgangspunten zijn:

- Kinderen hebben recht op voorzieningen als onderwijs, gezondheidszorg, speelruimte, sociale zekerheid, kunst en cultuur;
- Kinderen hebben recht op bescherming tegen geweld, misbruik en uitbuiting om veilig te kunnen opgroeien;
- Kinderen hebben recht op participatie; meedenken en praten over zaken die hen aangaan en zich actief inzetten voor zaken die zij belangrijk vinden;
- Ouders hebben steun nodig om hun verantwoordelijkheid voor de opvoeding echt waar te kunnen maken.

3. Het beleidskader: de regierol van de Gemeente Barendrecht

De gemeente voert de regie over het totale jeugdbeleid. Veel organisaties zijn actief in voorzieningen voor de jeugd. Te denken valt aan kinderopvang, peuterspeelgroep(zaal)werk, onderwijs, tiener- en jongerenwerk, sport, cultuur, maatschappelijk werk en de jeugdgezondheidszorg. Tijdens de interactieve werkgroepen om de speerpunten van de Agenda Jeugd te bepalen, hebben deze partners aangegeven dat zij graag zien dat de gemeente een heldere en duidelijke regierol oppakt. Deze mening delen wij, immers alleen zo kunnen we bereiken dat de organisaties en instellingen gaan samenwerken en hun activiteiten op elkaar laten aansluiten. Door middel van samenwerking en afstemming moeten ze elkaar gaan aanvullen en versterken.

Bovendien betreft het hier een gedeelde verantwoordelijkheid, waarbij de rol van de gemeente per speerpunt kan verschillen. Zo kan bij de uitvoering van een bepaald speerpunt worden besloten om de verantwoordelijkheid te delen of zelfs geheel bij een of meer partners te leggen.

Het beleidskader van de regierol wordt gevormd door de landelijke wet- en regelgeving en de verschillende lokale en stadsregionale beleidsnota's en beleidsafspraken waaraan de gemeente Barendrecht zich heeft verbonden. Een belangrijke taakverdeling is gemaakt bij de invoering van de Wet op de jeugdzorg (2005) en de Wet maatschappelijke ondersteuning (2007). Afpraak is dat gemeenten verantwoordelijk zijn voor het preventieve jeugdbeleid, de provincie voor de jeugdzorg en het Rijk voor de wet- en regelgeving.

Barendrecht geeft op de volgende wijze invulling aan de regierol.

3.1. Bestuurlijke regie

De bestuurlijke regie van het Jeugdbeleid ligt in Barendrecht bij 3 portefeuillehouders, te weten: Integraal Jeugdbeleid, Jeugdzorg en Onderwijs. Op bestuurlijk niveau worden door deze portefeuillehouders, samen met de besturen van de partnerorganisaties (b.v. het OOGO = Op Overeenstemming Gericht Overleg) de koers en de doelen van het integraal jeugdbeleid vastgesteld en vastgelegd in de Agenda Jeugd. In het OOGO zitten de besturen van het basis- en voortgezet onderwijs (incl. Edudelta) van de verschillende denominaties, de grootste kinderopvanginstellingen en het Yulius (v.h. RMPI). Op dit niveau worden ook de plannen en maatregelen in het kader van het stadsregionale programma Jeugd: 'Ieder Kind Wint, zorg voor de toekomst' besproken en vastgesteld.

3.2. Beleidsregie

Dit is het niveau van de beleidsambtenaren (afdeling Beleid) en accountmanagers (afdeling Plan). De daadwerkelijke regie ligt bij de beleidsmedewerker Jeugd en de Accounthouder Jeugd en Onderwijs. Zij creëren optimale condities voor de samenwerking, samen met de partners de doelen van het integraal jeugdbeleid concreet. Het is van groot belang om een

breed draagvlak te krijgen voor die doelen, ook onder partijen die geen subsidierelatie met de gemeente hebben.

Daarom moeten de beleidsambtenaar en de accountmanager actief en positief aan de slag met:

- het verzamelen en delen van informatie over de lokale situatie rond de jeugd en de bestaande voorzieningen;
- het bewust maken van deze instellingen van de maatschappelijke urgentie van specifieke onderwerpen;
- het initiëren van nieuwe plannen en maatregelen;
- het opzetten en versterken van overlegstructuren met en tussen de uitvoerende organisaties;
- het stimuleren en faciliteren van samenwerking en informatie-uitwisseling tussen organisaties;
- het monitoren van effecten van beleidsmaatregelen.

Middels tijdelijke werkgroepen, onder voorzitterschap van de beleidsmedewerker Jeugd of de Accountmanager Jeugd en Onderwijs, worden actuele beleidsspeerpunten van de Agenda Jeugd uitgewerkt en op de Agenda geplaatst en wordt jaarlijks een evaluatie van de lopende speerpunten en bijbehorende activiteiten opgesteld.

3.3. Netwerkregie (ketenregie)

Dit is het niveau van de uitvoerende organisaties. Het doel is dat deze organisaties op een zodanige manier met elkaar samenwerken dat sluitende en passende hulp voor kind, jongere of gezin snel kan worden geboden. Vanuit onze regierol vinden wij het belangrijk om ervoor te zorgen dat er afspraken worden gemaakt over de grenzen tussen netwerk (keten)partners, de onderlinge taakverdeling, communicatie en overdracht tussen de medewerkers. Het kind staat hierbij altijd centraal. Dit is een continue proces. De gemeente moet ervoor zorgen dat er afspraken worden gemaakt over de grenzen tussen de ketenpartners en over eventuele overlap in werkzaamheden. Netwerkregie kan door de gemeente of door een van de uitvoerende partners worden uitgevoerd.

Het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) vormt het knooppunt voor alle ondersteuning en hulp voor jeugdigen en gezinnen met vragen over opgroeien en opvoeden. De coördinator van het CJG, dan wel de medewerkers van de netwerk (keten)partners, hebben het eerste contact met de klanten en zorgen dat informatie, advies en licht pedagogisch hulp wordt gegeven. De coördinator onderhoudt de contacten op managementniveau met de verschillende betrokken organisaties op het gebied van onderwijs, welzijn, jeugdzorg, veiligheid en openbare geestelijke gezondheidszorg (OGGZ). Ook worden de afgesproken randvoorwaarden bewaakt om een goede preventie en tijdige hulpverlening mogelijk te maken.

Zo registeren zowel het CJG als Gemeentelijke Organisatie Sluitende Aanpak (GOSA), Lokaal Team Huiselijk Geweld (LTHG) en de BEKE-aanpak in Barendrecht en het zorgadvies-team 0 – 4 jaar alle klantgegevens in het C3-systeem. De coördinator van het CJG is de verbindingspersoon met de casusoverleggen en de Zorg Advies Teams (ZAT's) en andere probleemsigaleerders en fungeert als procesversneller bij interventies. De coördinator van het CJG is kortom de spin in het web van de diverse overleggen die er voor zorgen dat de Barendrechtse kinderen, jongeren en hun gezinnen snelle en passende zorg krijgen. Wij willen dan ook de netwerk (keten)regie beleggen bij het Centrum voor Jeugd en Gezin.

4. Agenda Jeugd

Leefgebieden

De invulling van de leefgebieden ziet er voor jongeren anders uit dan voor volwassenen. Dat geldt zowel voor zingeving, dagbesteding, psychisch als sociaal functioneren. Thema's die met name bij jongeren spelen zijn werken en leren, middelengebruik, financiën, justitie, vriendschappen en relaties, vrije tijd. Voor Barendrecht zijn op basis hiervan vijf leefgebieden geformuleerd.

1. Leefgebied Onderwijs
2. Leefgebied Opgroeien en Opvoeden
3. Leefgebied Ruimte voor de Jeugd
4. Leefgebied Veiligheid
5. Leefgebied Werk en Inkomen

Deze 5 leefgebieden vormen de basis van het jeugdbeleid en sluiten aan bij de levensinvulling en tijdsbesteding van kinderen en jongeren. Er zijn meerdere indelingen op basis van leefstijlen mogelijk. In overleg met interne en externe partners is gekozen voor bovenstaande indeling voor de Barendrechtse jeugd.

Om een goede afweging te kunnen maken omtrent welke beleidsspeerpunten op de Agenda Jeugd worden geplaatst, is het noodzakelijk om tot een volledig overzicht van het huidige aanbod binnen de genoemde leefgebieden van de jeugd te krijgen. Door alle externe en interne partners is een dergelijk overzicht, waarbij ook inzichtelijk wordt gemaakt waar de overlap zit in het aanbod en waar nog hiaten vallen, dringend gewenst. Tot op heden is het aanbod voor de jeugd namelijk versnipperd over diverse beleidsterreinen tot stand gekomen, waardoor geen helder overzicht was op het algehele voorzieningenaanbod.

Speerpunt: Opstellen van een integraal overzicht van de algehele voorzieningen voor de jeugd van Barendrecht, waarbij overlap en hiaten duidelijk in kaart worden gebracht. Alleen met een integraal, sluitend aanbod van voorzieningen kunnen wij een omgeving creëren, waarbinnen de jeugd zich optimaal kan ontwikkelen.

Hoe pakken wij dat aan?

Interne en externe partners hebben aangegeven mee te willen werken aan een dergelijke inventarisatie. Zij zullen ieder vanuit hun eigen expertise de benodigde gegevens aanleveren, zodat deze kunnen worden gebundeld tot een helder overzicht. Daarna worden de gegevens geanalyseerd en worden overlappingsen en hiaten benoemd. Met het oog op de noodzakelijkheid van integraal overzicht is het gewenst deze inventarisatie en analyse nog in 2011 uit te laten voeren.

Elk van de vijf leefgebieden zal in een apart hoofdstuk nader worden uitgewerkt. Samen met de interne en externe partners is binnen elk afzonderlijk leefgebied een aantal speerpunten bepaald. Deze speerpunten zullen op de Agenda Jeugd worden gezet en de komende 2 jaar zal hier extra aandacht aan worden geschonken en inzet op worden gepleegd, ten einde de gestelde doelen te bereiken.

Naast een indeling in leefgebieden is er gekozen voor een indeling in leeftijdsgroepen. Waar nodig zal bij het formuleren van de speerpunten binnen het leefgebied een onderscheid worden gemaakt naar leeftijdscategorie. Hierbij gaan wij uit van de volgende leeftijdsindeling:

- 9 maanden tot en met 3 jaar;
- 4 jaar tot en met 12 jaar;
- 13 jaar tot en met 15 jaar;
- 16 tot en met 17 jaar en
- 18 jaar en ouder.

Het Barendrechtse jeugdbeleid richt zich op alle kinderen en jongeren (en hun ouders/verzorgers) in de leeftijd van – 9 maanden tot en met 23 jaar.

Communicatie

Wanneer veel mensen samenwerken is goede informatie en communicatie een voorwaarde. Veel professionals en organisaties zijn betrokken bij het jeugdbeleid. Op basis van actuele thema's wordt overleg gevoerd met betrokken organisaties. Dit overleg vindt plaats in de vorm van tijdelijke werkgroepen.

Informatie verloopt vaak mondeling via het netwerk waar professionals of organisaties een onderdeel van zijn. Omdat niet iedereen direct in dit netwerk participeert, wordt het onderwerp 'Agenda Jeugd' als item aan de gemeentelijke website toegevoegd. Hier is voor iedereen alle informatie en nieuws over het jeugdbeleid te vinden. Ook LinkedIn: Betrokken bij Barendrecht zal worden ingezet bij de verspreiding van nieuws rond de Agenda Jeugd. Omdat een website face-to-face contacten met de jongeren niet kan vervangen, zullen ook een keer per jaar gastlessen Maatschappijleer op het voortgezet onderwijs (Dalton Lyceum en Focus Beroeps Academie) worden gegeven. Deze lessen worden geborgd in de lescyclus van de scholen. De scholen hebben aangegeven voor deze borging zorg te willen dragen.

5. Leefgebied Onderwijs

Thema: Onderwijs in Barendrecht

Inleiding

Wij vinden het belangrijk dat alle kinderen in Barendrecht zich optimaal kunnen ontplooiën, dat zij hun verschillende talenten kunnen ontwikkelen en plezier beleven aan het leven. Wij vinden het dan ook belangrijk dat zij zowel een goede cognitieve ontwikkeling kunnen doormaken, als dat zij hun sociale, kunstzinnige en sportieve talenten kunnen waarmaken. Onze ambitie is dan ook om kinderen en jongeren goede basisvoorzieningen te bieden, om hen waar nodig te ondersteunen in hun ontwikkeling en om eventuele belemmeringen weg te nemen. Wij doen dat in goed overleg en met respect voor ieders professionaliteit, met de schoolbesturen en de uitvoerende instellingen (OOGO) die bij het Barendrechtse jeugd- en onderwijsbeleid zijn betrokken. En wij doen dat in aanvulling op de opvoedingstaak van de ouders. We doen het vooral samen!

In het OOGO (Op Overeenstemming Gericht Overleg) is men begin 2010 tot overeenstemming gekomen over een viertal hoofdlijnen die centraal zijn gesteld in 2010 e.v. Onder deze vier hoofdlijnen staan de thema's genoemd die in ieder geval op de Lokaal Educatieve Agenda (LEA) gezet moeten worden. Met de leden van het OOGO is afgesproken dat de thema's één voor één opgepakt zullen worden en daarmee ook integraal onderdeel uit zullen maken van de Agenda Jeugd. De beleidsthema's zijn te omvangrijk en het zijn er ook te veel om allemaal tegelijkertijd op te pakken. De LEA zal langzamerhand in de loop van de komende tijd gevuld worden met de Barendrechtse stand van zaken op de diverse beleidsthema's. Dergelijke informatie vindt u vooralsnog dan ook niet in voorliggend document. De eerste hoofdlijn betreft een veilige en goede start voor alle kinderen in Barendrecht. De thema's die daaronder vallen zijn onderwijsachterstandenbeleid (het zogenaamde VVE-beleid) en vroegsignalering. Deze hoofdlijn wordt in de notitie Onderwijsachterstandenbeleid 2011–2014 nader uitgewerkt. De tweede hoofdlijn betreft een sociaal veilige leer- en leefomgeving in de klas, school, speelplaats en buurt. De derde hoofdlijn betreft speciale zorg waaronder de thema's opvang voor jeugdigen die buiten de boot dreigen te vallen, extra zorg voor (tijdelijke) opvang, relatie CJG en ZAT en hoogbegaafdheid. De vierde en laatste hoofdlijn betreft binding waarbij speciale aandacht uitgaat naar het maatschappelijk hechten en toeleiden naar arbeid van 12 tot 18-jarigen.

Het OOGO heeft aangegeven dat zij wil dat deze vier hoofdlijnen, zoals deze zijn verwoord in de LEA, terugkomen op de Agenda Jeugd. In overleg met de interne en externe partners is besloten om gedeelten uit de LEA verkort weer te geven op de Agenda Jeugd en indien nodig te verwijzen naar deze of andere notities. Bovendien heeft het OOGO ervoor gekozen om de thema's zoals die staan vermeld in de LEA één voor één uit te werken met het oog op de Barendrechtse situatie. Gekozen is om als eerste het Onderwijsachterstandenbeleid uit te werken.

5.1. Speerpunt 0 tot en met 3 jarigen: een veilige en goede start

Een belangrijke taak van zowel gemeente als welzijnsinstellingen en schoolbesturen is het uitvoeren van het onderwijsachterstandenbeleid (OAB).

Het onderwijsachterstandenbeleid is er op gericht om onderwijsachterstanden bij leerlingen in het basisonderwijs en bij jonge kinderen vroegtijdig op te sporen en te bestrijden. Voor- en vroegschoolse educatie (VVE) is al jaren één van de pijlers van het onderwijsachterstandenbeleid (OAB) van het ministerie van OC&W en van de gemeente Barendrecht. De afgelopen jaren zijn de landelijke en lokale ambities met betrekking tot voorschoolse educatie steeds verder toegenomen.

Op 1 augustus 2010 is de vorige onderwijsachterstandenperiode beëindigd en diende de nieuwe periode 2010-2014 zich aan. Daarnaast is per 1 augustus 2010 een nieuwe wet in werking getreden; de wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie (kortweg OKE-wet genoemd). Deze wet is een aanvulling op de reeds bestaande OAB-wet. Deze ontwikkelingen maken een inhoudelijke herijking van het onderwijsachterstandenbeleid en het daarmee sterk samenhangende VVE-beleid, noodzakelijk.

De voor- en vroegschoolse educatie (VVE) is in de wet Onderwijsachterstanden speerpunt van beleid. Voorschoolse educatie is voor veel kinderen belangrijk. VVE is ontwikkelingsstimulering en educatie voor jonge kinderen van 2 tot 6 jaar, gebaseerd op wetenschappelijke inzichten die zijn verwerkt in kwaliteitseisen en programma's. Het doel van VVE is de taal- en ontwikkelingsachterstand bij de doelgroep van het onderwijsachterstandenbeleid te voorkomen dan wel zo snel mogelijk aan te pakken. Door deel te nemen aan een voorschools programma maken zij een goede start op school. Alle kinderen met een risico op een taal- dan wel ontwikkelingsachterstand, moeten per 1 januari 2012 een VVE-programma aangeboden krijgen. Kinderen die VVE nodig hebben worden in Barendrecht door het consultatiebureau, het Albedacollege (inburgering, de gemeente (re-integratie), of Overbruggen (re-integratie en inburgering) doorverwezen naar een peuterspeelzaal of kinderdagverblijf met voorschoolse educatie. Het consultatiebureau is echter de belangrijkste instantie, omdat zij in principe alle kinderen zien.

De gemeente ontvangt jaarlijks een rijksbijdrage voor de bestrijding van onderwijsachterstanden. De gemeente is samen met de organisaties voor peuterspeelzaalwerk en kinderopvang verantwoordelijk voor de voorschoolse educatie. Het basisonderwijs is verantwoordelijk voor de vroegschoolse educatie. De rijksbijdrage wordt ingezet om de doelstellingen uit de wet OAB, wet OKE (voor de wet OKE worden ook gelden ontvangen voor de algemene doeluitkering. Deze zijn niet geormerkt.) en de aanvullende lokale doelstellingen ten aanzien van voor- en vroegschoolse educatie (VVE) te behalen.

Speerpunt: Ontwikkeling van het Onderwijs Achterstandenbeleid en het VVE -aanbod in Barendrecht
--

In samenspraak met de partners is de onderstaande doelgroep geformuleerd:

“Kinderen van 0 – 4 jaar die het risico lopen op een ontwikkelingsachterstand onder andere door omgevingsfactoren.”

In Barendrecht kiezen we er voor de toeleiding van de doelgroepkinderen naar een peuterspeelgroep of kinderdagverblijf met VVE-programma via het consultatiebureau, het Albeda-college (inburgering), de gemeente (re-integratie) of Overbruggen (re-integratie en inburgering), te laten verlopen. Het consultatiebureau is echter de belangrijkste instantie, omdat zij in principe alle kinderen zien. Het consultatiebureau signaleert, registreert en verwijst door naar de kinderopvanginstellingen zodat alle kinderen die dit nodig hebben een goed VVE-aanbod krijgen. In samenspraak met de gemeente, de kinderopvang en het consultatiebureau is een procedure voor toeleiding opgesteld.

In het nieuwe collegeprogramma 2010-2014 “Visie, verbinding en resultaat” is zelfredzaamheid een belangrijk uitgangspunt. In het kader hiervan is voor het onderwijsachterstandenbeleid ouderbetrokkenheid van essentieel belang. Uiteindelijk is het de bedoeling dat ouders, die hier (nog) niet toe in staat zijn, de vaardigheden aanleren om hun kinderen optimaal te kunnen begeleiden in hun ontwikkeling. Het is bijvoorbeeld denkbaar dat ouders, die de Nederlandse taal zelf nog niet volledig beheersen, hulp en ondersteuning krijgen bij het samen lezen met hun kind. Ook zijn er andere vormen van achterstand denkbaar waar ouders de sleutel vormen tot de ontwikkeling van hun kind. Een belangrijk uitgangspunt bij het onderwijsachterstandenbeleid is dan ook om de ouderbetrokkenheid te verhogen. Wanneer ouders er niet in slagen om hun kind adequaat te ondersteunen dan kan de gemeente hulp bieden in de vorm van opvoedingsondersteuning via het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG).

In de gemeente Barendrecht wordt momenteel een notitie opgesteld met betrekking tot het Onderwijsachterstandenbeleid. De voor- en vroegschoolse educatie maakt hiervan onderdeel uit. Een nadere uitwerking van hoe het Onderwijsachterstandenbeleid in Barendrecht verder zal worden aangepakt, wordt hierin beschreven. Ook in de Lokaal Educatieve Agenda wordt aandacht aan dit beleidsspeerpunt gegeven.

5.2. Speerpunt 4 tot en met 11 jarigen: een sociaal veilige leeromgeving

Speerpunt: Samenwerking en afstemming tussen school, buurt, gemeente, politie, vrienden, de culturele- en de sportverenigingen om te komen tot een veilig klimaat in en rond het onderwijs

Kinderen en jongeren ontwikkelen zich niet alleen op school, maar doen dit op verschillende plekken in de samenleving, zoals thuis, in de buurt, bij vrienden en bij de sportvereniging. Samenwer-

king en afstemming tussen school, buurt, gemeente, politie, ouders en andere partners zijn dan ook essentieel om te komen tot een veilig klimaat in en rond het onderwijs.

De primaire verantwoordelijkheid voor veiligheid op school ligt bij de school zelf. Er zijn echter ook andere partijen, zoals de gemeente, die hierin een rol spelen. Gemeenten hebben immers de regie over de veiligheid rond de scholen. Verder zijn ze verantwoordelijk voor (de instandhouding en het buitenonderhoud van) de schoolgebouwen en voor de ontwikkeling en uitvoering van het lokale integrale veiligheidsbeleid. Daarnaast zijn gemeenten verantwoordelijk voor het aanbod van op-groei- en opvoedondersteuning op basis van de Wet publieke gezondheid en de Wet maatschappelijke ondersteuning.

Hoe de samenwerking en afstemming tussen school, buurt, gemeente, politie, vrienden en de sportverenigingen vorm kan krijgen, zal verder worden uitgewerkt in een notitie in het kader van de Lokaal Educatieve Agenda.

5.3. Speerpunten 12 tot en met 23 jarigen: speciale zorg

Speerpunt: Bestrijding van voortijdig schoolverlaten zonder startkwalificatie

Voortijdig schoolverlaters zijn jongeren van 12-23 jaar zonder startkwalificatie, die minstens een maand hebben verzuimd zonder geldige reden of niet meer op een school staan ingeschreven. Een startkwalificatie ligt op het niveau van minimaal een Havo-diploma of een diploma op niveau 2 (beroepsbeoefenaar) in het Mbo.

Gemeenten zijn op basis van het Regionaal Meld- en Coördinatiepunt (RMC) en de leer-, kwalificatie- en zorgplicht verantwoordelijk voor het aanpakken van verzuim en het terugleiden van uitval- lers naar het onderwijs. Daarnaast zijn zij verantwoordelijk voor de lokale zorgstructuur en de samenhang tussen de schakels in de jeugdketen. Wethouders van de contactgemeenten (voor Barendrecht is dit Capelle a/d IJssel) van de RMC-regio's moeten afspraken maken met scholen en andere organisaties over de inzet en verantwoordelijkheid bij het voorkomen en bestrijden van voortijdig schoolverlaten. Zij zorgen voor een regionaal netwerk van de scholen en de instellingen, organiseren en coördineren de verzuimmeldingen, registratie en de doorverwijzing van schooluit- val.

Over hoe 'de aanval op de uitval' vorm kan krijgen, zal verder worden uitgewerkt in een notitie in het kader van de Lokaal Educatieve Agenda.

Speerpunt: Extra zorg voor (tijdelijke) zorg

Passend Onderwijs

Zorgleerlingen zijn kinderen die vanwege een handicap of stoornis of een andere beperking niet gewoon het regulier onderwijs kunnen volgen, dat de scholen voor basis- en voortgezet onderwijs bieden. Voor deze kinderen hebben wij in ons stelsel voorzieningen zoals scholen voor speciaal onderwijs en scholen of afdelingen voor praktijkonderwijs. Daarnaast is er de ondersteuning door samenwerkingsverbanden, rugzakfinanciering met ambulante begeleiding en leerwegondersteunend onderwijs. Zorgleerlingen in het onderwijs hebben ook deels extra zorg nodig vanuit de jeugdzorg of de AWBZ-zorg.

De algehele conclusie die getrokken kan worden uit de evaluatie van het ingezette beleid tot nu toe is, dat ondanks de inzet van alle betrokkenen om passend onderwijs aan leerlingen te bieden, men niet slaagt in die ambitie. Het kabinet heeft een pakket met ingrijpende maatregelen voorgesteld en wil dat de middelen die beschikbaar zijn voor zorg in de klas bij de leraar terecht komen, waardoor de leraar zich beter ondersteunt voelt.

Dat er meer kinderen in het regulier onderwijs worden opgevangen en dat de kwaliteit van het speciaal onderwijs verbetert, waardoor meer kinderen zo zelfstandig mogelijk functioneren.

Het aanbieden aan de Tweede Kamer van het wetsvoorstel passend onderwijs is uitgesteld. De invoering van passend onderwijs gaat door, maar de bezuiniging start een jaar later en wordt geleidelijker. Het kabinet wil hiermee een zorgvuldige invoering van passend onderwijs bevorderen.

Over hoe de maatregelen met betrekking tot Passend Onderwijs vorm kunnen krijgen, zal verder worden uitgewerkt in een notitie in het kader van de Lokaal Educatieve Agenda. Aandachtspunten in deze notitie zijn onderwijshuisvesting en leerlingenvervoer.

5.4. Binding

Maatschappelijk hechten en toeleiden naar arbeid van 12 tot 18-jarigen (rijksbeleid)

Vanuit de rijksoverheid is op 1 april 2007 een hoofdlijnenbrief 2008-2009 gepresenteerd waarin het beleid op hoofdlijnen voor het primair- en voortgezet onderwijs, het beroepsonderwijs en de volwasseneneducatie wordt uiteengezet. Het gaat er hierbij om dat scholen hun eigen beleid kunnen ontwikkelen om bijvoorbeeld met andere scholen, nieuwe wegen in te slaan om de eigen kwaliteit, de professionaliteit en kwaliteitszorg te verbeteren. De programmalijnen voor het voortgezet onderwijs zijn het anders organiseren van het onderwijs, de school en zijn omgeving, passend onderwijs en zorg, de docent en de doorlopende leerlijnen (Bron: Hoofdlijnenbrief 2008-2009, 2007).

In de visie van het Rijk zorgen gemeenten ervoor dat lokaal samenhang in de basisvoorzieningen wordt gerealiseerd. Gemeenten hebben een wettelijke verantwoordelijkheid voor taken op het terrein van het openbaar onderwijs, de leerplicht en de regionale meld- en coördinatiefunctie (RMC), de veiligheid, de onderwijshuisvesting, het leerlingenvervoer en de eerste opvang onderwijs aan nieuwkomers. Tevens heeft de gemeente verantwoordelijkheden voor de jeugdgezondheidszorg en het welzijn van de jeugd.

Over hoe het maatschappelijk hechten en toeleiden naar arbeid van 12 tot 18-jarigen in Barendrecht vorm kan krijgen, binnen de kaders van de wettelijke taken van de gemeente, zal verder worden uitgewerkt in een notitie in het kader van de Lokaal Educatieve Agenda.

6. Leefgebied Opgroeien en Opvoeden

Thema: Gezond en veilig opgroeien in Barendrecht

Inleiding

Gemeenten hebben op basis van de Wet publieke gezondheid (Wpg) de taak om de jeugdgezondheidszorg (JGZ) uit te voeren. Dat betekent onder andere dat wij verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van het basistakenpakket JGZ, voor het volgen van de ontwikkelingen in de gezondheid van de jeugd en voor het geven van voorlichting, advies en begeleiding aan ouders en kinderen. Wij hebben nadrukkelijk de regie in het preventief jeugdbeleid op de vijf functies van de Wmo: informatie en advies, signalering, toeleiding naar hulp, licht pedagogische hulpverlening en zorgcoördinatie.

Via de Tijdelijke regeling Centrum voor Jeugd en Gezin hebben wij ook de regie bij opvoed- en opgroeiondersteuning. De gemeente is daarbij verantwoordelijk voor:

- het realiseren van de aanpak: één gezin, één plan;
- het realiseren van bindende afspraken tussen partijen, ook wat betreft de eventuele zorgcoördinatie.

Vanuit onze eigen ambities ontwikkelt Barendrecht ook aanvullend beleid, omdat wij het belangrijk vinden dat de jeugd zich optimaal kan ontplooiën. Een gezonde jeugd, zowel lichamelijk als geestelijk, is een belangrijke voorwaarde voor een optimale ontwikkeling. Daarom stimuleren wij als gemeente dat de jeugd op verschillende manieren een gezonde leefstijl ontwikkelt en behoudt.

Uiteraard stopt de gezondheidszorg en zorg in het algemeen niet bij de leeftijd van 23 jaar, maar deze zal dan worden opgepakt door andere beleidsterreinen, zoals Volksgezondheid en GOSA (Gemeentelijke Organisatie Sluitende Aanpak).

Beweging en overgewicht

Uit de door de jongeren ingevulde vragenlijst blijkt dat 85% het belangrijk vindt dat de gemeente voor voldoende sportvoorzieningen zorgt.

De jongeren geven aan dat 38% wekelijks sport en daarmee gebruik maakt van de Barendrechtse sportvoorzieningen (excl. zwembad). Van de jongens geeft 25% aan ook regelmatig gebruik te maken van het zwembad, tegenover 15% van de meisjes. Helaas blijkt ook uit dezelfde vragenlijst dat bijna 37% zelden of nooit sport. Gebleken is dat de grootste daling in bewegingsgedrag plaatsvindt in de tienerperiode tussen 13 en 17 jaar (Bron: landelijk Groeionderzoek), met een nog sterkere daling vanaf het 15^e levensjaar. De jongeren in Barendrecht zijn hierop dus geen uitzondering..

Nederlandse kinderen zijn steeds vaker te dik. In vergelijking met landelijke cijfers komen overgewicht en obesitas in Barendrecht ongeveer even vaak voor. Zo heeft in de brugklas (12-13 jarigen)

7% van de jongens en 6% van de meisjes last van overgewicht en is er in respectievelijk 9% en 10% sprake van obesitas (Bron: Jeugdmonitor Rijnmond, rapportage Barendrecht 2009).

Speerpunt: Het stimuleren van levenslang bewegen. Kinderen en jongeren worden toegeleid naar sportvoorzieningen en sportverenigingen. Sportparticipatie onder alle leeftijdsgroepen, met een focus op de sportparticipatie van de jeugd, wordt een belangrijke peiler binnen het nieuwe sportbeleid.

De gemeente Barendrecht stimuleert de inactieve jeugd in het algemeen, en de leeftijdsgroep 12 tot en met 17 jarigen in het bijzonder, om te gaan bewegen; de actieve jeugd wordt gestimuleerd om te blijven bewegen. Daarnaast zullen scholen worden gestimuleerd om voorlichting te geven over gezonde voedingsgewoonten. Ook binnen het CJG zal vroegtijdig informatie aan ouders en kinderen worden gegeven omtrent gezonde voeding en voldoende beweging.

Sport

De gemeente Barendrecht heeft in maart 2008 de sportnota 'Barendrecht: actief, sociaal en gezond' vastgesteld. De nadruk werd voor de jeugd toen gelegd op sport als preventiemiddel en om overlast te voorkomen. Hierbij was het uitgangspunt hierbij dat jongeren hun tijd graag anders zouden besteden als zij in de gelegenheid worden gesteld zelf invulling te geven aan die activiteiten. Dit zou ondermeer door sportbeoefening kunnen gebeuren.

In 2012 wordt naar verwachting nieuw sportbeleid opgesteld. In het nieuwe sportbeleid zal in ieder geval sportparticipatie onder alle leeftijdsgroepen een belangrijke peiler zijn. Vooruitlopend op dit nieuwe sportbeleid hebben we bij het ontwikkelen van het nieuwe subsidiebeleid reeds de keuze gemaakt voor een focus op specifieke doelgroepen, waaronder jeugd. Het is bekend dat jongeren tussen de 12 en 18 jaar die stoppen met sporten, ook op latere leeftijd minder vaak sporten. Het is daarom van belang zoveel mogelijk jongeren te laten sporten, of dat nu bij een sportvereniging, een commerciële sportaanbieder of ongeorganiseerd is.

Sport is niet alleen een plezierige en gezonde tijdsbesteding; het bevordert ook gemeenschapszin, leert jonge mensen waarden en normen, biedt sporters en vrijwilligers ontplooiingsmogelijkheden en kan negatieve effecten van de moderne samenleving op het gebied van gezondheid compenseren. De gemeente Barendrecht hecht met name waarde aan sport als bindmiddel om samen te spelen, samen te leren en Barendrecht als gemeenschap samen verder te ontwikkelen (Bron: Barendrecht: actief, sociaal en gezond 2008). Daarom zal in het nieuwe sportbeleid nog meer de nadruk worden gelegd op het positieve sociale effect van sporten en bewegen, naast het belang voor de gezondheid.

Speerpunt: We stimuleren een levenlang sporten door sport naar de jeugd toe te brengen

Hoe pakken wij dat aan?

Partners worden door de gemeente gestimuleerd om pro-actief kinderen en jongeren te benaderen om op andere plekken dan de gymzaal of de sportvelden sport aan te bieden. Hierbij valt te denken aan BSO, Brede School, en kinderopvang (0-4 jaar), scholen, openbare pleinen, trapveldjes in de buurt e.d.

De gemeente stimuleert door middel van het subsidiebeleid sportaanbieders om sportactiviteiten te organiseren in de eigen omgeving van de jeugd, met het doel om de jeugd te laten zien hoeveel soorten sport er zijn en ze daarmee kennis te laten maken. Vernieuwend sportaanbod dat aansluit op de behoefte en tegelijkertijd het bevorderen van intensiever gebruik van wijkplekken die geschikt zijn voor sportbeoefening, zoals parken en trapveldjes. Daarnaast wordt door middel van het subsidiebeleid samenwerking tussen sport, onderwijs, kinderopvang en welzijn gestimuleerd.

Cultuur

Niet alleen sport, maar ook cultuur levert een belangrijke bijdrage aan de identiteit van de jongere. Het verdiept hun zelfbeeld, bevordert hun creativiteit en de onderlinge samenwerking. Het is een positieve investering in maatschappelijke deelname en betrokkenheid bij de Barendrechtse gemeenschap. Niet alleen sport is een belangrijke uitlaatklep en niet alleen in de sport leer je met elkaar als team om iets te bereiken. Cultuurparticipatie kan het best worden bevorderd door kinderen op jonge leeftijd met cultuur in aanraking te brengen.

Cultuureducatieve activiteiten zijn een belangrijk onderdeel van wat we in Barendrecht doen aan kunst en cultuur. Ondermeer de Stichting Tobe, de Jeugdtheaterschool Hofplein en de programmering van jeugdvoorstellingen in theater Het Kruispunt laten zien dat binnen het culturele aanbod in Barendrecht een belangrijk accent wordt gelegd op jeugd.

Twee zaken zijn van belang binnen het cultuurbeleid. Net als de sportverenigingen, ontkomen ook de culturele aanbieders niet aan de bezuinigingen. In het kader van de bezuinigingen wordt gestreefd naar een andere manier van werken: behoud van het aanbod, maar met een andere manier van werken.

Speerpunt: behoud van het aanbod, maar met een andere manier van werken

Zo stopt de gemeente met het subsidiëren van het Kunstmenu, maar wil wel met scholen en culturele instellingen meedenken over de gevolgen van landelijke en lokale bezuinigingen en de beste manier om de beschikbare middelen in te zetten. Daarbij gaat het dan bij voorkeur om een samenwerking tussen Barendrechtse organisaties/instellingen. Hiermee komen we bij het tweede punt: verbinding. Op bovenstaande wijze wordt een verbinding tussen verschillende sectoren gestimuleerd. Scholen en Barendrechtse culturele instellingen spelen hierbij een cruciale rol. Om dit ook vanuit de gemeente te stimuleren is in het subsidiebeleid met betrekking tot cultuur een begin gemaakt met het beschikbaar stellen van extra geld ten behoeve van jeugdleden: Barendrechtse culturele verenigingen met jeugdleden kunnen aanspraak maken op een hoger subsidiebedrag.

Middelengebruik

In het Wmo Beleidskader 2008-2011 wordt geconcludeerd dat het aantal jeugdige drinkers in Barendrecht zowel in de leeftijdscategorie 12 tot 18 jaar als van 18 tot 25 jaar stijgend is.

Nieuw, en dit is een landelijke trend, is het veelvuldig gebruik van zogenaamde energiedrankjes. Deze zijn vrij te verkrijgen in horecagelegenheden en supermarkten. Het effect van deze drankjes op jongeren, die ze vaak in grote hoeveelheden en gemixt met alcohol (bijvoorbeeld Wodka) nuttigen, is niet altijd positief. De ontwikkelingen en de onderzoeken rond het gebruik van deze drankjes zullen door de gemeente op de voet worden gevolgd en waar mogelijk zullen maatregelen worden genomen. Zo zal met de exploitant van het te realiseren jongerencentrum gesproken moeten worden over het al dan niet in de verkoop nemen van dergelijke drankjes.

Speerpunt: Het terugdringen van middelengebruik onder jongeren

Met het terugdringen van het middelengebruik onder jongeren willen we het volgende bereiken:

- de gezondheids- en openbare orde problematiek als gevolg van verslaving tegengaan en voorkomen;
- alcoholgebruik onder jongeren onder de 16 jaar tegengaan en een matiging van het alcoholgebruik door jongeren van 16 tot en met 23 jaar;
- er is een preventief aanbod gericht op overig middelengebruik;
- ouders en professionals hebben kennis van het belang van een gezonde leefstijl en stimuleren dit bij de kinderen/jongeren.

Hoe pakken we dat aan?

1. Intensiever inzetten op verschillende vormen van voorlichting, zowel aan jongeren zelf als aan hun ouders. Het Jongerenwerk van Alle-r-hande en de scholen spelen hierbij een cruciale rol.
2. Het ook na 2012 aanbieden van integrale programma's als 'Gezonde school', waarbij wordt ingezet op het middelengebruik in de vrije tijd, basisonderwijs, voortgezet onderwijs en de thuissituatie.

Centrum voor Jeugd en Gezin

De gemeente is verantwoordelijk voor het preventief jeugdbeleid, inclusief de toeleiding naar intensieve zorg als dat noodzakelijk is. Het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) is hét coördinatiepunt rond het preventief jeugdbeleid voor alle leeftijden (-9 maanden tot en met 23 jaar). Op 27 januari 2010 is het CJG in Barendrecht voortvarend van start gegaan. Het CJG Barendrecht is een samenwerkingsorganisatie (netwerkorganisatie) onder regie van de gemeente.

Het CJG is het 'kloppend hart' in de ketensamenwerking rond jeugd. Hier komen alle lijnen bij elkaar als het gaat om kinderen, jongeren, ouders en andere betrokkenen die vragen of problemen hebben. Hier komen de signalen binnen, hier ligt de aansluiting met de intensieve zorg (Wmo Beleidskader 2008-2011). Het CJG is een laagdrempelige voorziening, waar advies, hulp en onder-

steuning (op vrijwillige basis) aan ouders met kinderen in de leeftijd van -9 maanden tot en met 23 jaar wordt geboden. In het Jaarverslag 2010 Centrum voor Jeugd en Gezin Barendrecht staat hoe invulling wordt gegeven aan de wettelijke taken.

Net als andere maatschappelijke organisaties worstelt het CJG Barendrecht met de vraag hoe ze jongeren kan bereiken en betrekken bij de zorg die het CJG levert. Uit landelijk onderzoek blijkt dat jongeren bij voorkeur niet de voorzieningen bezoeken die door hun ouders worden bezocht. Zij zullen als eerste raad vragen bij vrienden, overige familie of een docent op school. Jongeren weten de weg naar het CJG niet of nauwelijks te vinden. Daarom heeft het CJG Barendrecht besloten om de komende jaren vooral inzet te plegen op de versterking van de ouders. Uiteraard blijven jongeren van harte welkom en zal er voldoende aanbod zijn om hen op adequate wijze van advies te voorzien.

Speerpunt: Het CJG Barendrecht zet zich in met advies, hulp en ondersteuning om met name de ouders te versterken. Daarnaast blijven jongeren welkom bij het CJG

Hoe pakken wij dat aan?

De wijze waarop het CJG Barendrecht dit speerpunt zal uitvoeren wordt beschreven in de Jaarplan 2011. Het CJG zal dit opstellen en het zal in de loop van 2011 worden vastgesteld.

Verder wil het CJG Barendrecht de band versterken met de scholen voor voortgezet onderwijs in onze gemeente.

Speerpunt: Het versterken van de band met de scholen voor voortgezet onderwijs

Hoe pakken wij dat aan?

Als middel om jongeren te bereiken en bekend te maken met het CJG wil zij de website van de scholen gebruiken. Een icoontje van het CJG op een vaste plaats op de startpagina van de website van de school zou een goed begin zijn. Daarnaast wordt overwogen om bijvoorbeeld chatsessies te organiseren tussen professionals en jongeren. Ook het organiseren van zogenaamde webinars (een seminar via de PC) behoort tot de mogelijkheden.

Voor dit medium is gekozen omdat het een zekere anonimiteit garandeert en de jongere in de gelegenheid stelt om op elk gewenst moment het contact te beëindigen. Om dergelijke initiatieven tot een succes te maken, is een goede band en samenwerking tussen school en CJG noodzakelijk. Het CJG zal op diverse manieren de scholen betrekken bij het bereiken van ouders en jongeren. Zo wordt in het Dalton Lyceum een opvoedmarkt georganiseerd.

7. Leefgebied Ruimte voor de jeugd

Inleiding

Buiten spelen en rondhangen doe je op straat, op het plein, bij het winkelcentrum, in de speeltuin of gewoon op de stoep voor de deur. Kinderen en jongeren brengen een belangrijk deel van hun vrije tijd door in de openbare ruimte. De veranderde sociaal-ruimtelijke context waarin kinderen en jongeren vandaag de dag opgroeien speelt een grote rol bij de vraag hoe de jongeren de openbare ruimte gebruiken. Gezinnen zijn kleiner geworden, er is meer geld te besteden, maar ook de culturele achtergrond is diverser geworden. Tegelijkertijd is de openbare ruimte die gebruikt kan worden om anderen te ontmoeten, om te spelen of om gewoon wat rond te hangen vooral in stedelijke woonmilieus beperkt. Verkeersonveiligheid en gevoelens van sociale onveiligheid zijn toegenomen.

Er is geen wet die gemeenten verplicht om speelruimte te realiseren. Wel is er een aanbeveling van het ministerie van VROM om 3 procent van de openbare ruimte voor spelen te bestemmen. Uit onderzoek door de Nationale Actie "Ik wil buiten spelen" blijkt dat in werkelijkheid het oppervlak dat voor spel beschikbaar is nog niet de helft daarvan bedraagt: gemiddeld 1,4 procent. Een tekort van 27.000 voetbalvelden (Bron: Reformatorisch Dagblad). Hoe in Barendrecht de openbare ruimte wordt ingevuld ten behoeve van kinderen en jongeren is beschreven in het Speelruimteplan: Ruimte voor spelen en ontmoeten 2010-2020. Om speelruimte goed in te kunnen richten is het van belang te weten welke doelgroepen de speelruimte gebruiken. Elke doelgroep heeft zijn eigen specifieke wensen en zal op een andere wijze gebruik maken van de ruimte.

- De kinderen (0 tot en met 5 jaar)

Voor kinderen van nul tot en met 3 jaar is de speelplek zeker een plaats waar hij of zij onder begeleiding van een oudere veilig kan spelen. Het alleen en zelfstandig spelen vindt plaats in de besloten omgeving van de woning en de eigen tuin. Kinderen van vier en vijf jaar oud worden zelfstandiger en gaan hun omgeving verkennen. Eerst nog dicht bij huis, maar al snel verder de straat in.

- De jeugdigen (6 tot en met 11 jaar)

Op deze leeftijd gaan ze steeds meer op ontdekkingstocht uit verder van huis en doen ze dit vaker in groepsverband. Vanaf een jaar of acht zwermen ze uit over de gehele wijk.

- De jongeren (12 tot en met 18 jaar)

Eenmaal op het voortgezet onderwijs treedt er een interesse- en gedragsverandering op. Jongeren blijken de al dan niet daartoe ingerichte openbare ruimte vaak te gebruiken om zich te verzamelen, te ontmoeten en te sporten. Zij verplaatsen zich zelfstandig door de gehele wijk en de stad.

- De jong volwassenen (18 tot en met 23 jaar)

Zij maken over het algemeen gebruik van de voorzieningen voor jongeren in de gemeente. Voor deze groep hoeven geen specifieke voorzieningen (in de openbare ruimte) te worden getroffen. (Bron: Speelruimteplan 2010-2020)

Speerpunten 13 tot en met 18 jarigen

Spelen lijkt een activiteit te zijn voor kinderen tot 12 jaar. Maar gemiddeld 10 procent van de totale bevolking bestaat uit jongeren. Zo staat in het Speelruimteplan verwoord dat naast de speel- en spel mogelijkheden voor kinderen, met name jongeren behoefte hebben om elkaar ook elders in de wijk te ontmoeten. Deze doelgroep heeft dus zowel formele als informele ruimte nodig om elkaar te ontmoeten. Er worden nog grondexploitatie van wijken berekend en nieuwbouwwijken aangelegd zonder voldoende speel-, sport- en ontmoetingsruimte. De ervaring leert, dat waar wel voorzieningen voor jongeren zijn, veel minder overlast voorkomt. Jongeren kunnen nergens naar toe en zijn genoodzaakt rond te hangen op bijvoorbeeld kinderspeelplaatsen.

Barendrecht heeft een park waar zowel voldoende formele als informele ruimte gerealiseerd kan worden voor jongeren: het Zuidelijk Randpark. Het Zuidelijk Randpark is een uitgestrekt park ten noorden van de A15. Het park is met name geschikt voor intensieve recreatie, waar bij de inrichting van het park een duidelijk accent op de jeugd zal komen te liggen. Met andere woorden: het park biedt veel ruimte voor actief gebruik en is daarom zeer geschikt voor jongeren. Dit in tegenstelling tot het recreatiegebied langs de Oude Maas, wat vooral geschikt is voor extensieve recreatie, dat wil zeggen wandelen en fietsen. Uiteraard zijn jongeren ook hier welkom. Vanwege matige bereikbaarheid en een ervaren gevoel van onveiligheid wordt het Zuidelijk Randpark weinig gebruikt. Uit de resultaten van het vrijetijdsbestedingsonderzoek 2010 blijkt dat het Zuidelijk Randpark onder jongeren minder bekend is dan gemiddeld. Omdat er in Nederland meer parken zijn waar veel ruimte is, maar het gebruik door jongeren laag, heeft het voormalig ministerie van LNV het Zuidelijk Randpark benoemd tot pilotgebied. Onder de noemer 'Uit je stad gaan' zijn bijeenkomsten met professionals en jongeren georganiseerd. Op de langere termijn resulteert dit mogelijk in verbeterde gebruikswaarde van het park, met name voor jongeren. Hierbij kan gedacht worden aan een activiteitenprogramma, sportmogelijkheden, verbetering van de veiligheid en inzet van Maatschappelijke Stages om het gebied te verbeteren. Het Zuidelijk Randpark is een voorbeeld van recreatiegebied dat kan worden gezien als een goede aanvulling op de buurt of wijk. Jongeren kunnen, net als andere gebruikers, in het park terecht om elkaar te ontmoeten, er is genoeg ruimte en ze hoeven minder rekening te houden met de omgeving dan in de wijk.

Samen met de partners uit de werkgroepen is de conclusie getrokken dat een gemeentebrede discussie over wat nu eigenlijk 'normaal' gebruik van de buitenruimte en de zich daar bevindende voorzieningen op korte termijn plaats zal moeten vinden. Jongeren moeten de ruimte om zich te ontwikkelen krijgen, waarbij zij deze ruimte zodanig gebruiken dat ook de omgeving het acceptabel vindt. Alleen zo kunnen gemeente en partners een gedeelde strategie uitdragen naar jongeren en andere inwoners van Barendrecht .

Speerpunt: Afspraken maken met de partners om vanuit alle disciplines te bezien wat acceptabel gebruik van de openbare buitenruimte en de zich daarin bevindende voorzieningen is.

Het is natuurlijk niet zo dat jongeren alles maar mogen; bij wetsovertredingen, zoals vandalisme, afval op straat gooien en buitensporig veel lawaai maken, moet er worden gehandhaafd. Maar jongeren moeten zich kunnen uitleven en hun eigen identiteit ontdekken.

Als de gemeente een voorziening voor de jeugd wil realiseren, wordt door omwonenden alles uit de kast getrokken om dit -op basis van gevreesde overlast- te traineren. Veelal is deze onverdraagzaamheid gebaseerd op een (onterechte) negatieve beeldvorming ten opzichte van jongeren en de angst voor het onbekende. Dit omdat jong en oud elkaar nauwelijks meer kennen.

Belangrijk is dus dat jong en oud elkaar weer gaan ontmoeten en waar kan dat beter dan in de openbare ruimte? Bovendien blijkt uit onderzoek dat het bevorderen van communicatie en samenwerking tussen jong en oud bijdraagt aan een veilige en leefbare omgeving voor iedereen (Bron: Intergenerationeel werken in Nederland, K. Penninx 2006)

Het is met name deze onverdraagzaamheid, ontstaan door (onterechte) negatieve beeldvorming, tussen jong en oud die door de partners als belangrijkste speerpunt binnen dit leefgebied wordt gezien. De komende periode van 2 jaar zal daarom ingezet moeten worden op het bevorderen van dialoog, ontmoeting en dienstverlening tussen jong en oud. Alleen zo kan de onterechte beeldvorming omtrent jongeren en ouderen worden bijgesteld, kan de tolerantiegrens van ouderen ten opzichte van jongeren worden verhoogd en kan overlast worden verminderd.

Speerpunt: Bevorderen van ontmoeting en dialoog tussen jonge en oudere inwoners van Barendrecht.

Hoe pakken wij dat aan?

'Ontmoeten in de openbare ruimte' raakt verschillende gebieden, zoals welzijn en ruimtelijke inrichting/ontwikkeling, participatie en jongeren. Door deelnemers uit te nodigen vanuit sociale (zachte) en fysieke (harde) sectoren en vanzelfsprekend ook de jongeren en de ouderen zelf, ontstaat een kruisbestuiving die juist zo hard nodig is voor een geslaagde ontmoetingsplek voor zowel jong als oud.

Speerpunt 18 tot en met 23 jarigen

Jongeren van 18 jaar en ouder geven aan een betaalbare (huur)woning in Barendrecht belangrijk te vinden. Het vinden van een goede, betaalbare starters- of jongerenwoning blijkt in de praktijk

geen gemakkelijke opgave. Samen met de woningbouwcorporaties moet gekeken worden naar hoe de positie van deze jonge starters kan worden verbeterd, zowel voor huur- als koopwoningen.

Daarnaast zal gekeken moeten worden naar hoe we de groep jongeren van 18 jaar en ouder kunnen behouden voor Barendrecht. Vooral voor deze leeftijdsgroep ontbreken voorzieningen op het gebied van uitgaan en de mogelijkheid om dicht bij huis een opleiding te volgen. Uit de door de leerlingen van het Dalton Lyceum van 16 jaar en ouder die de vragenlijst hebben ingevuld, blijkt dat ze vooral behoefte hebben aan een discotheek, meer en andersoortige café's en een bioscoop of filmhuis. Daarnaast zouden zij graag een gezellig, goedkoop restaurantje in Barendrecht zien, waar jongeren welkom zijn. De gemeente kan in het kader van het HORECA-beleid hier bij het verstrekken van de vergunningen rekening mee houden en bevorderen dat op die manier ondernemers die jongeren graag als potentiële klant hebben een plek in Barendrecht krijgen.

Samen met de partners werd geconcludeerd dat wij allen, gemeente, woningbouwcorporaties en andere organisaties, de verantwoordelijkheid hebben om ook jongeren van 18 jaar en ouder in Barendrecht op te laten groeien. Zo geeft 86% van de jongens en zelfs 95% van de meisjes die de vragenlijst hebben ingevuld, aan na hun 18^e nog de mogelijkheid te willen hebben om in Barendrecht te blijven wonen.

Speerpunt: Het behouden van de groep jongeren van 18 jaar en ouder voor Barendrecht

Hoe pakken wij dat aan?

In het kader van de duurzaamheid ligt het niet voor de hand speciale jongerenwoningen van 55m² tot 60m² en met een huurprijs van ongeveer €350,- per maand in de nieuwbouw te realiseren. Duurzaamheid vraagt juist om woningen die levensloopbestendig en voor een brede doelgroep toegankelijk zijn. Senioren en alleenstaanden hebben echter een heel ander eisenpakket ten aanzien van hun woning dan jongeren. Samen met de woningbouwcorporaties wordt nu onderzocht waar de kansen liggen: het beschikbaar stellen van bestaande huurwoningen voor jongeren/starters met een lage huurprijs, het bouwen van goede, betaalbare woningen (75m²), die voor meerdere doelgroepen geschikt zijn, ook met het oog op de lange termijn. Bij de toewijzing kan dan voorrang worden gegeven aan een bepaalde, specifieke doelgroep. Hierbij wordt rekening gehouden met het feit dat de keuze voor een bepaalde, specifieke doelgroep gevolgen heeft voor een andere doelgroep die binnen hetzelfde woningsegment (type woning en prijs) zoekt. Verder is de gemeente Barendrecht in gesprek met de woningbouwcorporaties over het realiseren van zogenaamde starterswoningen. Deze kunnen zowel binnen het bestaande (huur)segment worden gerealiseerd, als in nieuw te bouwen woningen. Hieronder valt ook 'Koopgarant. Koopgarant is een manier om mensen met een laag inkomen toch aan een koophuis te helpen, waarbij de

woning tegen een lage prijs wordt verkocht door de woningbouwcorporatie, maar er rust een verplichting tot terugverkoop aan diezelfde woningbouwcorporatie op. Eventuele winst wordt gedeeld. Ook is binnen de gemeente Barendrecht gestart met het creëren van duurzame wijken. Hierin staat de gebiedsvisie voor elk van de zeven gebieden van Wijkregie centraal. Binnen deze gebiedsvisies nemen ook jongeren een belangrijke plaats in. Het betreft hier immers een heel diverse groep inwoners van Barendrecht (bijvoorbeeld zelfstandig wonend in een wijk of bij ouders, kind of puber, behorend bij een groep of meer individualistisch ingesteld). Elke groep heeft weer eigen wensen en behoeften om zich zo goed mogelijk te kunnen ontwikkelen en ontplooien. Bovendien kan de groep 'jeugd' binnen een wijk snel veranderen. Bij het werken met de gebiedsvisies wordt hiermee rekening gehouden.

Jongerenparticipatie

'Ruimte voor de jeugd' wordt in dit hoofdstuk breed opgevat: ruimte om te bewegen, te spelen en te ontmoeten, maar ook ruimte om mee te denken en te participeren.

Barendrecht vindt het belangrijk dat jongeren actief meepraten en meedoen aan de vormgeving van hun leefomgeving. Zo staat in het collegeprogramma 2010-2014 te lezen dat er in 2012 een toename moet zijn van 20% van het aantal door de jeugd zelf georganiseerde (ontmoetings)evenementen. Participeren is goed voor hun ontwikkeling, maar ook goed voor de samenleving.

Jongeren hebben immers het recht om lekker hun eigen ding te doen, maar daarnaast hebben zij ook het recht om als volwaardig individu deel uit te maken van de samenleving, aangemoedigd te worden om taken op zich te nemen, verantwoordelijkheid te dragen en eigen beslissingen te nemen. Door jongerenparticipatie wordt de inspraak van jongeren vergroot en de positie van jongeren versterkt. Jongeren die meedenken met het beleid en actief zijn in het wijk- en buurtleven zijn op een positieve manier beeldbepalend. En zij groeien op die manier op tot verantwoordelijke burgers van onze gemeente.

De gemeente Barendrecht ziet jongerenparticipatie als middel om in gesprek te raken met de jongeren en als voorwaarde voor effectief jeugdbeleid, dat aansluit bij de behoefte van de jeugd. Toch heeft de gemeente Barendrecht, net als zoveel andere instellingen en organisaties, moeite om de jongeren te betrekken bij de beleidsontwikkeling rond samenlevingsvraagstukken. De wijze waarop we jongeren betrekken bij beleidsontwikkeling kan variëren van raadplegen en adviseren tot het coproduceren en meebeslissen. Voorwaarde is dat de manier van betrekken moet aansluiten bij hun leefwereld. Als jongeren een jaar moeten wachten tot hun inzet wordt beloond, haken ze af.

Speerpunt: Het ontwikkelen van een visie op jongerenparticipatie in 2011 en het opstellen van een Plan van Aanpak Jongerenparticipatie

Hoe pakken we dat aan?

De Beleidsmedewerker Jeugd stelt een visie op betreffende de jongerenparticipatie in Barendrecht. Daarnaast wordt een Plan van Aanpak opgesteld en wordt in samenwerking met de Accountmanager Jeugd en Onderwijs bekeken hoe hieraan het beste invulling kan worden gegeven. Veel jongeren hebben op de vragenlijst ook hun e-mailadres ingevuld. Deze jongeren worden benaderd en gevraagd of zij bereid zijn om bijvoorbeeld deel uit te maken van een Jongerenraad. Ook zal worden gevraagd of zij bereid zijn de wethouder hun mening te geven omtrent zaken die voor de Barendrechtse jeugd van belang zijn. Hiervoor zal ook social media worden ingezet, zoals twitter. Doormiddel van korte vragen die slechts met ja of nee beantwoord hoeven te worden, vraagt de wethouder de mening van de jongeren in Barendrecht.

Bij het opstellen van het Plan van Aanpak Jongerenparticipatie zal ook aandacht worden geschonken aan de rol die maatschappelijke stages kunnen spelen bij het activeren van jongeren. Eén van de quickwins die ook in het pilotproject 'Uit je stad gaan' is benoemd, is het inzetten van de Maatschappelijke Stage om in het Zuidelijk Randpark verbeteringen aan te brengen met betrekking tot de gebruikswaarde van het gebied.

Duurzaamheid

Barendrecht kiest voor een duurzame toekomst. Duurzaamheid loopt als rode draad door het collegeprogramma 2010-2014. Het college van Barendrecht geeft aan samenwerken en elkaar stimuleren om duurzaam te investeren in de Barendrechtse samenleving als doelstelling te hanteren. Daarmee wil het college voorkomen dat een hypotheek gelegd wordt op de behoefte van toekomstige generaties.

In de startnotitie Duurzame Ontwikkeling wordt de volgende definitie van duurzaamheid gehanteerd:

“Duurzame ontwikkeling is een ontwikkeling die voorziet in de behoeften van de huidige generatie, zonder daarmee voor de volgende generaties de mogelijkheden in gevaar te brengen om in hun behoeften te voorzien.”

Omdat het hier meerdere generaties betreft is het juist van groot belang om de toekomstige gebruikers te betrekken bij de keuzes die ten aanzien van de duurzame investeringen worden gemaakt. Maar hoe kijken jongeren eigenlijk aan tegen duurzaamheid? Hoe denken zij over klimaatverandering of de energievoorraad? Willen ze in actie komen voor natuur in hun eigen buurt?

De publicatie “Young Mentality en duurzaamheid” geeft een inkijkje in de belevingswereld van 1.200 jongeren in de leeftijd van 12 tot 18 jaar. Uit dit onderzoek van Young Works en Motivaction, waarin zij onderzochten hoe jongeren over duurzaamheid denken, blijkt dat de jongeren zich het meeste zorgen maken over het feit dat meer steden minder natuur betekent. Ook het uitsterven van steeds meer diersoorten baart hen zorgen (vooral de jongste groep). Met de kennis over van duurzame gedragingen zit het vaak wel goed: jongeren weten dat je door energiebesparing en afvalscheiding goed bezig bent voor het milieu. Daarnaast mag duurzaamheid niet ten koste gaan

van genot. Jongeren willen niet korter douchen, bijvoorbeeld. Ook mag duurzaamheid geen extra geld kosten. Ze vinden dat vooral hun ouders geld moeten investeren in duurzame producten. En tenslotte mag duurzaam gedrag niet te veel moeite kosten.

Voor veel jongeren is duurzaamheid nog een abstract begrip; ze willen wel iets bijdragen, maar weten niet hoe. Het handelingsperspectief ontbreekt. Ook duurt het jongeren vaak te lang voordat zij het effect zien van hun duurzame gedrag, terwijl jongeren wel gaan voor het snelle resultaat. Toch blijkt uit het onderzoek 'Jongeren en duurzame lifestyle' van de Nationale Jeugd Raad (NJR) blijkt dat 34% van de jongeren een duurzame levensstijl belangrijk vindt. Zij verdienen daarom een stem bij de ontwikkeling van duurzaam beleid.

Ook de gemeente Barendrecht wil jongeren bewust maken van allerlei vraagstukken op het gebied van duurzaamheid en ze stimuleren om daarover na te denken, erover te praten en hun mening te geven en vooral met oplossingen te komen voor een wezenlijke verbetering van milieu en samenleving. Wij willen jongeren betrekken bij lokale, regionale en mondiale thema's op het gebied van duurzame ontwikkeling. Omdat dit een onderdeel uitmaakt van jongerenparticipatie zal het bij het opstellen van een beleidsvisie en het Plan van Aanpak omtrent jongerenparticipatie worden meegenomen.

8. Leefgebied Werk en Inkomen

Inleiding

De gemeente is belast met de uitvoering van de Wet Wij. WIJ staat voor Wet investeren in jongeren (WIJ). Deze nieuwe wet moet ervoor zorgen dat alle jongeren tot 27 jaar een opleiding volgen of werken. Ook jongeren die nu niet naar school gaan en geen werk hebben. Vanaf 1 oktober 2009 krijgen jongeren die naar het jongerenloket van het UWV WERKbedrijf gaan voor werk geen uitkering meer, maar krijgen een werkleeraanbod van de gemeente. Dat is een opleiding of werk, of een combinatie daarvan. Op basis van het werkleeraanbod, beoordeelt de gemeente of iemand recht heeft op een (aanvullende) inkomensvoorziening op grond van de WIJ.

Deze wet voorkomt dat jongeren zonder diploma of werkervaring thuis zitten. Een goede opleiding en een goede baan helpt jongeren een financieel zelfstandige toekomst op te bouwen.

In Barendrecht is de werkwijze als volgt: Maandelijks krijgt de gemeente van het UWV (Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen) een overzicht van mensen die zich gemeld hebben bij het UWV. Niet alle jongeren komen naar de gemeente om een aanvraag in te dienen. De jongeren die zich wel melden worden door de Poortwachters geïnformeerd over de rechten en de plichten vanuit de WIJ en zij attenderen de jongeren op de verschillende manieren waarop ze werk kunnen vinden, bijvoorbeeld via uitzendbureaus. Jongeren met een startkwalificatie op niveau MBO2 of met een HAVO-diploma laten we, indien zij afzien van een aanvraag voor een uitkering, met rust en we laten ze zoveel mogelijk zelf naar werk zoeken.

Jongeren die zich wel bij de gemeente melden en niet voldoen aan de startkwalificatie MBO2 of hoger proberen we op te nemen in de WIJ. Indien zij hier van afzien worden zij in het kader van het Actieplan Jeugdwerkloosheid (1-2 maanden later) benaderd door het RMC (Regionaal Meld-en Coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaters)/de Jonge Krijger of worden benaderd door Humanitas/Jongerenwerk met het doel ze alsnog aan het werk of op school te krijgen.

Speerpunten

In Barendrecht zijn het vooral jongeren die zonder startkwalificatie van school af zijn gekomen en zogenaamde drop-outs: jongeren die tussen twee opleidingen in een aantal maanden ' bezig gehouden' moeten worden, die gebruik maken van de Wet Wij.

Ontwikkeling aantal uitkeringen WWB-jeugdigen en WIJ in de periode 2008-2010

jaar	2008	2009	2010
WWB (18-27jr)	15	24	
WIJ		5	37
Totaal (18-27jr)	15	29	37
Percentage toename t.o.v. het vorige jaar		93,30%	54,20%

Verder volgen veel jongeren binnen Barendrecht een zogenaamde Beroeps Begeleidende Leerweg (BBL).

Een BBL-opleiding is een beroepsopleiding in de vorm van werkend leren. Je werkt als leerling-werknemer vier dagen per week in een bedrijf of instelling en gaat in het algemeen één dag (of twee avonden) per week naar school. De partners geven aan veel moeite te hebben met het vinden van geschikte werkplekken voor de jongeren.

Speerpunt: Uitbreiding van het aantal betaalde werkplekken in het kader van een BBL-opleiding

Hoe pakken wij dat aan?

Om werkgevers te 'verleiden' jongeren een betaalde leerwerkplek aan te bieden is het zaak om werkgevers zo min mogelijk te belasten met de bureaucratische afwikkeling hiervan. Om de werkgevers zo veel mogelijk tegemoet te komen biedt de gemeente het Werkgeversservicepunt.

Vanuit de werkgeversorganisaties worden afspraken gemaakt op landelijk niveau die vervolgens terug worden gerekend naar de regio. Werkgeverspunt DAAD Rotterdam speelt hierbij een belangrijke rol. DAAD is een servicepunt voor werkgevers en legt zich specifiek toe op het overbruggen van de kloof tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt. Zij maken voor groepen jongeren afspraken om hen vanuit de WIJ een BBL leerwerkplek aan te bieden. Dit traject gaat gepaard met loonkostensubsidies en opleidingskosten. Vanuit de gemeente moet bij een dergelijk traject vooraf toestemming worden gegeven.

Verder zou ook de gemeente Barendrecht zelf het goede voorbeeld kunnen geven door jongeren die in een BBL-traject zitten een betaalde werkplek aan te bieden. Zo zou ook de gemeente actief kunnen bijdragen aan het verbeteren van het negatieve imago dat werkloze jongeren nu hebben.

In de praktijk wordt in Barendrecht maar weinig gebruik gemaakt van de regelingen om de werkgever over de streep te trekken om een werkloze (jongere) in dienst te nemen.

Speerpunt: Het bevorderen van het gebruik van proefplaatsingen en loonkosten subsidie

Hoe pakken wij dat aan?

De consultants Werk gaan aanbodgericht werkgevers benaderen om jongeren, die klaar zijn om bemiddeld te worden naar werk, onder de aandacht te brengen bij werkgevers.

De Vereniging voor Barendrechtse Ondernemers (VBO) geeft aan geen reacties van werkgevers te krijgen om mensen met subsidies aan te willen nemen. De gemeente Barendrecht probeert nu (jonge) werknemers eerst tot maximaal 3 maanden werkervaring op te laten doen bij een werkgever (een zogenaamde proefplaatsing), met een intentieverklaring dat hij/zij de werknemer bij gebleken geschiktheid in dienst neemt. Zo weet de werkgever wie de potentiële werknemer is, wat hij kan, hoe hij zich gedraagt en of hij/zij in staat is om door te stromen naar een betaalde baan.

Eventueel wordt er loonkostensubsidie verstrekt als iemand bij een dienstverband van 32 uur gedurende een halfjaar uitstroomt naar regulier werk.

De gemeente Barendrecht zou ook hierin het voortouw kunnen nemen door gesubsidieerde arbeidsplaatsen aan te bieden aanbieden. Tot op heden biedt de gemeente geen gesubsidieerde arbeidsplaatsen aan.

Gesubsidieerde arbeidsplaatsen

Duidelijk is dat het plaatsen van jongeren bij werkgevers moeizaam gaat, of het nu betaald werk is in het kader van een BBL-opleiding of dat het gaat om een arbeidsplaats met loonkostensubsidie. Juist voor deze groep (maar behalve jongeren ook voor andere werkzoekenden die moeilijk plaatsbaar zijn) zou een gesubsidieerde arbeidsplaats een geschikt instrument zijn. Daarbij kunnen we denken aan het creëren van arbeidsplaatsen waarmee allerlei maatschappelijk zinvolle werkzaamheden worden uitgevoerd, zoals het onderhoud van de openbare ruimte, ondersteuning op scholen en andere maatschappelijke instellingen, conciërge-taken, administratieve ondersteuning enzovoorts. Het vraagt uiteraard een investering om hiervan betaalde arbeidsplaatsen te maken, maar het levert op dat jongeren (en andere werkzoekenden) in plaats van een uitkering ontvangen dan een bijdrage leveren aan maatschappelijk nuttige werkzaamheden.

Kabinetsbeleid

Het kabinet werkt op dit moment aan één regeling voor de zogenoemde onderkant van de arbeidsmarkt, de regeling Werken naar Vermogen. In die regeling worden de Wajong (jongeren met een beperking), WSW (sociale werkplaatsen) en WWB (Bijstand) samengevoegd. De partners spreken hun zorgen uit over de plannen zoals die er nu uitzien en waarschijnlijk in 2013 moeten worden geïmplementeerd. Deze plannen hebben enorme gevolgen voor de mensen die aangewezen zijn op een uitkering, maar ook voor de gemeentelijke organisaties. De gemeenten worden immers verantwoordelijk voor het uitvoeren van het Rijksbeleid en gaan de financiële risico's dragen. Ook wil het kabinet maatregelen voorbereiden om de mogelijkheden van gemeenten te beperken om iets te doen voor de minst draagkrachtigen in het kader van het armoedebeleid. Hiermee worden de mogelijkheden van gemeenten om iets te doen voor hun eigen inwoners beperkt.

Speerpunt: Een goede voorbereiding met betrekking tot de uitvoering van de kabinetsplannen betreffende de regeling Werken naar Vermogen

Hoe pakken wij dat aan?

De op handen zijnde wijzigingen met betrekking tot de Wajong (Wet jong gehandicapten), WSW (Wet Sociale Werkvoorziening) en WWB (Wet Werk en Bijstand) worden in een vroeg stadium meegenomen in de gesprekken die worden gevoerd met de samenwerkingspartners. Tevens

wordt er door de gemeenten op toegezien dat tijdig wordt ingezet op productontwikkeling die aansluit bij de regeling Werken naar Vermogen.

Kinderopvang

Een tweede punt van zorgen, uitgesproken door de partners, is het tekort aan plaatsen in de instellingen voor kinderopvang in Barendrecht. Dit probleem betreft zeker ook jonge alleenstaande ouders. Barendrecht staat nog steeds in de top tien van gemeenten met de langste wachtlijsten voor kinderopvang. Dit heeft ook gevolgen voor ouders die een re-integratietraject volgen. In de praktijk blijkt een door de gemeente verstrekte urgentieverklaring niet afdoende te zijn voor een plek op een kinderdagverblijf. Op deze manier blijkt het volgen van een re-integratietraject vooral voor jonge alleenstaande ouders buitengewoon moeilijk. Zij missen in veel gevallen een sociaal netwerk om hulp te kunnen vragen bij de opvang van de kinderen. Ook een uitbreiding van het aantal uren wordt hierdoor erg lastig.

Verder ontbreekt ook een goede aansluiting tussen het speciaal onderwijs dat moet worden gevolgd in Ridderkerk en de kinderopvang in Barendrecht. Nu kunnen kinderen die op het speciaal onderwijs in Ridderkerk zitten niet terecht op een Barendrechts kinderdagverblijf. Omdat deze kinderen veelal reizen met collectief vervoer, blijkt het in de praktijk voor de (alleenstaande) ouders erg lastig om zorg en werk te combineren. Voor kinderen ouder dan 12 jaar, die niet zelfredzaam zijn (bijvoorbeeld als gevolg van een laag IQ) zijn helemaal geen opvangmogelijkheden. Deze groep blijkt in de praktijk erg kwetsbaar voor invloeden van buitenaf en kan daarmee eerder in de problemen komen.

Speerpunt: het realiseren van meer plaatsen in de kinderopvang voor alleenstaande ouders die een re-integratietraject volgen

Hoe pakken wij dat aan?

Momenteel wordt een startnotitie Kinderopvang in Barendrecht opgesteld. Hierin komt bovengaande problematiek eveneens aan de orde. In het kader daarvan wordt berekend hoeveel geld gemoeid is met het kopen van één of meer kindplaatsen door de gemeente ten behoeve van bovengenoemde doelgroep. Hierbij worden de kosten van het verstrekken van een uitkering afgezet tegen de kosten van de kinderopvang.

Verder moet de gemeente zijn regierol oppakken en met de instellingen voor kinderopvang binnen Barendrecht in gesprek gaan over hoe deze problematiek kan worden aangepakt. Ook de mogelijkheden van kinderopvang via gastouders zal daarbij aan de orde komen.

Verder zullen de consultants Werk in een vroeg stadium van het re-integratietraject de aanvraag voor de kinderopvang onder de aandacht van de (alleenstaande) ouder(s) brengen en de noodzakelijke urgentieverklaring verstrekken. Mogelijk wordt op deze manier voorkomen dat er geen plaats is in de kinderopvang op het moment dat het re-integratietraject ook daadwerkelijk start.

9. Leefgebied Veiligheid

Inleiding

Kinderen en jongeren maken op hun eigen manier gebruik van de openbare ruimte. Dat zorgt voor levendigheid en gezelligheid, maar soms ook voor overlast. Uit de Veiligheidsrapportage Rotterdam-Rijnmond 2010 blijkt dat in Barendrecht 19,8% van de bevolking zich in de buurt van jongeren wel eens onveilig voelt. Dit tegen 12,8 % in de buurgemeenten Ridderkerk en 13 % in Albrandswaard. Overlast door jongeren kan voortkomen uit ongewenst gedrag, maar ook door een gebrek aan tolerantie bij bewoners en een gebrek aan adequate voorzieningen. Jongeren verdienen een eigen plek in de openbare ruimte, waar zij geaccepteerd worden door omwonenden.

Jongeren zijn in de eerste plaats verantwoordelijk voor hun gedrag en daar zullen wij hen, maar ook hun ouders (in de eerste plaats) als dat nodig is op aanspreken. Als jongeren met hun gedrag een bepaalde grens over gaan of zelfs crimineel gedrag vertonen, is dat uiteraard onacceptabel. In het kader van Pak je kans-trajecten worden jongeren (en hun ouders) begeleid die zich schuldig hebben gemaakt aan het veroorzaken van overlast of vandalisme. HALT zetten we in als er sprake is van criminaliteit.

Zowel de interne als de externe partners geven aan dat de tijd van 'pappen en nathouden' voorbij is. Zowel de jeugd zelf als de rest van de samenleving accepteert het niet langer. Zo geeft meer dan 80% van de leerlingen die de vragenlijst hebben ingevuld aan het belangrijk tot redelijk belangrijk te vinden dat jongeren wordt bijgebracht hoe ze zich moeten gedragen op straat. Dezelfde percentages gelden voor de wens dat jongeren die zich misdragen worden aangepakt. 86% van de jongens en 95% van de meisjes geeft daarnaast aan dat zij het belangrijk vinden om veilig uit te kunnen gaan in Barendrecht. Gemiddeld geeft ook 97% van de jongeren aan een veilige verkeersroute van en naar school of uitgaan belangrijk te vinden.

Speerpunt: het bieden van structurele oplossingen om te komen tot een gefundeerde aanpak van de overlast, met respect voor de leefwereld van jong en oud

Hoe pakken we dat aan?

Naast het gemeentebrede debat over het gebruik van voorzieningen in de openbare ruimte wordt ook door de partners Veiligheid met klem gevraagd om het opstarten van een dialoog tussen jongeren en oudere inwoners van Barendrecht. Dit zou kunnen middels het organiseren van een zogenaamd samenlevingsdebat. Bij dit debat is het zaak om alle partners aan tafel te krijgen en daarna als gemeente slagvaardig met de uitkomsten aan te werk te kunnen gaan. Hiermee willen we bereiken dat de dreiging die door inwoners wordt ervaren door de aanwezigheid van groepen jongeren in de openbare ruimte wordt teruggedrongen. Tevens willen we de contacten tussen jongeren en buurtbewoners verbeteren. Team Wijkregie blijft stimuleren dat bewoners die last hebben

van jongeren en de jongeren zelf om met elkaar in contact te komen om zo het wederzijds begrip te verbeteren en in het verlengde daarvan de sociale samenhang te verbeteren.

Daarnaast moeten echte overlast en criminaliteit daadkrachtig en met oog voor de effecten op de lange termijn kunnen worden aangepakt. Hiervoor is het opstellen van een Toezicht en Handhavingsbeleid noodzakelijk. Ook moet het gemakkelijker worden om als gemeente een civiele procedure te starten tegen een notoire overlastgever.

Verder is het gewenst om het ad hoc-beleid te kunnen vervangen door een vaste systematiek bij de aanpak van overlastgevende en criminele jongeren.

Speerpunt: Het hanteren van een vaste systematiek bij de aanpak van overlastgevende en criminele jongeren

Hoe pakken we dat aan?

Allereerst wordt er een analyse gemaakt van wat er nu werkelijk aan de hand is in Barendrecht. Na het vaststellen van de uitkomsten van de analyse wordt een arrangement opgesteld met betrekking tot de bestrijding van de overlast en criminaliteit. Nu wordt bij gebrek aan kennis veelal het gehele scala van middelen ingezet, hetgeen niet het gewenste effect heeft. In de geboden arrangementen staat het Jongerenwerk van Alle-r-hande als preventief onderdeel aan de 'voorkant' en het ingrijpen door de politie als repressief onderdeel aan de 'achterkant'.

Naast de stevige inzet op het terugdringen van de (ervaren) overlast door jongeren via de BEKE-groepsaanpak is de inzet op de preventieve kant van het tegengaan van overlast en criminaliteit van groot belang.

Speerpunt: Het inzetten op de preventieve kant van het tegengaan van overlast en criminaliteit

Hoe pakken we dat aan?

De partners geven aan dat hierbij voor het tienerwerk (van 12 tot 15 jaar) van belang is. Met name deze groep bezit nog over voldoende flexibiliteit om tot andere inzichten te komen. Goede opvang en begeleiding van deze groep is dus essentieel. Via het kinderwerk en het tienerwerk is er ook nog vaak een mogelijkheid om met ouders in contact te komen, mocht het onverhoopt niet goed gaan met het kind. Het Jongerenwerk speelt hierbij dus een belangrijke rol.

Zorgelijk is de ontwikkeling rond de zogeheten 'sleutelkinderen'. Zij zitten op de middelbare school en kunnen dus geen gebruik meer maken van de mogelijkheden van de BSO. Veelal gaan ouders (met name moeders) meer werken als de kinderen eenmaal op het voortgezet onderwijs zitten. De begeleide opvang van deze groep wordt dus minder, terwijl zij zich juist in een overgangssituatie bevinden van basis- naar middelbare school en daardoor extra kwetsbaar kunnen zijn. Zij zijn ge-

makkelijk te beïnvloeden door hangjongeren of zwerven doelloos over straat. Het Jongerenwerk ziet een toename van het aantal 'sleutelkinderen' bij De Wave. Het bieden van voldoende opvang in zowel Carnisselande als Oud-Barendrecht is van belang. Voor jongeren ouder dan 15 jaar is het Jongeren centrum de uitgelezen plaats waar ze naar toe kunnen als hun schooldag erop zit. Verder is het geven van goede voorlichting over drugs, alcohol, sex en loverboys noodzakelijk. Zo geeft 83% van de jongens en 86% van de meisjes aan het ontvangen van deze voorlichting belangrijk te vinden. Belangrijk is dat niet alleen jongeren, maar ook hun ouders voldoende worden geïnformeerd.

Ook het bieden van voldoende voorzieningen is van belang bij het preventief bestrijden van overlast. JOP's, de loungebus en de Sleutelwerkplaats zijn hiervan voorbeelden. De interne en externe partners geven aan deze voorzieningen van groot belang te vinden en zien graag dat zij gehandhaafd blijven.

Niet alleen de jongeren zelf, maar ook hun ouders zullen moeten worden aangesproken op het gedrag van hun kinderen. Barendrecht richt zich hierbij op een zogenaamde ketenaanpak, waarbij ook ouders de gevolgen van het gedrag van hun kind gaan merken. Huurdersverenigingen werken bijvoorbeeld mee om deze ouders uit hun woning te zetten als de overlast van hun kinderen (te) ernstige gevolgen heeft voor de gehele buurt.

Bijlage 1: Jong-zijn in Barendrecht

Met het geven van gastlessen Maatschappijleer in de 3^e, 4^e en 5^e klassen van het voortgezet onderwijs in Barendrecht, te weten de 3^e klas van het VMBO (CSG Calvijn/Focus Beroeps Academie, locatie De Botter) en de 4^e klas van de HAVO (Dalton Lyceum) en de 5^e klas van het VWO (Dalton Lyceum), is tegemoet gekomen aan de wens van het college van burgemeester en wethouders van Barendrecht om het jongerenbeleid vooral in samenspraak met de jongeren op te stellen. In dit onderzoek is er echter voor gekozen om jongeren die in Barendrecht wonen, maar buiten Barendrecht op school zitten, niet te raadplegen. Zij volgen onderwijs verspreid over diverse scholen in Rotterdam e.o. en zijn daardoor niet eenvoudig te bereiken. Zij kunnen wellicht in een later stadium worden aangeschreven en gevraagd worden om dezelfde vragenlijst in te vullen.

Tijdens de lessen is een vragenlijst ingevuld door de jongeren en zijn korte gesprekken over 'jong-zijn in Barendrecht' gevoerd tussen de leerlingen en de beleidsmedewerker Jeugd. Uiteindelijk hebben 189 leerlingen de vragenlijst goed ingevuld. De resultaten daarvan treft u hieronder aan. Hierbij is bij alle vragen een onderscheid gemaakt tussen leerlingen afkomstig uit Barendrecht of woonachtig buiten Barendrecht.

Aantal respondenten al dan niet wonend in Barendrecht, naar geslacht, leeftijd en opleidingsniveau:

	Opleiding	Leeftijd				Totaal
		14 jr	15 jr	16 jr	17 jr	
Woonachtig in Barendrecht	VMBO	18	36	11	0	65
	HAVO	0	24	15	2	41
	VWO	0	0	10	3	13
	Totaal	18	60	36	5	119
Niet woonachtig in Barendrecht	VMBO	10	17	6	1	34
	HAVO	0	22	9	0	31
	VWO	0	0	3	0	3
	Totaal	10	39	18	1	68
Niet ingevuld	VMBO	1	1			2

Er wonen dus 119 respondenten in Barendrecht, waarvan het merdendeel op het VMBO zit en tussen de 14 en 15 jaar is. Deze groep levert de meeste informatie op, al betekent dit niet dat er geen rekening gehouden hoeft te worden met de andere respondenten. Ook zij brengen immers een groot deel van hun tijd door in Barendrecht.

Om inzicht te krijgen in het huidige gebruik van de Barendrechtse voorzieningen, is de jongeren gevraagd aan te geven hoe vaak zij van welke voorziening in Barendrecht gebruik maken. 93 Mannelijke en 96 vrouwelijke respondenten hebben de vragenlijst ingevuld. De percentages zijn steeds percentages van het aantal mannelijke dan wel vrouwelijke respondenten.

Voorzieningengebruik

Voorziening		Nooit	.<1x per maand	>1x per maand	Wekelijks	Niet aanwezig
Sportvelden	Man	38.7%	9.7%	11.8%	37.6%	2.2%
	Vrouw	35.4%	14.6%	10.4%	38.5%	1.0%
Zwembad	Man	26.9%	34.4%	12.9%	24.7%	1.1%
	Vrouw	27.1%	44. *%	12.5%	14.6%	1%
Club-, buurthuis/wijkcentrum	Man	62.4%	9.7%	5.4%	16.1%	6.5%
	Vrouw	70.8%	4.2%	7.3%	12.5%	5.2%
(overdekte) Hangplek	Man	65.6%	5.4%	8.6%	15.1%	5.4%
	Vrouw	56.3%	9.4%	9.4%	14.6%	10.4%
Natuurpark/recreatiegebied	Man	67.7%	11.8%	6.5%	6.5%	7.5%
	Vrouw	56.3%	17.7%	14.6%	6.3%	5.2%
Theater/Cultureelcentrum	Man	66.7%	22.6%	4.3%	1.1%	5.4%
	Vrouw	68.8%	26.0%	3.1%	0%	2.1%
Openbare bibliotheek	Man	65.6%	19.4%	7.5%	3.2%	4.3%
	Vrouw	50.0%	30.2%	13.5%	4.2%	2.1%
Muziekschool	Man	83.9%	4.3%	3.2%	4.3%	4.3%
	Vrouw	86.5%	4.2%	2.1%	5.2%	2.1%
Skatebaan	Man	79.6%	5.4%	4.3%	6.5%	4.3%
	Vrouw	80.2%	12.5%	3.1%	2.1%	2.1%
	Man	53.9%	15.1%	10.8%	15.1%	5.4%

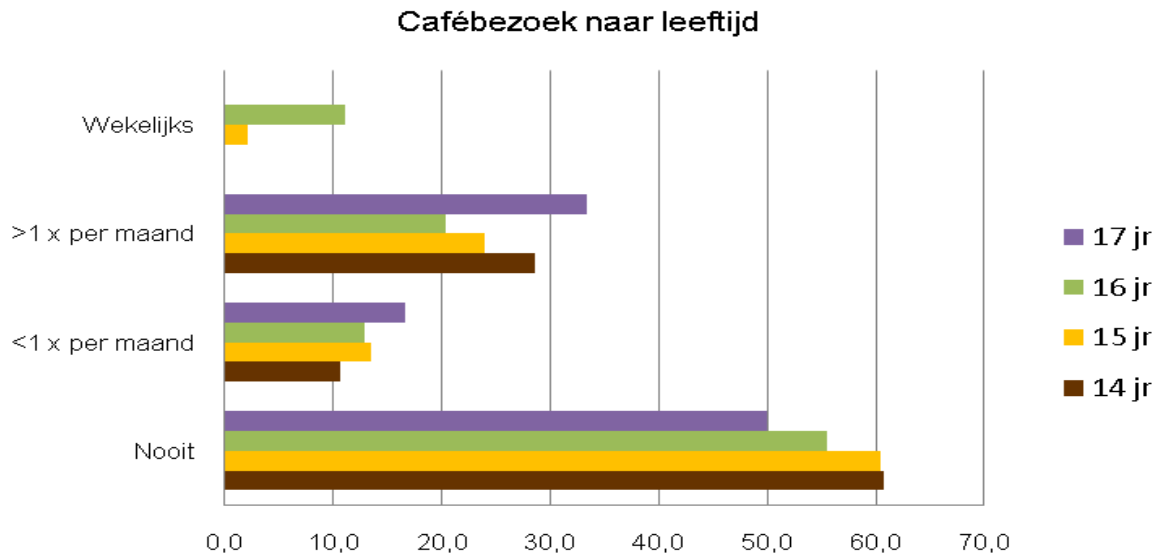
Openbare pleinen	Vrouw	31,3%	19.8%	27.1%	21.9%	0%
Cafés	Man	61.3%	11.8%	18.3%	4.3%	4.3%
	Vrouw	53.1%	13.5%	28.1%	4.2%	1%
Poppodium	Man	88.2%	3.2%	1%	1%	6.5%
	Vrouw	78.1%	8.3%	1%	4.2%	8.3%
Voetbalpleintje/-veldje	Man	36.6%	25.8%	14.0%	20.4%	3.2%
	Vrouw	57.3%	17.7%	12.5%	11.5%	1%

Uit de tabel blijkt dat van een aantal voorzieningen in Barendrecht weinig gebruik wordt gemaakt door jongeren. De skatebaan, het poppodium en de muziekschool zijn voorzieningen waarvan maar door een beperkte groep jongeren gebruik wordt gemaakt. Ook van de bibliotheek en het theater wordt zowel door jongens als door meisjes weinig gebruik gemaakt. De openbare bibliotheek wordt door meisjes vaker bezocht dan door jongens.

17,7% van de meisjes geeft aan de bibliotheek een keer per maand of meer te bezoeken, terwijl slechts 10,7% van de jongens de Barendrechtse bibliotheek een keer per maand of meer bezoekt.

Het theaterbezoek van de jongens en meisjes gaat gelijk op: gemiddeld 67% geeft aan nooit een bezoek te brengen aan het theater of een cultureel centrum.

De voorzieningen waar door een grotere groep jongeren gebruik van wordt gemaakt zijn de sportvelden, het zwembad, pleinen en de voetbalveldjes. Gemiddeld geeft 38% aan wekelijks gebruik van te maken van de sportvelden en bijna 25% van de jongens en bijna 15% van de meisjes komt ook wekelijks in het zwembad. De voetbalveldjes worden door ruim 20% van de jongens wekelijks bezocht. Voor de meisjes ligt dit percentage lager, op ruim 11%..

Het aantal ondervraagden dat nooit een café bezoekt is te herleiden naar de leeftijd van de geënquêteerde. Aangezien een groot deel van de ondervraagden onder de 16 is, zullen zij niet zo snel een bezoek brengen aan een café of zij worden eenvoudigweg niet binnengelaten.

(Natuur)parken worden vaker bezocht door jongeren: zo'n 13% van de jongens en 20,9% van de meisjes maken hier regelmatig (een keer per maand of meer) gebruik van. Jongens bezoeken de buurthuizen wat vaker: 21,5% komt daar regelmatig. Bij de meisjes ligt dit percentage iets lager; 19,8% van de meisjes gaat regelmatig naar een buurthuis.

Ook heeft de jeugd aangegeven welke voorzieningen zij missen of zouden willen zien in Barendrecht. Uit de vragenlijst blijkt dat er een grote behoefte is aan een bioscoop/filmhuis en uitgaansgelegenheden voor jongeren. Daarentegen is er weinig animo voor een museum of een schouwburg. Specifieke sportvoorzieningen (bijvoorbeeld een free-runbaan), jongerencentrum en cafés in Barendrecht worden door een redelijk groot aantal jongeren gemist, zo blijkt uit de gesprekken tussen de Beleidsmedewerker Jeugd en de leerlingen. De grafieken in bijlage 2 zijn bedoeld om een duidelijker overzicht te geven van welke voorzieningen Barendrechtse jongeren en niet-Barendrechtse jongeren gebruik maken. Ook wordt aangegeven welke voorzieningen in Barendrecht worden gemist door de respondenten.

Woonachtig in Barendrecht			
Voorzieningenwens in %	Niet ingevuld	Ja Totaal: 119	Nee Totaal: 68

Disco	Ja	0%	35.9%	13.7%
	Nee	1%	26.9%	22.2%
Café	Ja	0%	16.4%	8.4%
	Nee	1%	46.5%	27.5%
Bioscoop/Filmhuis	Ja	0.5%	46.0%	24.3%
	Nee	0.5%	16.9%	11.6%
Jongerencentra	Ja	0%	15.3%	7.4%
	Nee	1%	47.6%	28.5%
Musea	Ja	0%	2.6%	6.3%
	Nee	1%	60.3%	29.6%
Schouwburg	Ja	0.5%	4.2%	5.2%
	Nee	0.5%	58.7%	30.6%
Sportvoorziening	Ja	0%	11.6%	7.9%
	Nee	1%	51.4%	28.1%

De HAVO en VWO leerlingen werd gevraagd of zij, wanneer zij 18 jaar werden, behoefte hadden aan een informatiepakket en hoe zij dat pakket wensen te ontvangen: een inloopmiddag op het gemeentehuis of per post thuisgestuurd. In totaal geven 29 jongeren de voorkeur aan een inloopmiddag en 52 ontvangen liever een informatiepakket. Ook konden de jongeren aangeven waaruit het informatiepakket zou moeten bestaan. Uit de korte gesprekken tussen jongeren en de Beleidsmedewerker Jeugd bleek dat jongeren er geen bezwaar tegen zouden hebben om een informatiepakket van de gemeente te ontvangen. Zij zouden dit zelfs op prijs stellen.

		Woonachtig in Barendrecht			Total
		Niet ingevuld	Ja	Nee	
Voorkeur suggestie	Niet ingevuld	0	6	1	7
	Uitnodiging inloopmiddag	0	23	6	29
	Informatiepakket	0	25	27	52
	Vraag niet aanwezig	2	65	34	101
Totaal		2	119	68	189

De zaken waarover zij het liefst informatie ontvangen, verschilt. Sommige hebben bijvoorkeur informatie over alle zaken, anderen geven aan nauwelijks behoefte te hebben aan informatie. De tabel hieronder geeft aan

over welke zaken zij informatie willen ontvangen. Uit de korte gesprekken tussen jongeren en Beleidsmedewerker Jeugd bleek tevens dat jongeren in een aantal gevallen heel goed in staat zijn zelf informatie te verzamelen. Oudere broers of zussen en vrienden en vriendinnen dienen hierbij vaak als voorbeeld. Zo blijken ze heel goed in staat om zelf een rijnschool voor autorijlessen te vinden. Opvallend is dat maar weinig jongeren de weg naar het CJG weten te vinden.

Informatievoorziening	Hoeft wel	Hoeft niet
Wonen	69.3%	30.1%
Stemrecht	48.9%	51.1%
Geld	64.8%	35.2%
Gedrag	44.3%	55.7%
Scholing	52.3%	47.7%
Samenwonen/trouwen	52.3%	47.7%
Vrije tijdsbesteding	56.8%	43.2%
Rijbewijs	78.4%	21.6%
Centrum Jeugd & Gezin	36.4%	63.6%

Naast het peilen van de behoeften van de jeugd, werd ook gevraagd naar hoe de jeugd dacht over de gemeentelijke taken, informatievoorziening en de betrokkenheid van jongeren bij Barendrecht.

De tabel hieronder laat zien welke waarde er wordt gehecht aan het handhaven door de gemeente van de volgende onderwerpen. De bijbehorende percentages zijn van het totaal aantal deelnemers naar geslacht en niet van de totale steekproefpopulatie. Bijlage 3 geeft weer welke waarde de respondenten hechten aan onderwerpen al dan niet uitgevoerd door de gemeente.

De gemeente moet zorgen voor:		Belangrijk	Minder belangrijk	Onbelangrijk	Niet ingevuld
Dat jongeren voldoende kunnen sporten	Man	90.3%	6.5%	2.2%	1.1%
	Vrouw	79.2%	16.7%	4.2%	0%

Dat jongeren een goede schoolopleiding krijgen	Man	84.9%	10.8%	3.2%	1.1%
	Vrouw	95.8%	4.2%	0%	0%
Dat jongeren snel en gemakkelijk over informatie kunnen beschikken	Man	59.1%	34.4%	5.4%	1.1%
	Vrouw	64.6%	34.4%	1%	0%
Dat de gezondheid van jongeren goed in de gaten wordt gehouden	Man	60.2%	29%	8.6%	2.2%
	Vrouw	80.2%	18.8%	0%	1%
Dat jongeren naar school gaan en niet spijbelen	Man	45.2%	36.6%	16.1%	2.2%
	Vrouw	52.1%	39.6%	8.3%	0%
Dat er voor jongeren voldoende vrije tijdsmogelijkheden zijn	Man	90.3%	7.5%	1%	1%
	Vrouw	89.6%	9.4%	1%	0%
Dat jongeren gemakkelijk in aanraking komen met cultuur	Man	26.9%	46.2%	24.7%	2.2%
	Vrouw	28.1%	56.3%	13.5%	2.2%
Dat jongeren na hun schoolopleiding gemakkelijk aan werk komen	Man	73.1%	20.4%	5.4%	1.1%
	Vrouw	89.6%	8.3%	0%	2.1%
Dat er voldoende ontmoetingsplekken zijn voor jongeren	Man	50.5%	38.7%	9.7%	1.1%
	Vrouw	68.8%	29.2%	2.2%	0%
Dat jongeren goed weten wat er allemaal te doen is in het buurt- of jongerencentrum	Man	40.9%	48.4%	9.7%	1.1%
	Vrouw	46.9%	40.6%	12.5%	0%
Dat jongeren die hulp nodig hebben gemakkelijk bij een instelling terecht kunnen	Man	51.6%	39.9%	7.5%	1.1%
	Vrouw	71.9%	22.9%	5.2%	0%
Dat het buurt- of jongerencentrum	Man	49.5%	35.5%	14%	1.1%

leuke activiteiten organiseert	Vrouw	44.8%	42.7%	11.5%	1%
Dat jongeren wordt bijgebracht hoe ze zich moeten gedragen op straat	Man	37.6%	46.2%	15.1%	1.1%
	Vrouw	18.8%	62.5%	17.7%	1.1%
Dat er voldoende mogelijkheden zijn om mee te denken over het (activiteiten)aanbod voor jongeren	Man	53.8%	38.7%	6.5%	1.1%
	Vrouw	35.4%	53.1%	11.5%	0%
Dat jongeren goed worden ingelicht over drugs, alcohol en seks	Man	53.8%	35.5%	9.7%	1.1%
	Vrouw	58.3%	32.3%	9.4%	0%
Dat jongeren die zich misdragen worden aangepakt	Man	59.1%	32.3%	6.5%	2.2%
	Vrouw	81.3%	15.6%	3.1%	0%
Dat jongeren de mogelijkheid krijgen om in Barendrecht te blijven wonen	Man	55.9%	36.6%	5.4%	2.2%
	Vrouw	71.9%	28.1%	0%	0%
Dat jongeren in het weekend veilig kunnen uitgaan	Man	75.3%	19.4%	2.2%	3.2%
	Vrouw	94.8%	5.2%	0%	0%
Dat er in de vakantieperiode voldoende te doen is voor jongeren	Man	73.1%	20.4%	4.3%	2.2%
	Vrouw	68.8%	27.1%	4.2%	0%
Dat jongeren gemakkelijk gebruik kunnen maken van het openbaar vervoer	Man	81.7%	12.9%	3.2%	2.2%
	Vrouw	89.6%	10.4%	0%	0%
Dat de route voor jongeren op weg naar school en tijdens het uitgaan veilig is	Man	74.2%	20.4%	3.2%	2.2%
	Vrouw	87.5%	12.5%	0%	0%

Opvallend is dat er weinig verschil van opvatting is over de gemeentelijke verantwoordelijkheid tussen jongens en meisjes.

De hieronder genoemde taken verschillen onderling niet veel in waarde, wanneer er gekeken wordt naar de variabele 'geslacht'.

- dat jongeren snel en gemakkelijk over informatie kunnen beschikken;
- dat jongeren naar school gaan en niet spijbelen;
- dat er voor jongeren voldoende vrije tijdsmogelijkheden zijn;
- dat jongeren gemakkelijk in aanraking komen met cultuur;
- dat jongeren goed weten wat er allemaal te doen is in het buurt- of jongerencentrum;
- dat het buurt- of jongerencentrum leuke activiteiten organiseert;
- dat jongeren goed worden ingelicht over drugs, alcohol en seks;
- dat er in de vakantieperiode voldoende te doen is voor jongeren;
- dat jongeren gemakkelijk gebruik kunnen maken van het openbaar vervoer.

Een opmerkelijker verschil zit in de andere gemeentelijke taken:

- dat jongeren voldoende kunnen sporten;
- dat jongeren een goede schoolopleiding krijgen;
- dat de gezondheid van jongeren goed in de gaten wordt gehouden;
- dat jongeren na hun schoolopleiding gemakkelijk aan werk komen;
- dat er voldoende ontmoetingsplekken zijn voor jongeren;
- dat jongeren die hulp nodig hebben gemakkelijk bij een instelling terecht kunnen;
- dat jongeren wordt bijgebracht hoe ze zich moeten gedragen op straat;
- dat er voldoende mogelijkheden zijn om mee te denken over het (activiteiten)aanbod voor jongeren;
- dat jongeren die zich misdragen worden aangepakt;
- dat jongeren de mogelijkheid krijgen om in Barendrecht te blijven wonen;
- dat jongeren in het weekend veilig kunnen uitgaan;
- dat de route voor jongeren op weg naar school en tijdens het uitgaan veilig is.

De waarden die worden gehecht aan deze taken variëren soms wel tot 20% (binnen de variabele 'geslacht'). Zo hechten de meisjes meer waarde aan de veiligheid, zowel bij het uitgaan als wanneer zij naar school gaan en vinden zij het belangrijker dat jongeren hard worden aangepakt wanneer zij zich misdragen. Maar het percentage jongens dat het belangrijk vindt dat de gemeente de jeugd moet bijbrengen hoe zij zich moeten gedragen op straat ligt twee keer zo hoog als bij de meisjes. Hier staat wel tegenover dat er weer een groot verschil tussen jongens en meisjes zit in de waarde "Minder belangrijk".

Jongens vinden het belangrijker dan meisjes dat de gemeente zorgt voor sportfaciliteiten en voldoende mogelijkheden biedt aan de jongeren om mee te denken over het activiteiten aanbod. Maar meisjes hechten wel meer waarde aan de taak van de gemeente om te zorgen voor voldoende ontmoetingsplaatsen.

Ook hechten meisjes er meer waarde aan dat jongeren een goede opleiding krijgen, gemakkelijk aan het werk kunnen komen en in Barendrecht kunnen blijven wonen.

Jongens vinden het minder belangrijk dan meisjes dat de gemeente de gezondheid van de jongeren in de gaten houdt. Ook vinden zij dat gemakkelijke toegang tot een (hulp)instelling minder belangrijk.

In het kader van jongereninformatie en betrokkenheid/participatie onder jongeren zijn ook een aantal vragen gesteld. De percentages zijn wederom van het totaal aantal deelnemers naar geslacht en niet van de totale steekproefpopulatie. In bijlage 4 zijn de grafieken weergegeven van de antwoorden van de respondenten al dan niet wonend in Barendrecht.

Jongereninformatie en -betrekking		Helemaal mee eens	Mee eens	Neutraal	Mee oneens	Helemaal mee oneens	Weet het niet
Ik weet waar ik info kan vinden over drugs, alcohol, wonen en werken	Man	19.4%	18.3%	28%	7.5%	9.7%	17.2%
	Vrouw	11.5%	19.8%	33.3%	11.5%	7.3%	16.7%
Ik weet waar ik informatie kan vinden over wat er in Barendrecht gebeurt (activiteiten e.d.)	Man	16.1%	17.2%	30.1%	12.9%	5.4%	18.3%
	Vrouw	10.4%	13.5%	33.3%	16.7%	10.4%	15.6%
Ik ben tevreden over hoe de gemeente mij informeert over jongerenzaken	Man	3.2%	11.8%	34.4%	14%	15.1%	21.5%
	Vrouw	8.3%	11.5%	33.3%	22.9%	12.5%	11.5%
Ik weet naar welke organisaties ik in de gemeente toe kan als ik vragen of problemen heb	Man	9.7%	9.7%	26.9%	16.1%	16.1%	21.5%
	Vrouw	6.3%	11.5%	26%	24%	12.5%	19.8%
Ik ben tevreden over de manier waarop jongeren worden betrokken bij de gang van zaken in de gemeente Barendrecht	Man	11.8%	21.5%	25.8%	14%	8.6%	18.3%
	Vrouw	13.5%	8.3%	41.7%	15.6%	8.3%	12.5%
Ik vind het leuk om met de gemeente te praten over thema's die jongeren interessant vinden	Man	10.8%	18.3%	34.4%	5.4%	16.1%	15.1%
	Vrouw	8.3%	17.7%	36.5%	16.7%	10.4%	10.4%
Het is mij duidelijk wat de gemeente voor jongeren doet	Man	8.6%	10.8%	25.8%	20.4%	17.2%	17.2%
	Vrouw	6.3%	11.5%	36.5%	17.7%	10.4%	17.7%

De hoge onregelmatigheden in de uitkomsten wijzen op een relatie tussen de antwoorden en het geslacht van derespondent. De vragen zijn erg verschillend beantwoord, maar het antwoord "Neutraal" scoort bij elke vraag hoog. Dit zou kunnen duiden op een desinteresse in de gemeentelijke taken, maar het kan ook bete-

kenen dat de jongeren geen idee hebben van wat de gemeente voor hen kan betekenen en dat ze niet goed of slecht zijn geïnformeerd.

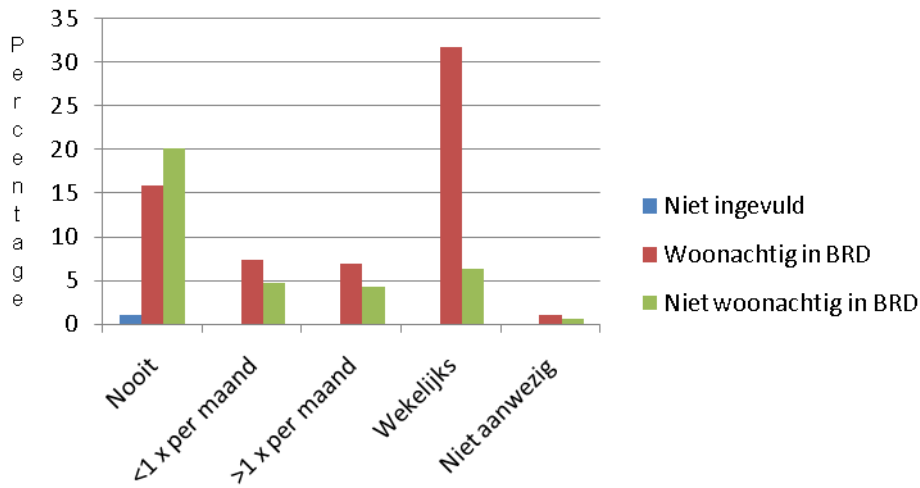
Uitwerking 1

De grafieken in bijlage 1 geven een overzicht van het voorzieningengebruik in Barendrecht van de respondenten al dan niet wonend in Barendrecht.

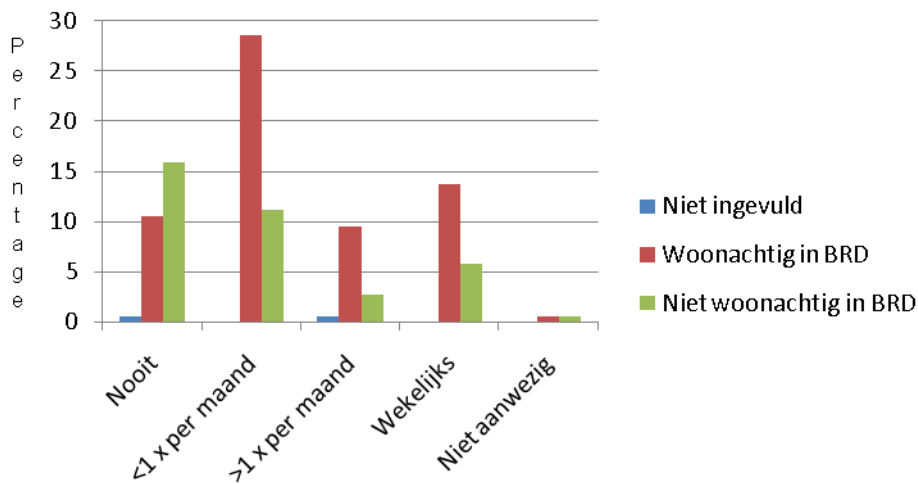
Vraag: van welke voorzieningen in Barendrecht maak je gebruik en hoe vaak?

Gebruik van sportvelden

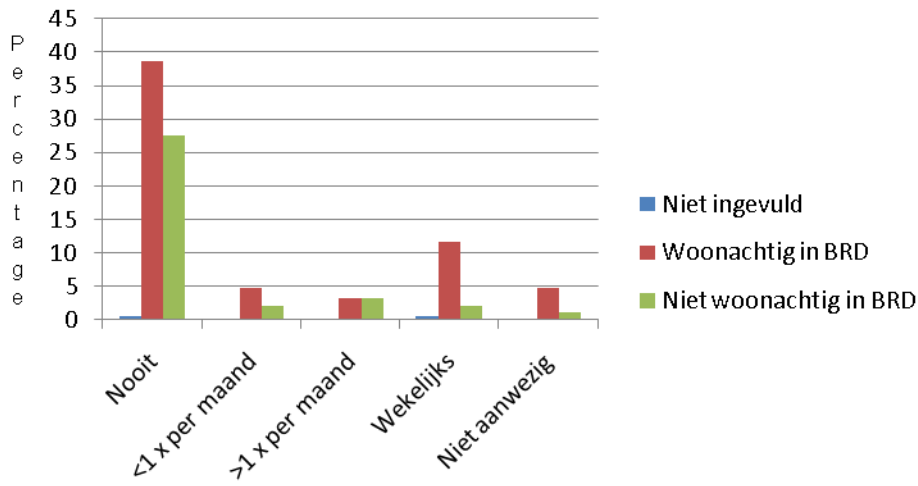

Gebruik van zwembad

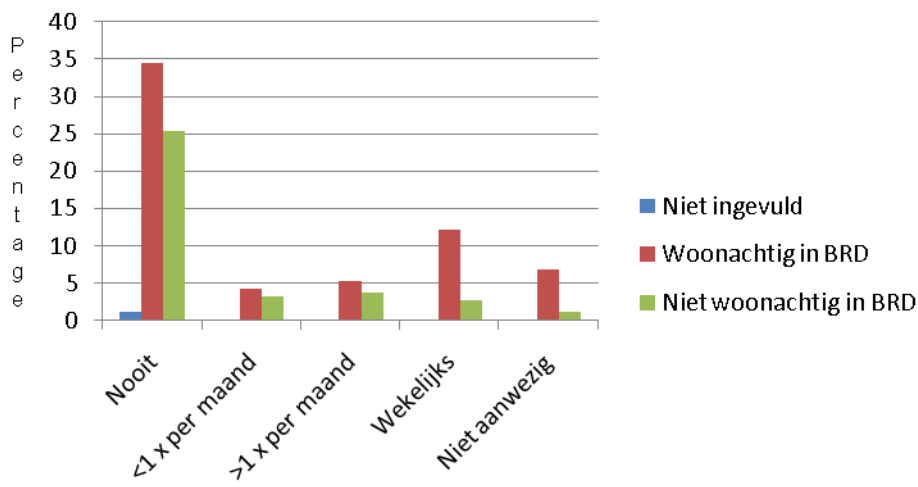

Gebruik van club-/buurthuis & wijkcentra

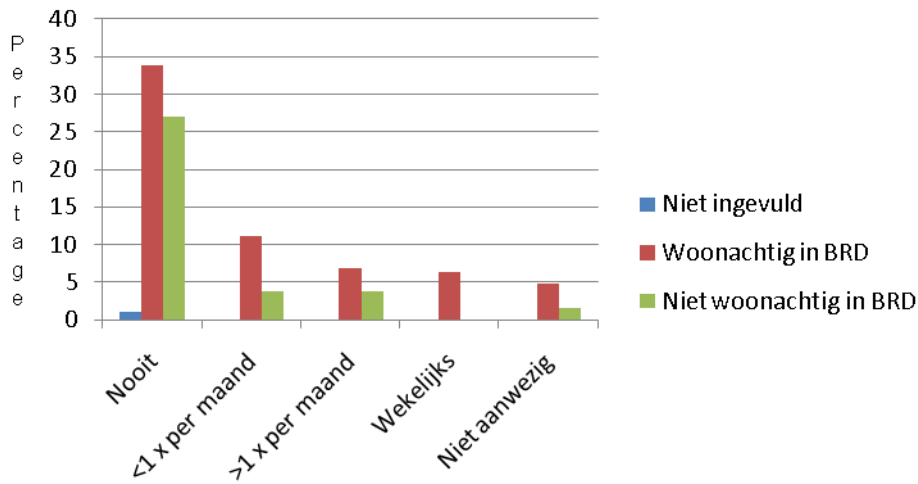

Gebruik van hangplekken

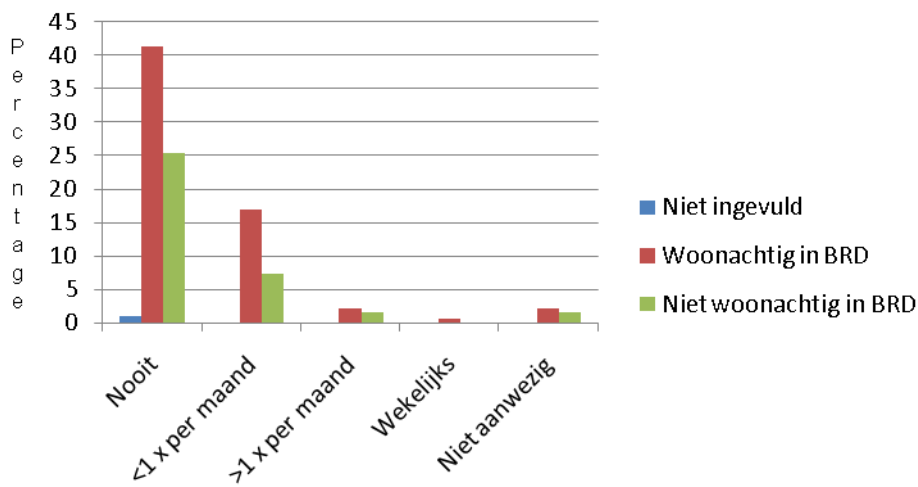

Gebruik van natuur- & recreatieplekken

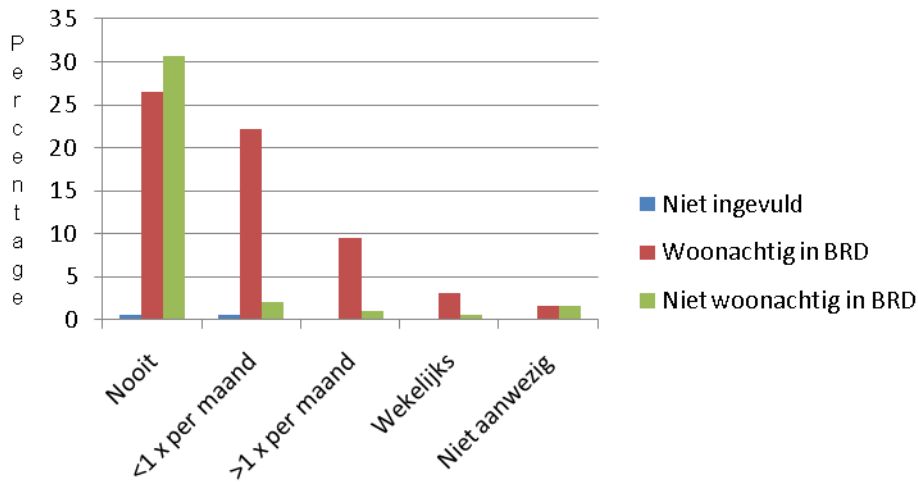

Gebruik van theater & cultureel centrum

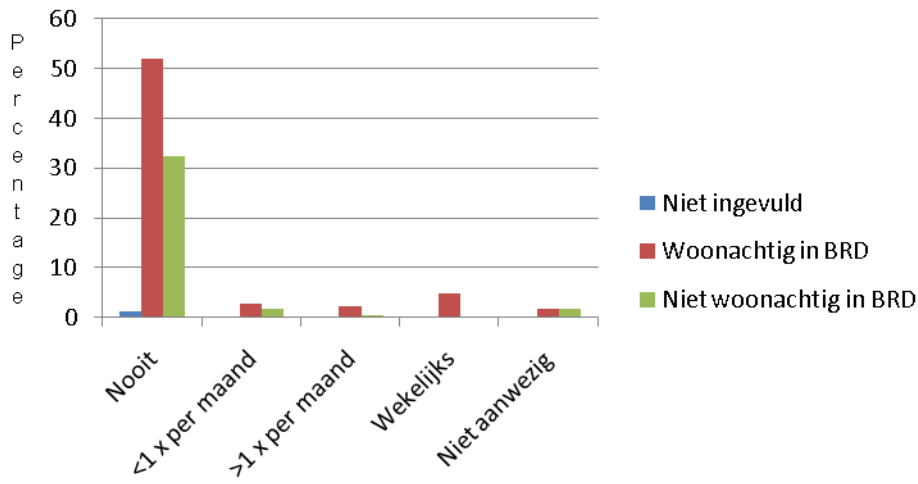

Gebruik van openbare bibliotheek

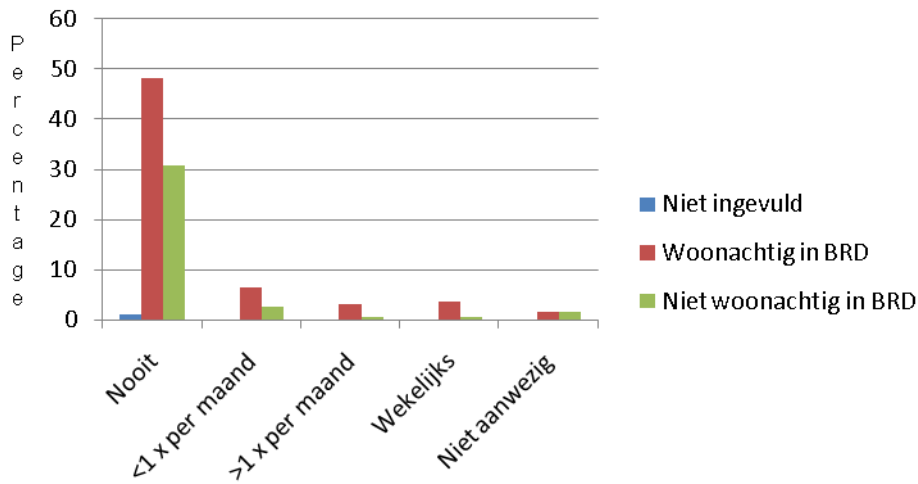

Gebruik van muziekschool

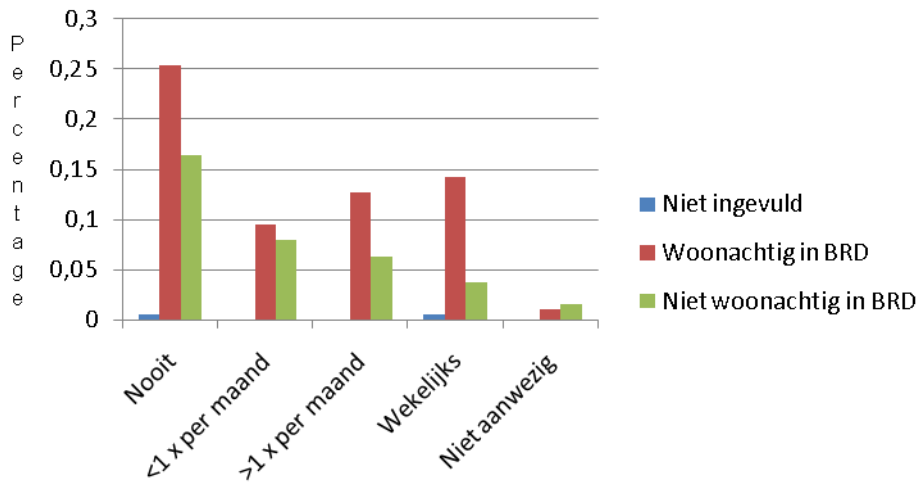

Gebruik van skatebaan

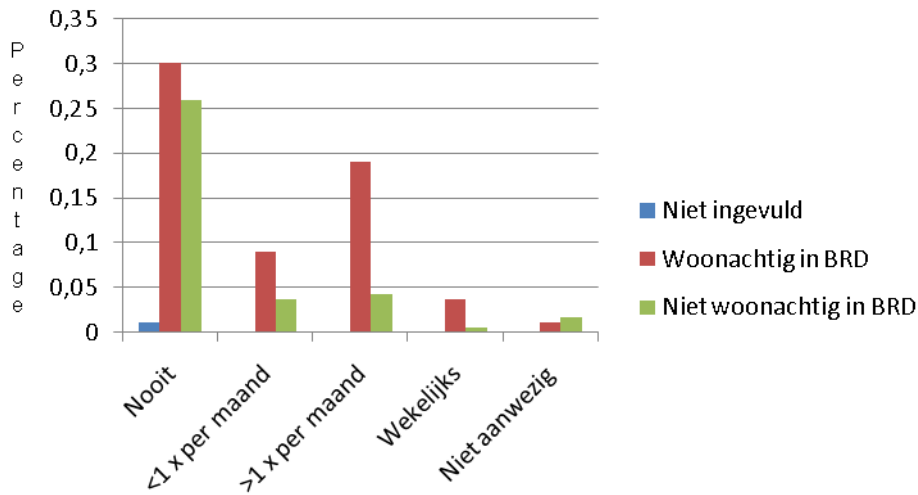

Gebruik van openbare pleinen

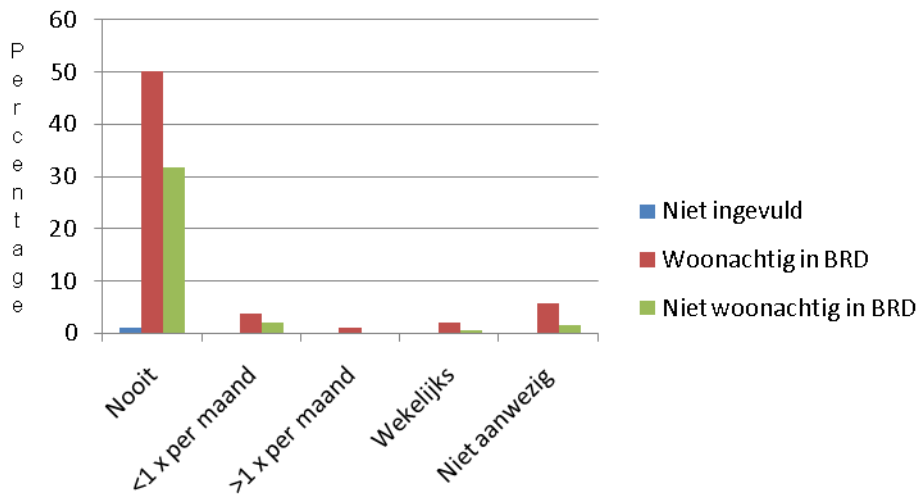

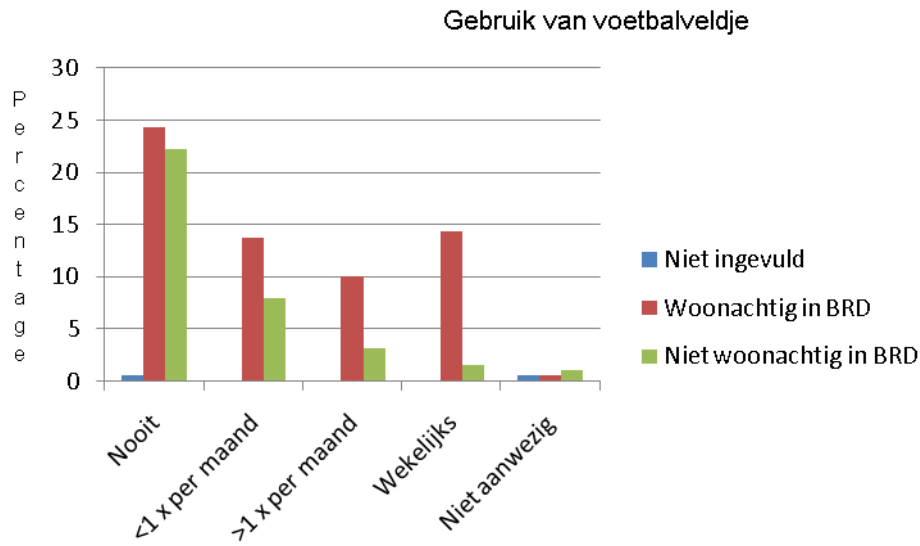

Gebruik van cafés

Gebruik van poppodium

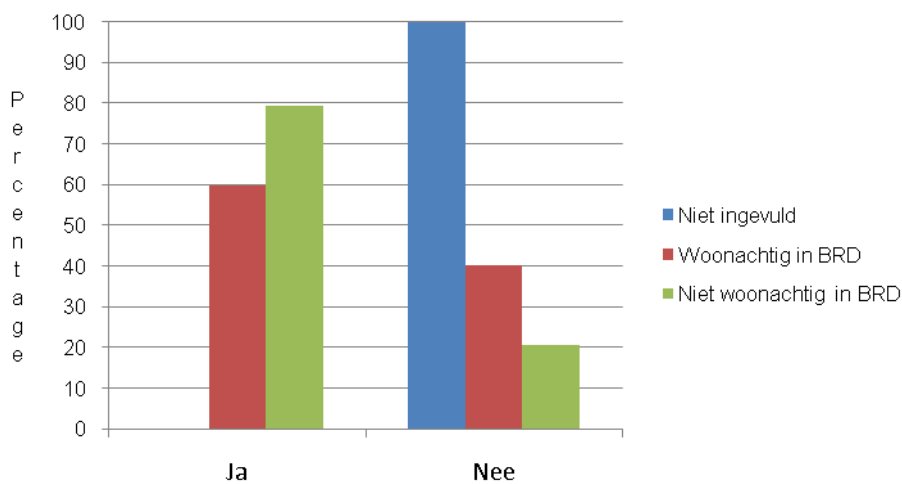

Uitwerking 2

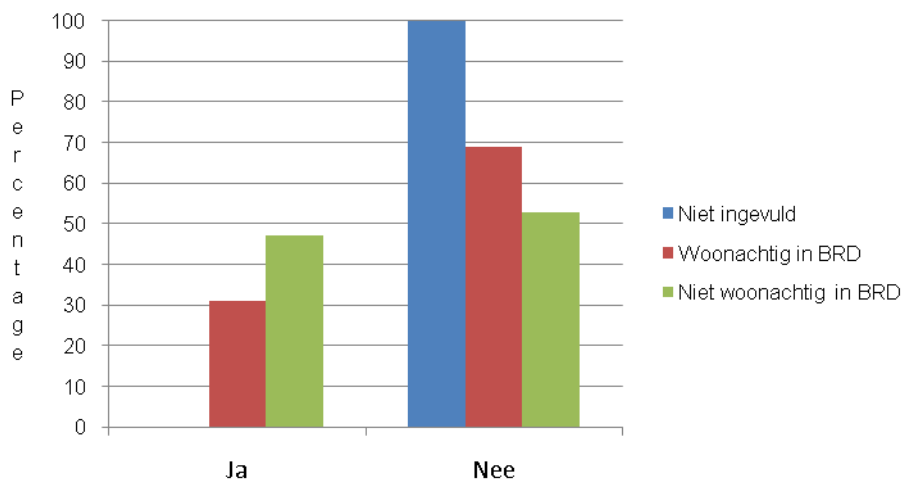
De grafieken in bijlage 2 zijn bedoeld om een duidelijker overzicht te geven van welke voorzieningen Barendrechtse jongeren en niet Barendrechtse jongeren gebruik maken. Ook wordt aangegeven welke voorzieningen in Barendrecht worden gemist door de respondenten.

Vraag: voor welke voorzieningen ga je naar Rotterdam of andere steden?

Gebruik van disco's in andere steden

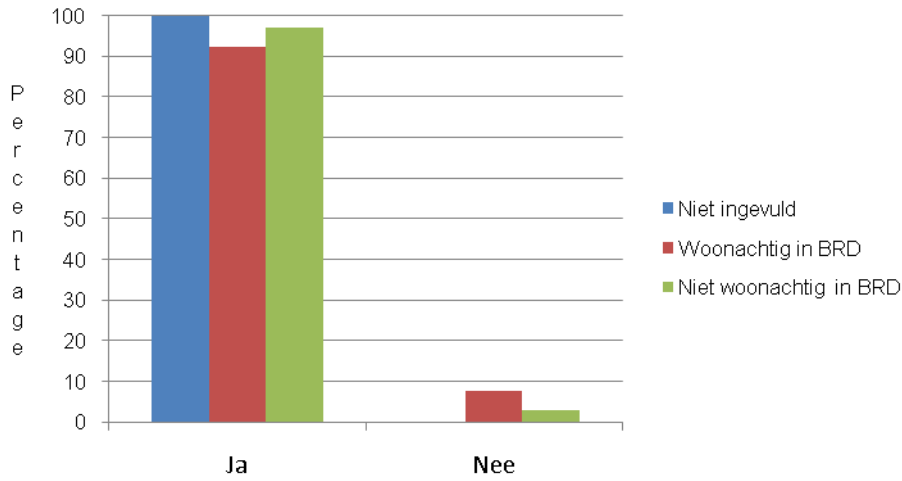

Gebruik van cafés in andere steden

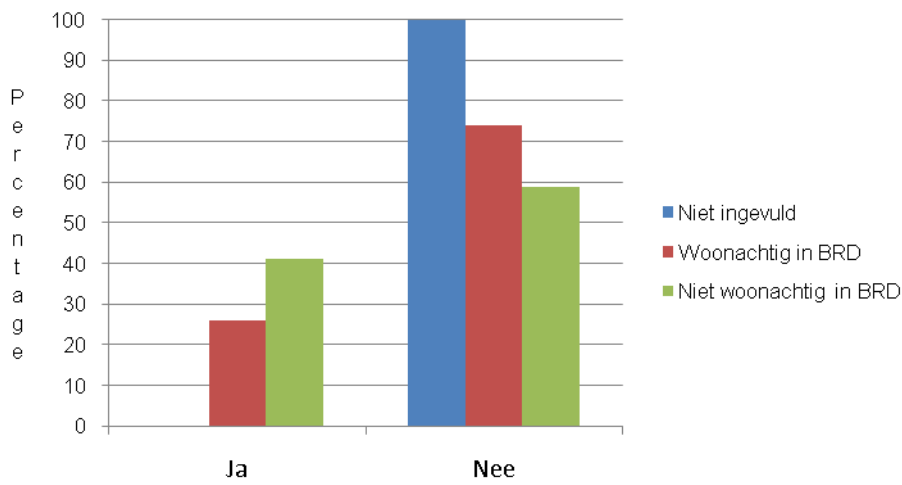

Gebruik van bioscopen in andere steden

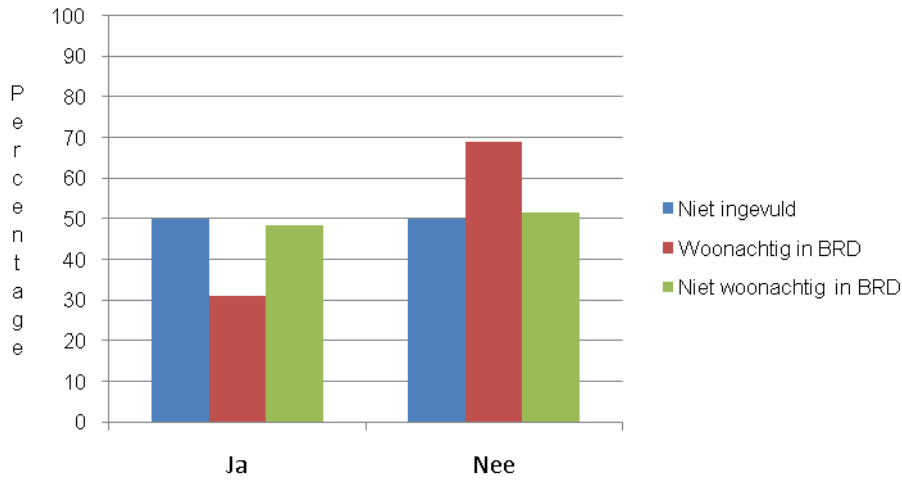

Gebruik van musea in andere steden

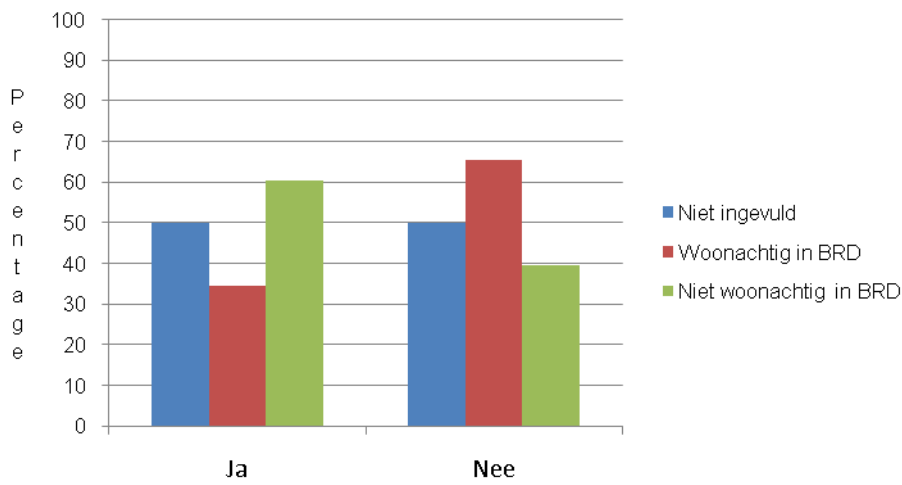

Gebruik van schouwburgen in andere steden

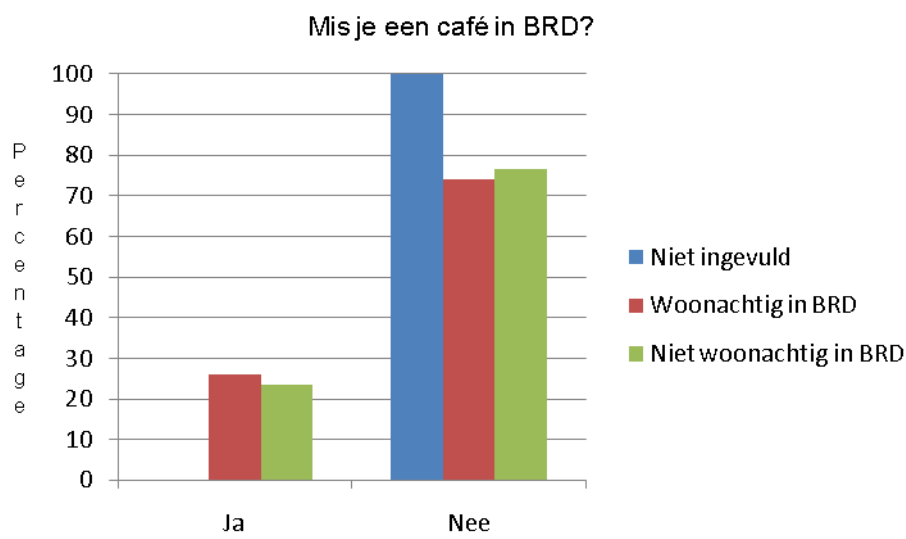
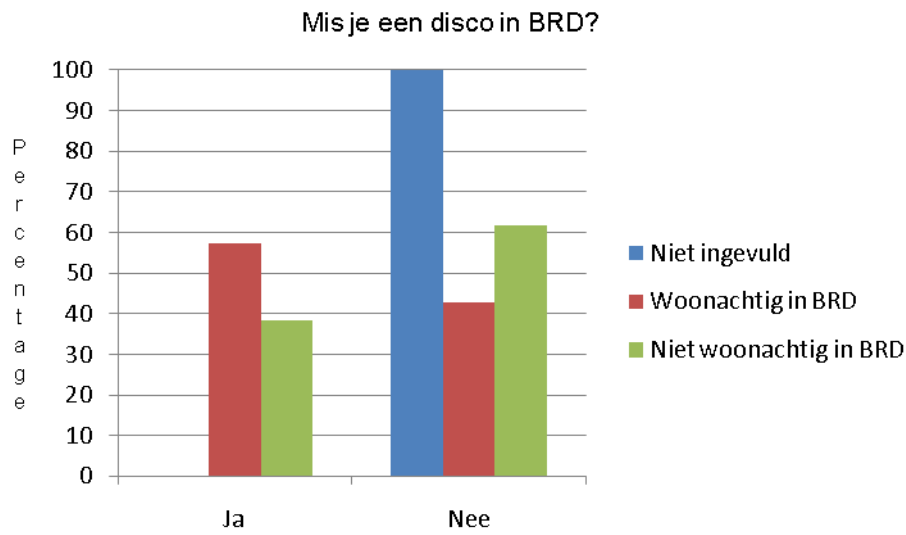

Gebruik van sportvoorzieningen in andere steden

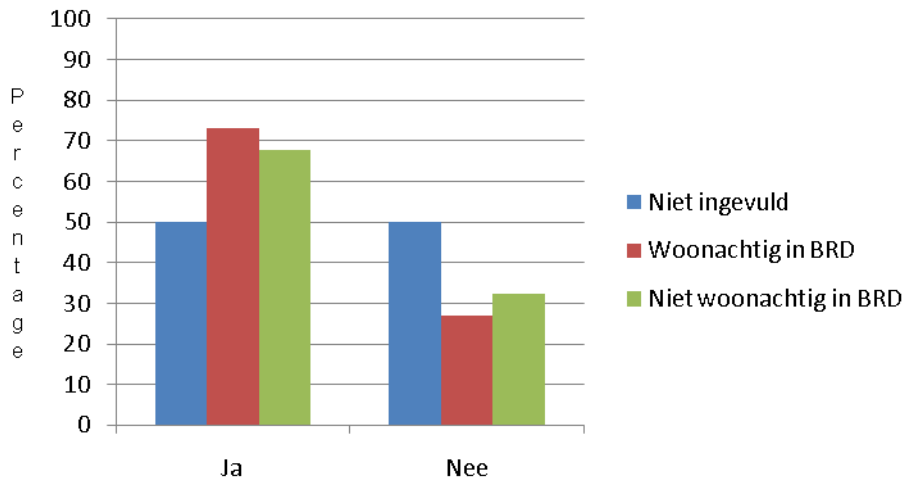

Vraag: welke voorzieningen mis je in Barendrecht en zou je graag willen bezoeken?

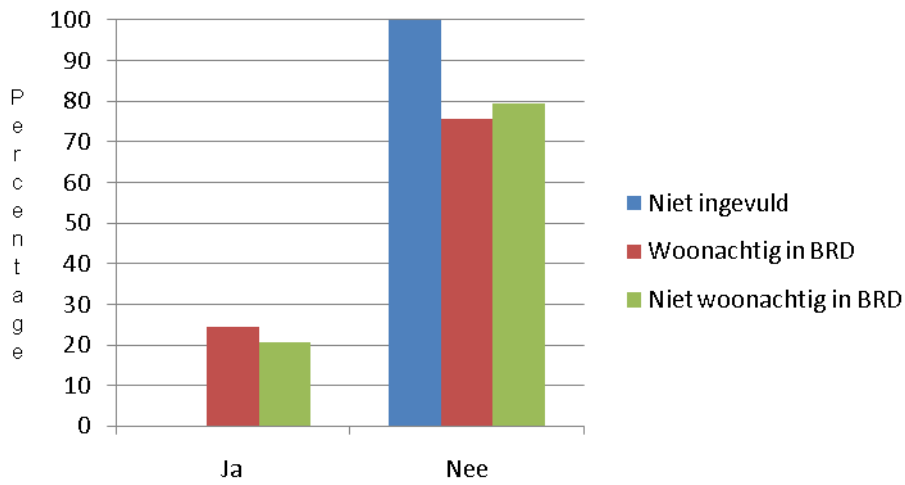

Mis je een bioscoop in BRD?

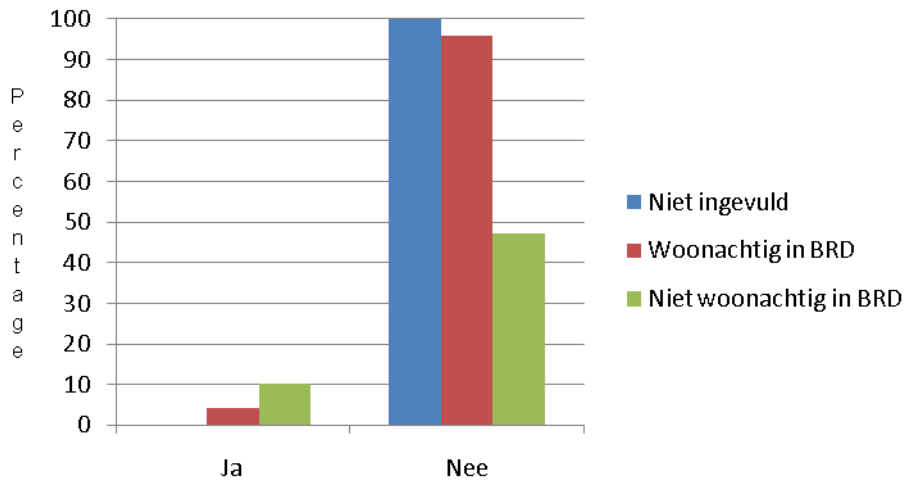

Mis je een jongeren centrum in BRD?

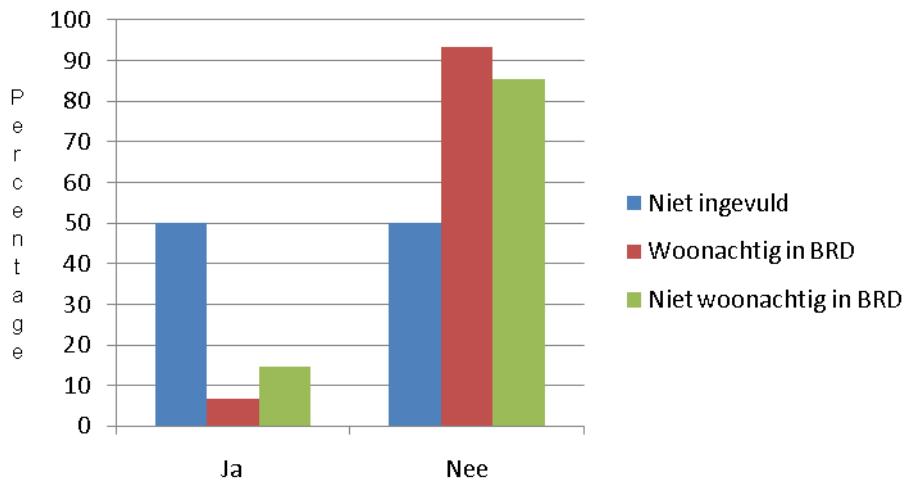

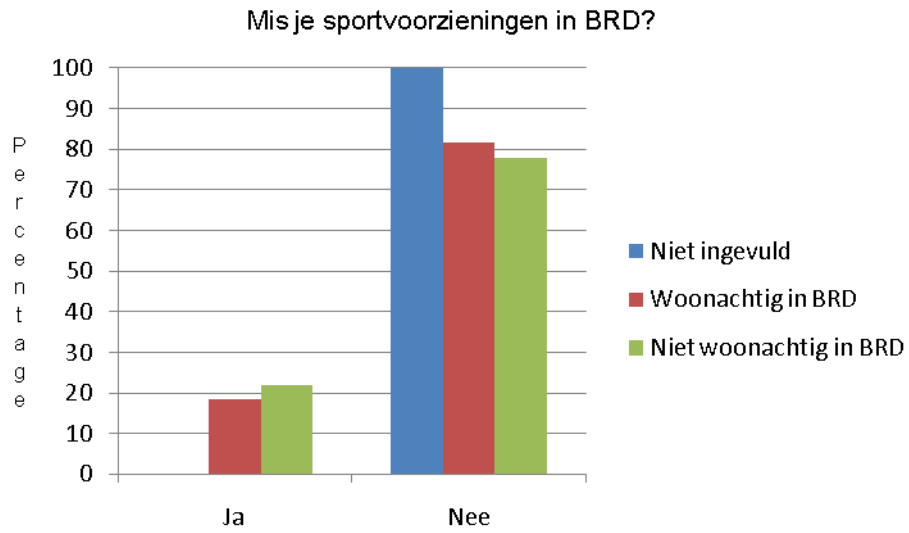

Mis je een museum in BRD?

Mis je een schouwburg in BRD?

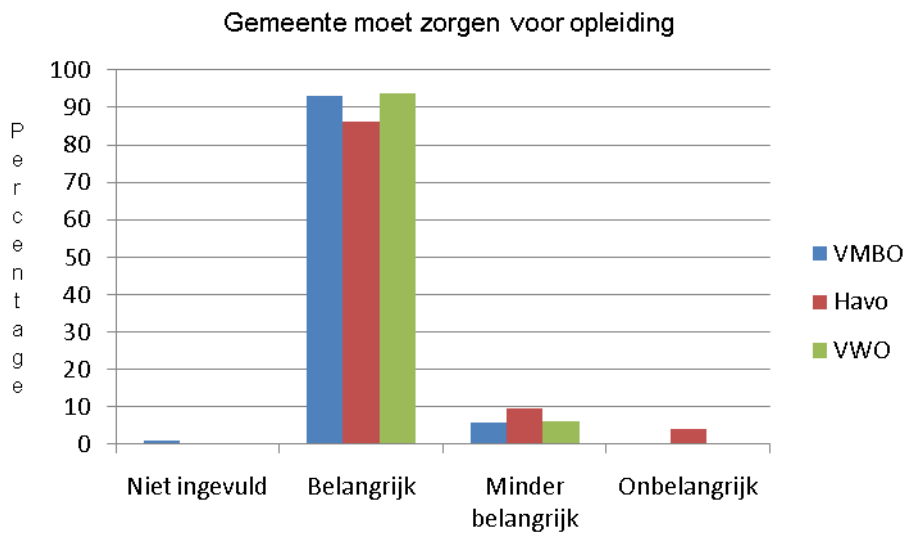
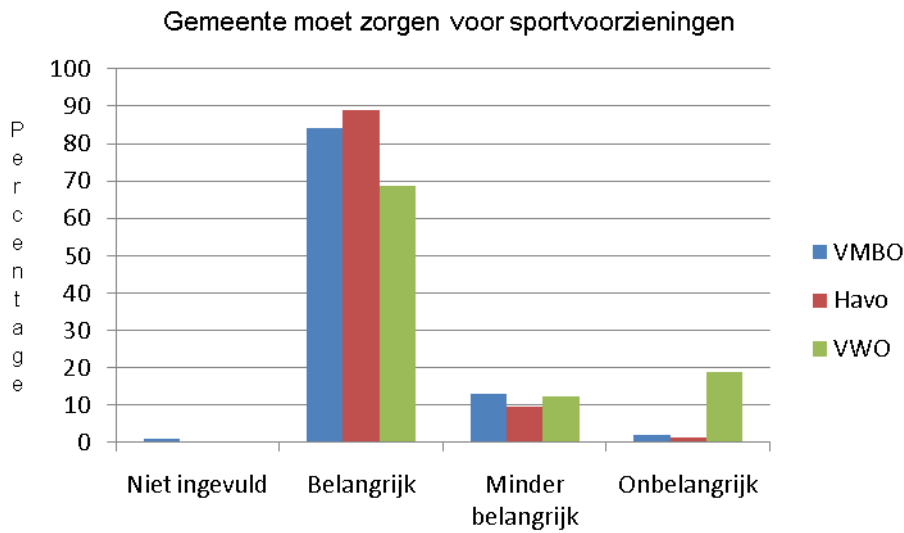

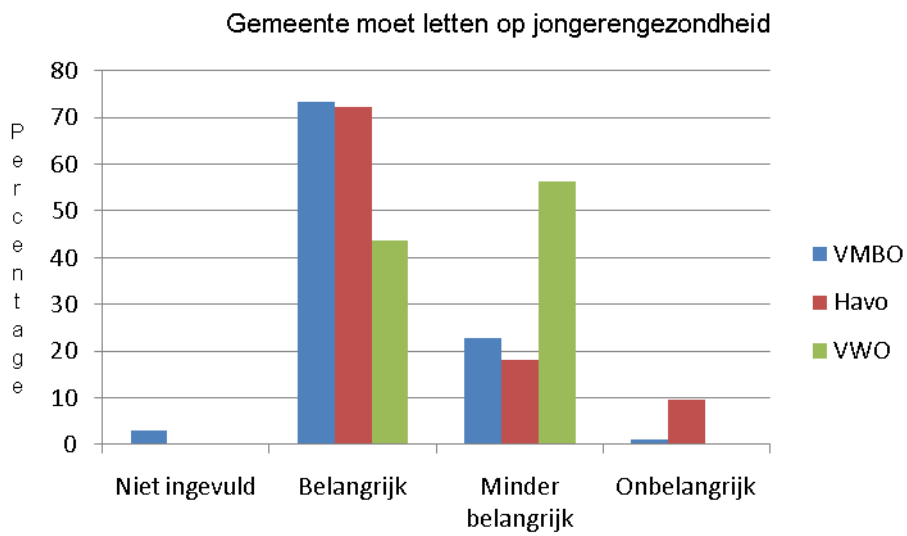
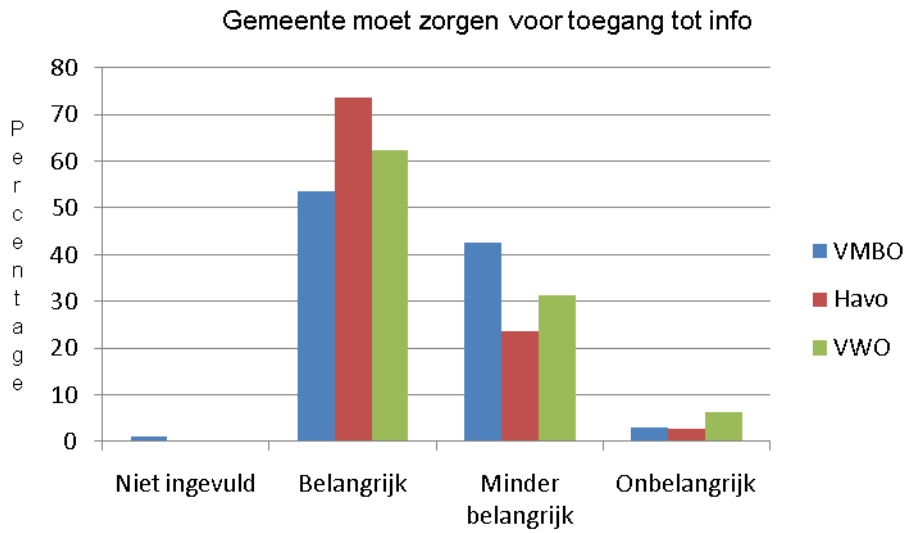

Uitwerking 3

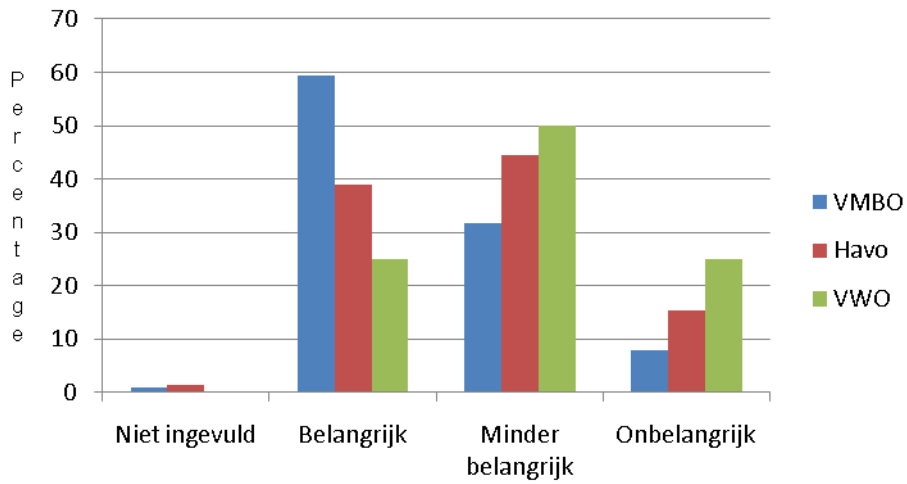
Gevraagd werd aan de leerlingen welke onderwerpen zij van belang achten en waar de gemeente voor zou moeten zorgen.

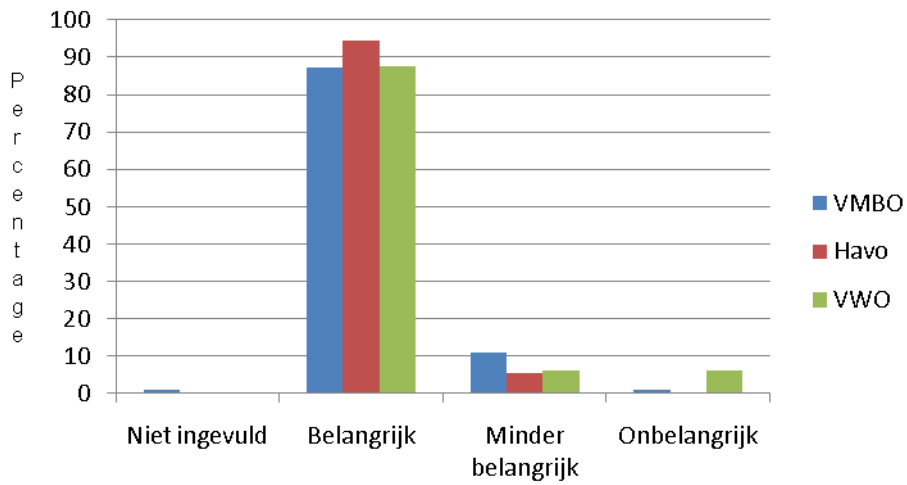

Gemeente moet letten op spijbelgedrag

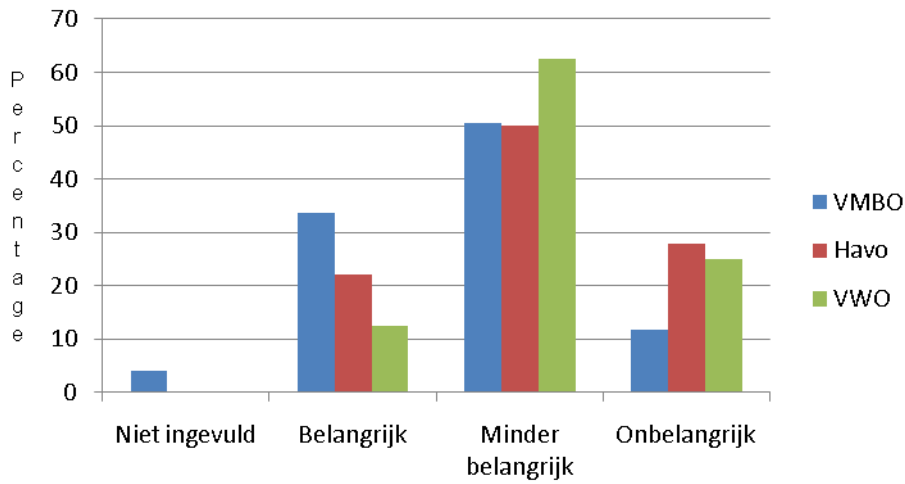

Gemeente moet zorgen voor vrijetijdsgelegenheden

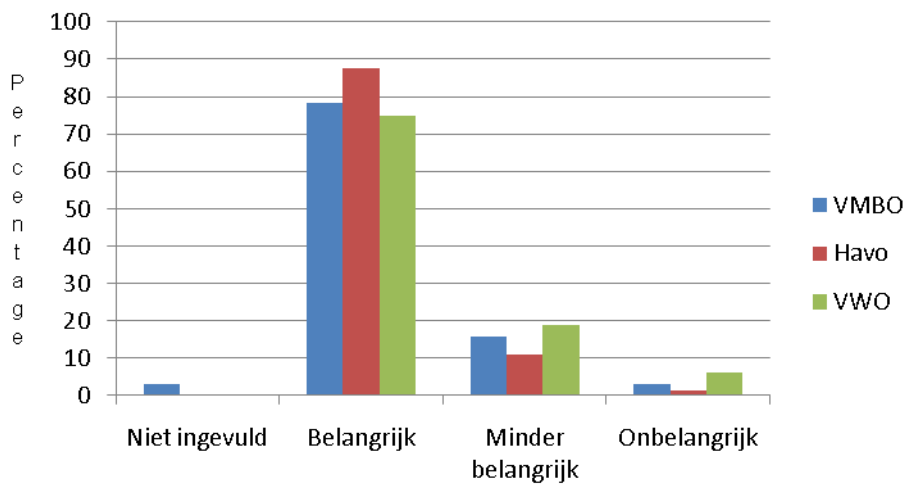

Gemeente moet zorgen voor culturele activiteiten

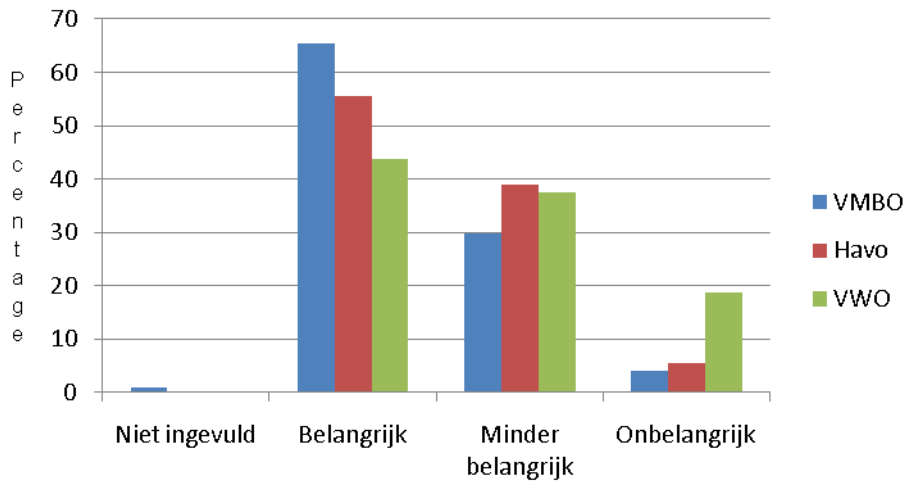

Gemeente moet zorgen voor werk

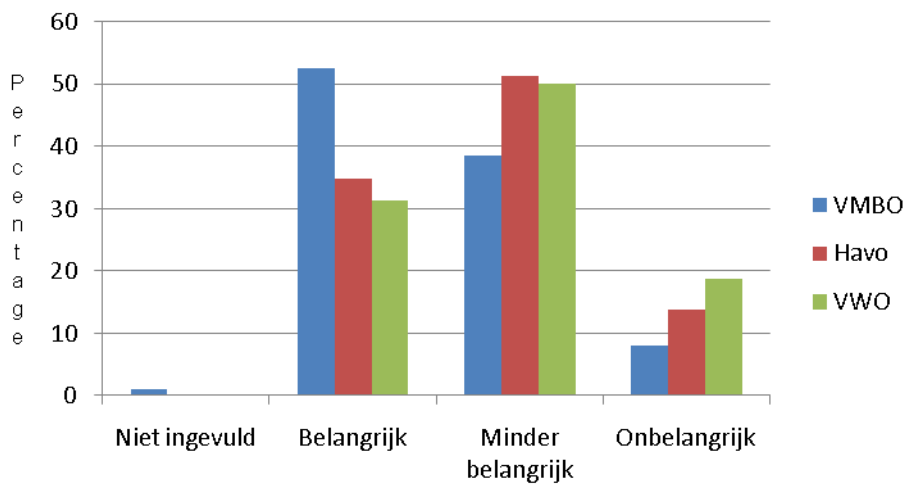

Gemeente moet zorgen voor ontmoetingsplekken

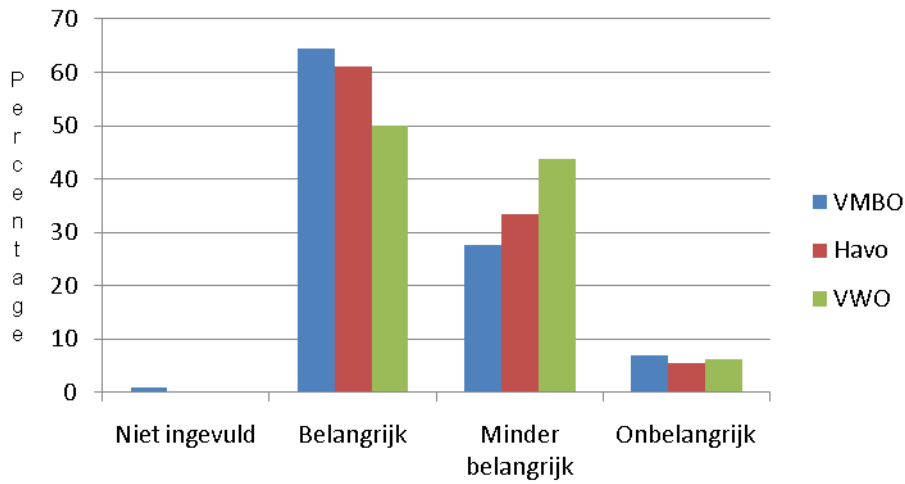

Gemeente moet zorgen voor buurt-/jongerencentra

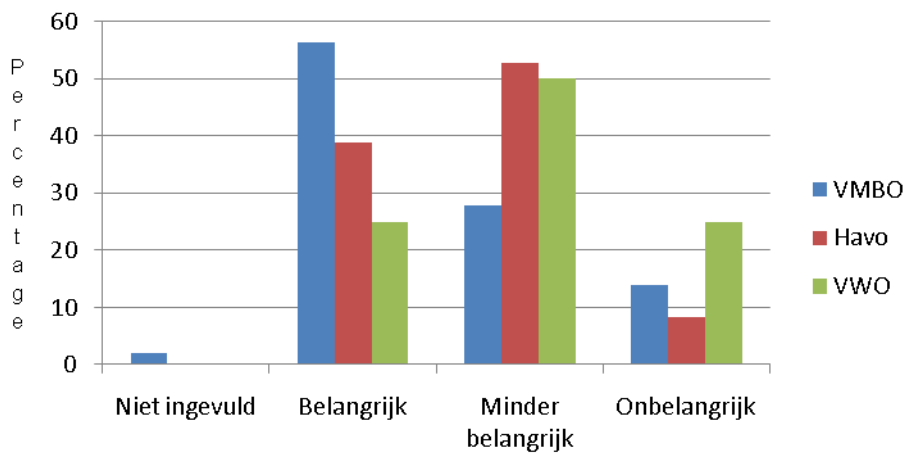

Gemeente moet toegankelijke hulp bieden aan jongeren

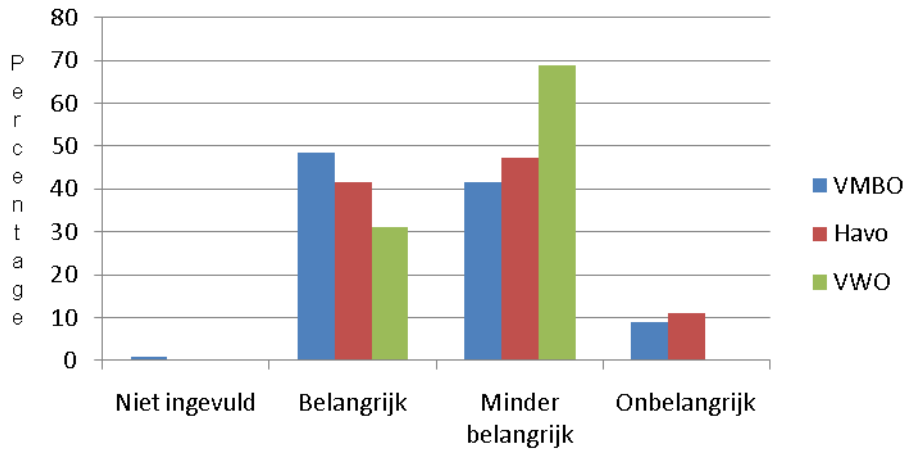

Gemeente moet zorgen voor activiteiten in buurt-/jongerencentra

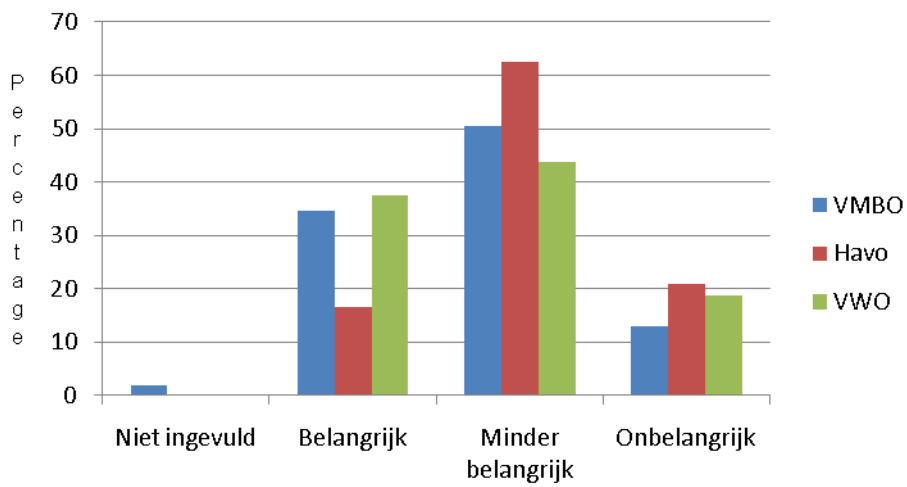

Gemeente moet jongeren mee laten denken .mb.t. jeugdaanbod

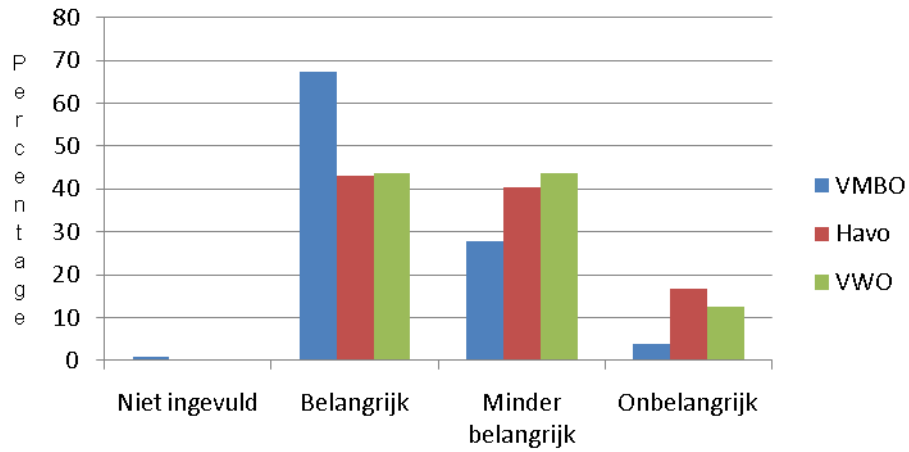

Gemeente moet jongeren leren zich te gedragen

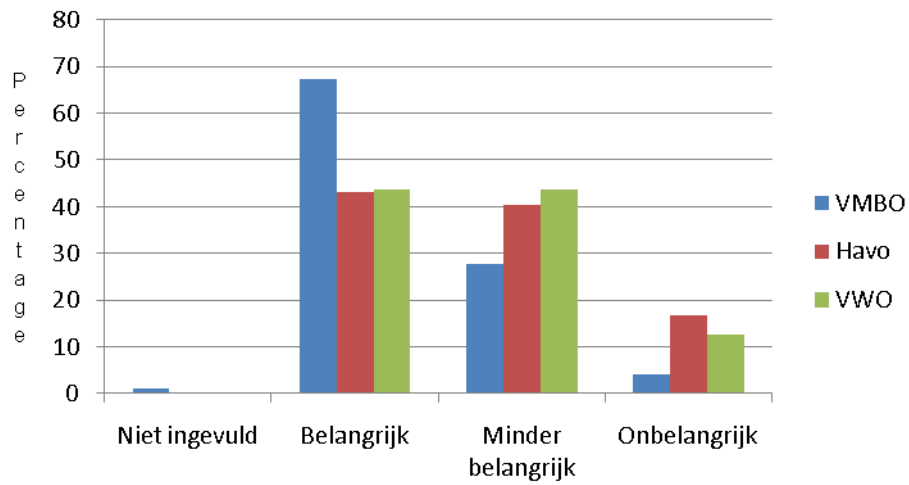

Gemeente moet jongeren voorlichten op gebied van seks/drugs/alcohol

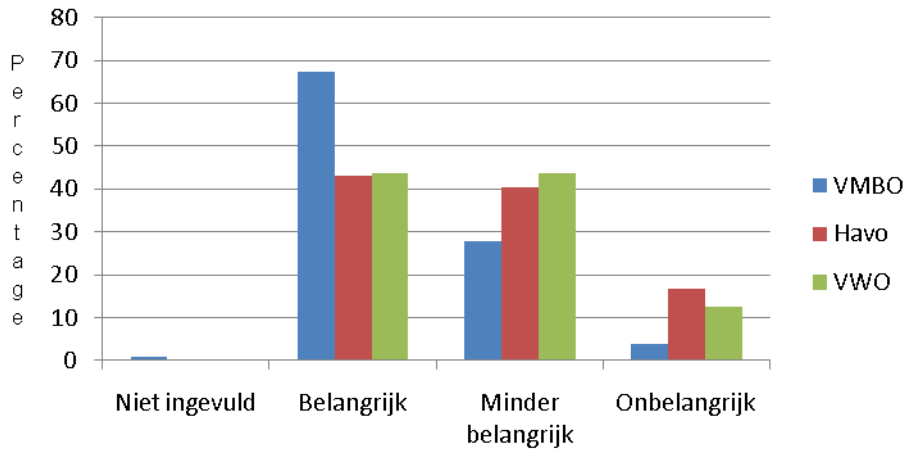

Gemeente moet misdragende jongeren aanpakken

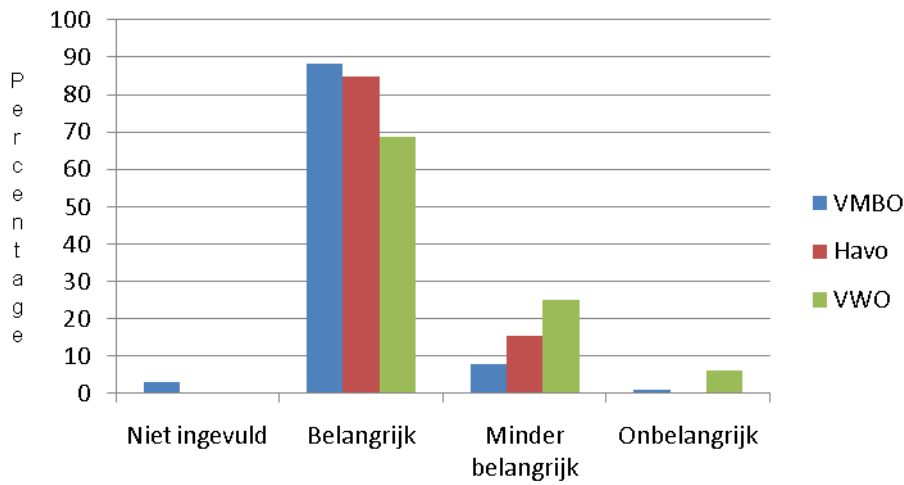

Gemeente moet jongeren de kans bieden om in BRD te blijven wonen

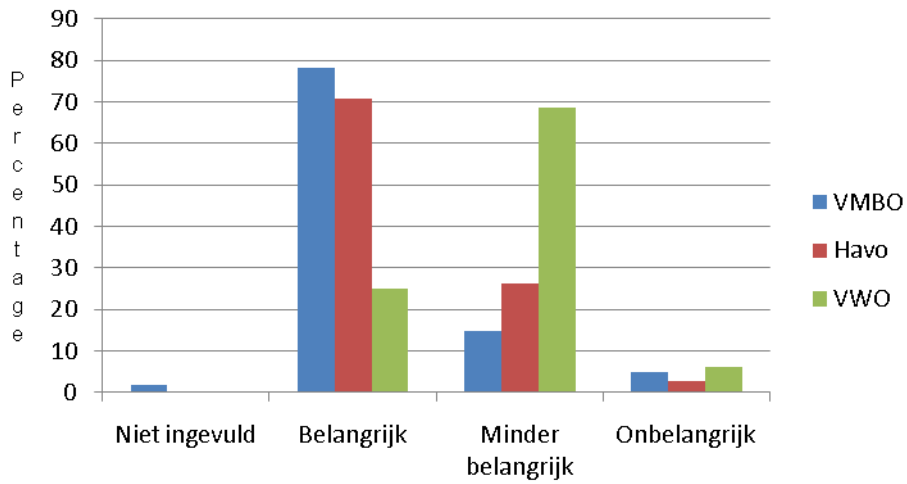

Gemeente moet zorgen dat jongeren veilig uit kunnen gaan

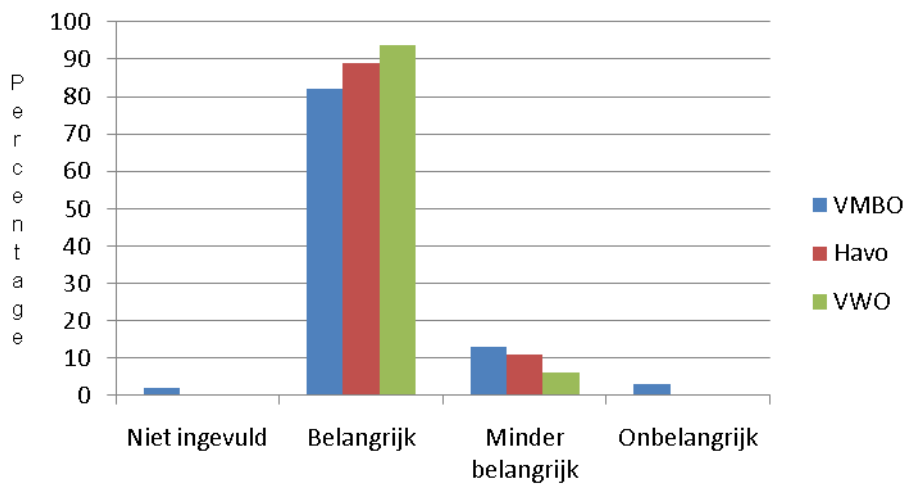

Gemeente moet zorgen voor vakantieactiviteiten

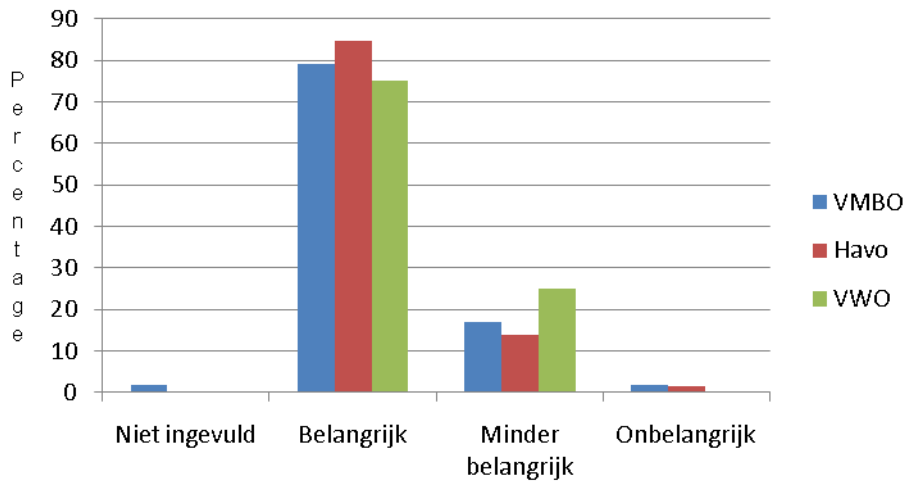

Gemeente moet zorgen voor toegankelijk OV

Gemeente moet zorgen dat jongeren veilig naar school kunnen

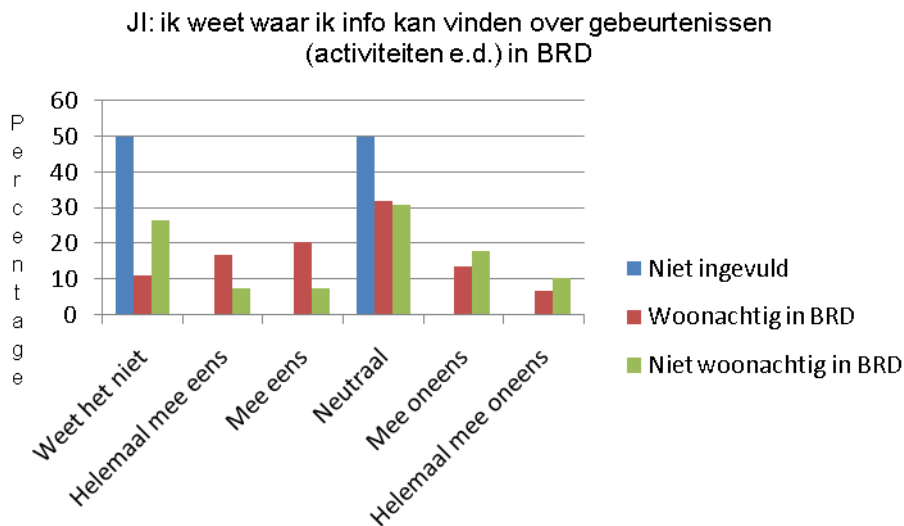
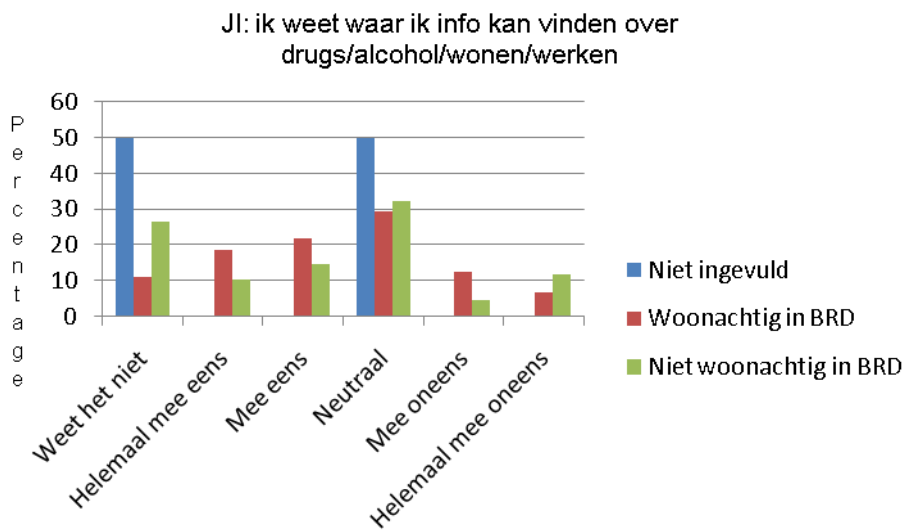

Uitwerking 4

Gevraagd: ik weet waar ik informatie kan vinden over:

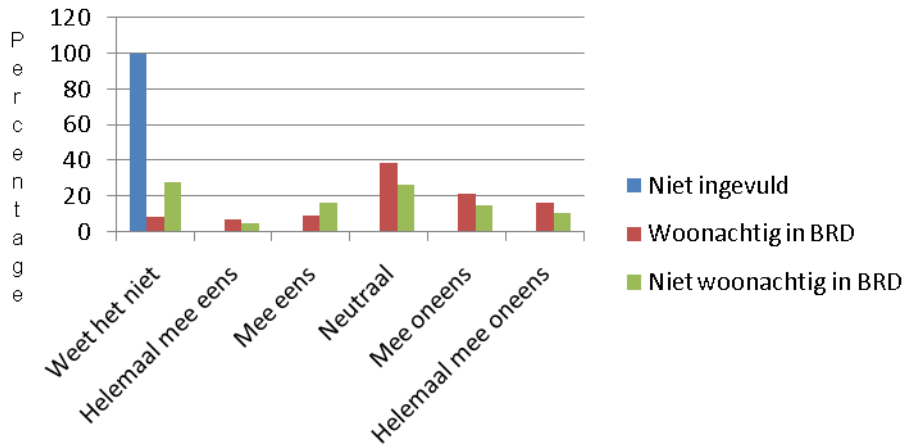
* JI = jongereninformatie

* JB = jongerenbetrokkenheid

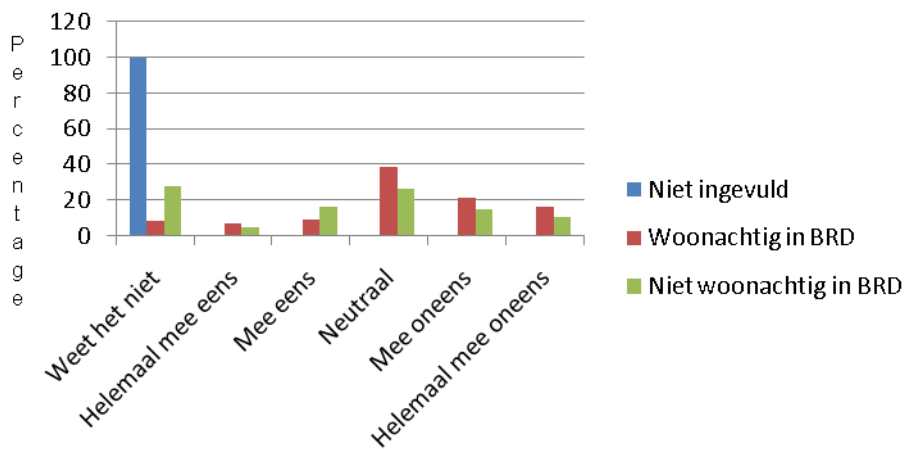

J1: tevreden hoe de gemeente mij informeert over jongerenzaken

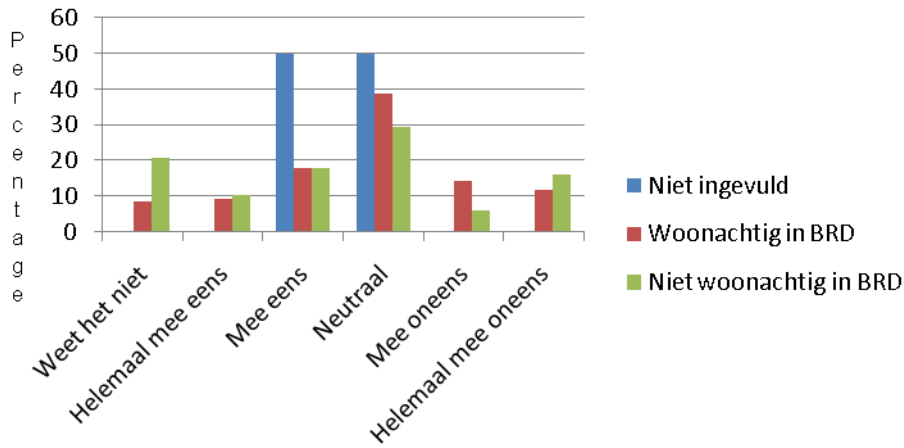

J1: ik weet naar welke organisatie ik moet gaan met problemen/vragen

JB: ik vind het leuk mee te praten met de gemeente over jongerenthema's

JB: ik vind het leuk mee te praten met de gemeente over jongerenthema's

